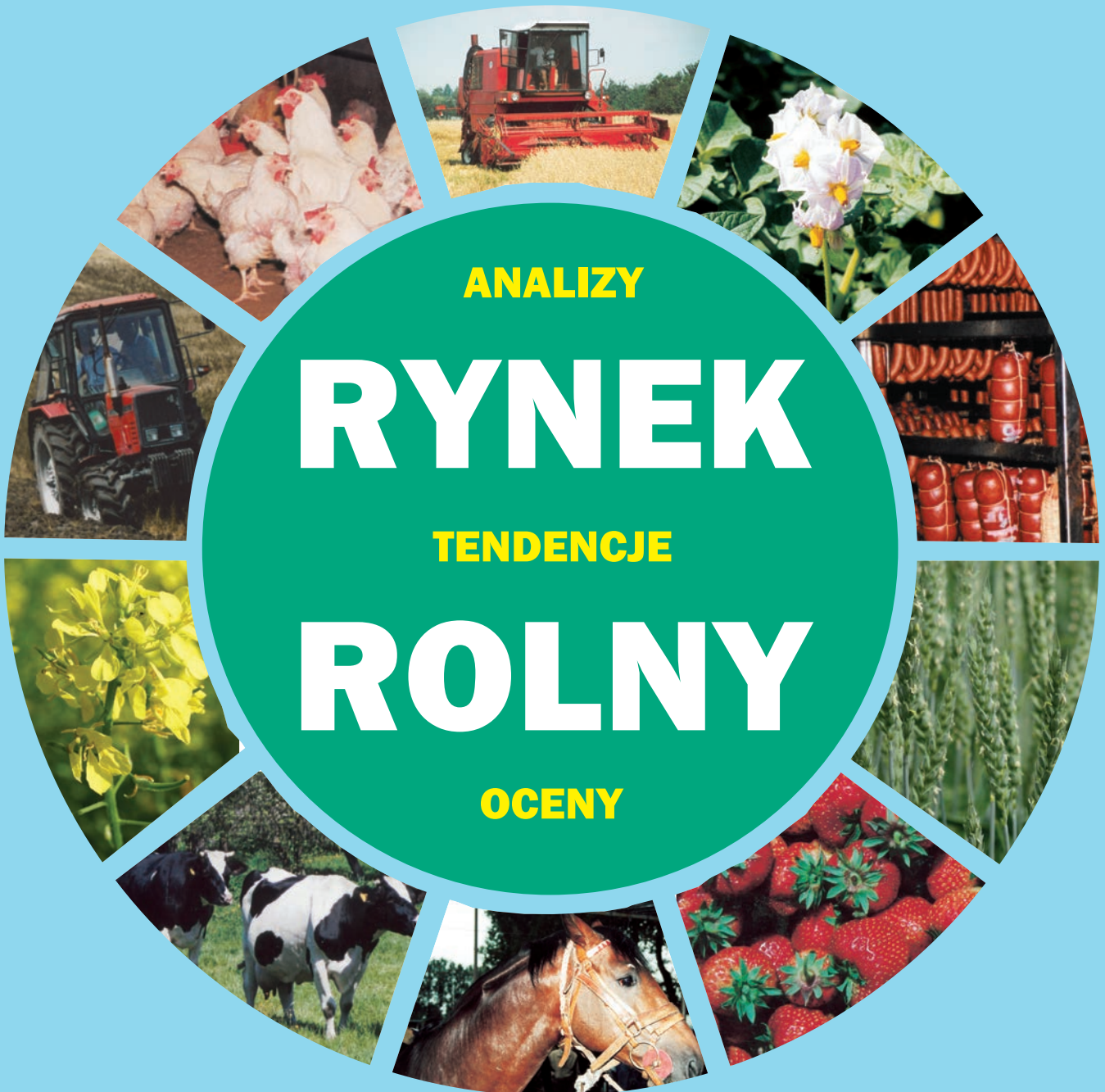

BIULETYN MIESIĘCZNY
NR 7/8 (341/342)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

LIPIEC/SIERPIEŃ 2019

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC/SIERPIEŃ 2019

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego	Dorota Pasińska	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	60
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	64
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	70
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipki
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

W czerwcu 2019 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Były jednak nadal lepsze niż rok wcześniej o tej porze. W czerwcu br. syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmniejszył się o 0,2 pkt. proc. do 100,2 punktu. Osłabienie syntetycznego wskaźnika koniunktury w rolnictwie wynikało wyłącznie z pogorszenia wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 0,3 pkt. proc. do 99,6 punktu. Wyrównany wskaźnik nożyc cen nie zmienił się w porównaniu z poprzednim miesiącem i wyniósł 100,8 punktu. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu pogorszył się głównie z powodu zmniejszenia wyrównanego indeksu zmian wynagrodzeń i cen żywności oraz osłabienia dynamiki produkcji przemysłu spożywczego. Negatywny wpływ wywarł ponadto realny wzrost cen żywności. Należy przy tym podkreślić, że tempo wzrostu cen detalicznych żywności w pierwszych pięciu miesiącach br. było zdecydowanie większe niż rok wcześniej. W maju br. żywność i napoje bezalkoholowe były o 4,9% droższe w porównaniu z grudniem 2018 r., podczas gdy rok wcześniej wskaźnik ten wynosił 0,8%. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie w czerwcu 2019 r. był jednocześnie o 0,8 pkt. proc. wyższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen w czerwcu br. wyniósł, podobnie jak miesiąc wcześniej, 100,8 punktu. Był on z kolei o 1,9 pkt. proc. wyższy w porównaniu z czerwcem 2018 r. Wyrównany wskaźnik nożyc cen nie zmienił się w porównaniu z poprzednim miesiącem, ponieważ spadkowi wyrównanego wskaźnika cen skupu towarzyszyło zmniejszenie wyrównanego wskaźnika cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa. Na zmniejszenie wyrównanego wskaźnika cen skupu wpływ wywarły przede wszystkim majowe obniżki cen wielu podstawowych produktów rolnych. W maju br. w porównaniu z miesiącem poprzednim zmalły ceny skupu pszenicy, kukurydzy, ziemniaków, żywca drobiowego oraz mleka. Ziemniaki w skupie potaniały o 6,6%, kukurydza o 5,3%, mleko krowie o 0,9%, a drób o 0,4%. Wyższe ceny odnotowano natomiast w przypadku żyta (o 3,4%), żywca wieprzowego (o 2,1%) oraz wołowego (o 0,5%). W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu w maju br. wyniósł 99,7 punktu i był zdecydowanie najniższy

w bieżącym roku. W rezultacie wyrównany indeks cen skupu zmniejszył się w czerwcu 2019 r. o 0,1 pkt. proc. do 101,2 punktu. Dla porównania w czerwcu 2018 r. wyrównany wskaźnik cen skupu wyniósł 99,3 punktu.

Obniżkom cen skupu wielu podstawowych produktów rolnych w maju br. towarzyszył wzrost cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa. Środki produkcji systematycznie drożeją od sierpnia 2017 r., a przeciętny wzrost ich cen w maju br. w stosunku do poprzedniego miesiąca wyniósł prawie 0,3%. Należy przy tym podkreślić, że we wcześniejszych miesiącach (w lutym, marcu oraz kwietniu br.) tempo wzrostu cen było zdecydowanie wyższe. O wzroście cen środków produkcji dla rolnictwa w maju br. zadecydowały przede wszystkim podwyżki cen bezpośrednich nośników energii. W mniejszym stopniu podrożały również maszyny rolnicze, materiały budowlane i środki ochrony roślin. Dynamika cen nawozów mineralnych była stosunkowo niewielka, co można wiązać ze słabnącym popytem. Relatywnie niewielkie podwyżki cen, jakie wystąpiły w maju br., wpłynęły na zmniejszenie wyrównanego wskaźnika cen środków produkcji o 0,1 pkt. proc. do 100,4 punktu w czerwcu br. Dla porównania rok wcześniej, tj. w czerwcu 2018 r. wskaźnik ten wyniósł 100,3 punktu.

Zmiany cen, jakie dokonały się w okresie styczeń-maj 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. były korzystne dla producentów rolnych, pomimo wzrostu cen detalicznych środków do produkcji o 2,5%. Ceny koszyka skupu wzrosły bowiem w tym okresie o 7,1%. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen w maju 2019 r. wyniósł 104,5 punktów. Dla porównania w maju 2018 r. wskaźnik ten wyniósł 92,9 punktu.

**Arkadiusz
Zalewski**

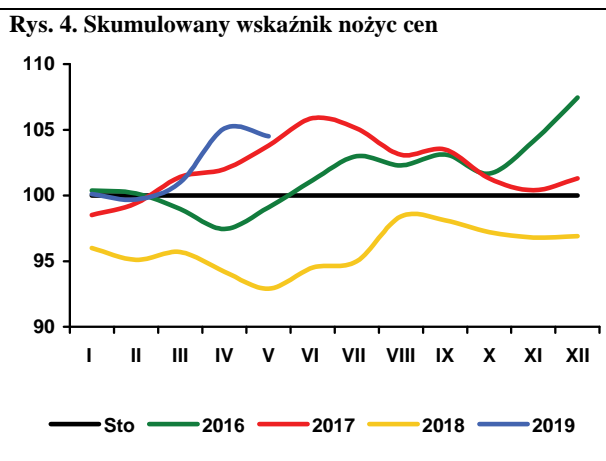
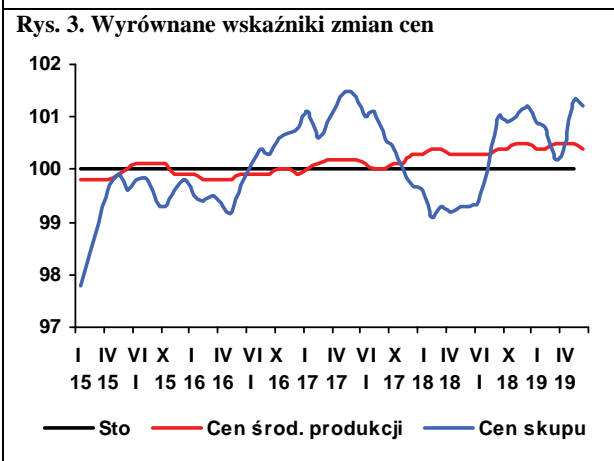
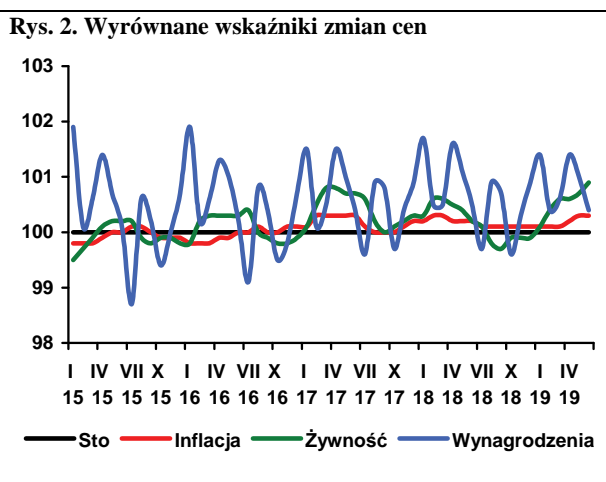
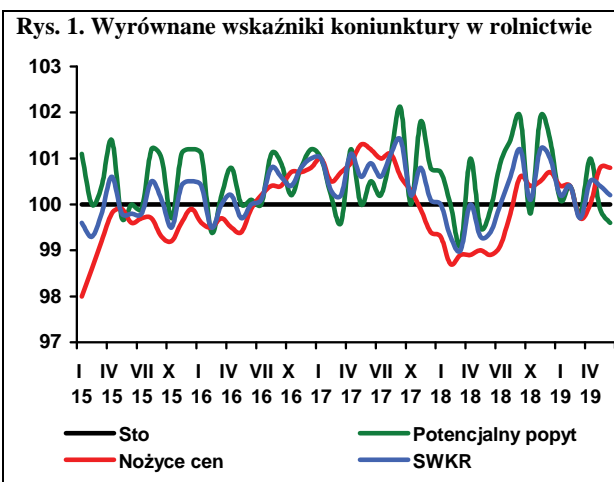
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VI 19	V 19	IV 19	III 19	II 19	I 19	VI 18
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,2	100,4	100,5	99,7	100,4	100,2	99,4
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,6	99,9	101,0	99,8	100,4	100,1	99,9
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,8	100,8	100,0	99,7	100,4	100,4	98,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,2	101,3	100,5	100,2	100,8	100,9	99,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,4	100,5	100,5	100,5	100,4	100,4	100,3
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,4	99,6	99,6	99,5	99,7	100,0	99,9
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	99,5	100,3	100,8	100,0	100,1	101,4	100,2
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,0	100,3	101,9	98,9	100,5	99,4	100,1

^a średnie ruchome 6-miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy i drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Zbiory zbóż w 2019 r. są przewidywane na 2,156 mld t¹, czyli o 0,7% więcej niż w 2018 r., ale w związku z mniejszymi zapasami początkowymi, podaż całkowita zmaleje o 0,4% do 2,775 mld t. Zużycie przewidywane jest na rekordowym poziomie 2,187 mld t, co będzie skutkowało dalszym spadkiem poziomu zapasów o 5% do 588 mln t. Zapasy głównych eksporterów się zmniejszą o 7,2% do 154 mln t, przy czym spadek będzie dotyczył kukurydzy.

W czerwcu 2019 r. na światowych rynkach obserwowano wzrost cen. Przyczyniły się do tego nadmierne opady w głównych rejonach produkcji zbóż w USA i Kanadzie oraz niedobór opadów w Europie i Australii. Aczkolwiek w końcu czerwca tendencja wzrostowa się odwróciła, bowiem wpływ warunków pogodowych na plony i zbiory był mniejszy niż wcześniej oczekiwano. Indeks GOI², w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrósł o 2,0 pkt. proc., w tym indeksy pszenicy i kukurydzy o 1,7 i 6,4 pkt. proc., a indeks cen jęczmienia zmalał o 0,7 pkt. proc. W porównaniu z czerwcem 2018 r. indeks cen zbóż był większy o 0,2 pkt. proc, indeks cen pszenicy i kukurydzy odpowiednio o 3,3 i 13,1 pkt. proc., a indeks cen jęczmienia zmalał o 6,8 pkt. proc.

W 2019 r. krajowe zbiory zbóż są przewidywane na 28,8-29,8 mln t, ale ze względu na objęcie znacznego arealu upraw suszą (ok. 30%), bardziej prawdopodobny do osiągnięcia jest mniejszy wolumen z podanego zakresu.

W maju 2019 r., w stosunku do poprzedniego miesiąca, w skupie podrożały żyto (o 3,4%) i jęczmień (o 1,1%), a pszenica i kukurydza potaniały odpowiednio o 1,2 i 5,3%. Na targowiskach nieznacznie potaniała większość zbóż. Wyjątkiem była pszenica, której ceny wzrosły o 1,0%. W stosunku do notowań sprzed roku, w skupie zboża były droższe od 8 do 30%, a na targowiskach od 17 do 19%.

Obserwuje się wzrost dostaw rynkowych zbóż. W maju 2019 r. do skupu trafiło 374 tys. t zbóż, tj. o 18,7% więcej niż w poprzednim miesiącu, ale jednocześnie o 34,6% mniej niż w maju 2018 r. W okresie pierwszych 10 miesięcy sezonu 2018/19 (lipiec 2018 r. – maj 2019 r.) wg danych meldunkowych GUS skupiono 6,2 mln t zbóż podstawowych, tj. o 25,5% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu, włączając 4,4 mln t pszenicy (5,7 mln t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu), 2,3 mln t kukurydzy (1,9 mln t) i 0,5 mln t żyta (0,6 mln t).

W kwietniu 2019 r. z Polski wyeksportowano 190 tys. t ziarna zbóż, wobec 324 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 75 tys. t pszenicy (204 tys. t w marcu 2019 r.), 32 tys. t żyta (20 tys. t), 68 tys. t kukurydzy (82 tys.

t) i mniejsze ilości pozostałych zbóż. Import wyniósł 88 tys. t, tj. o 13,3% mniej niż w poprzednim miesiącu. Zmalał przywóz wszystkich zbóż. W okresie pierwszych 9 miesięcy sezonu 2018/19 (lipiec 2018 r. – kwiecień 2019 r.) z kraju wyeksportowano 3,5 mln t zbóż, tj. o 8,3% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, w tym 1,5 mln t pszenicy (1,5 mln t w analogicznym okresie sezonu 2017/18), 1,0 mln t kukurydzy (0,8 mln t) i 0,4 mln t żyta (0,4 mln t).

Zmniejszył się eksport większości produktów przemiatu (z wyjątkiem mąki żytniej). Po stronie importu wzrost obrotów odnotowano w przypadku kasz i grysików oraz słodów. Zmniejszył się wywóz ciast makaronowych, a pieczywa i innych produktów wtórnego przerobu zbóż wzrósł. W imporcie tych produktów zanotowano wyraźną zwyżkę obrotów.

Nadal rosły ceny detaliczne większości przetworów zbożowych, w tym najbardziej mąki poznańskiej. Jednocześnie ceny producenta mąki poznańskiej i kaszy jęczmiennej zmalały. Na rynku pasz dla zwierząt gospodarskich, w maju 2019 r. obserwowano powolny wzrost cen (z wyjątkiem mieszanki dla bydła dorosłego, której ceny minimalnie zmalały).

W czerwcu 2019 r. na europejskich rynkach taniał jęczmień (Niemcy i Francja) oraz pszenica konsumpcyjna (Niemcy). Zdrożała kukurydza na Słowacji i pszenica konsumpcyjna w Czechach. W stosunku do czerwca 2018 r. pszenica konsumpcyjna nadal była wyraźnie droższa, a jęczmień i kukurydza, podobnie jak przed miesiącem, były kilka procent tańsze.

Wiesław
Łopaciuk

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 499, IGC, czerwiec 2019 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/t)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2015	I-XII	668,2	514,2	565,8	610,4	755,9	586,7	707,4	599,2	x
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2017	I-XII	664,4	546,7	542,3	612,2	788,6	632,3	727,6	646,4	x
2018	V	672,3	579,2	647,8	661,9	811,1	652,1	756,5	664,6	433,8
	VI	686,0	580,5	670,9	654,7	801,5	636,7	750,2	649,9	436,1
	VII	693,2	560,6	679,7	625,7	809,7	648,9	757,5	710,4	438,6
	VIII	751,8	626,5	707,5	688,6	829,0	660,1	769,2	674,1	434,3
	IX	800,4	692,0	580,5	734,8	868,7	698,2	799,2	693,5	435,5
	X	810,4	701,8	614,5	756,9	873,1	707,9	808,0	704,7	436,2
	XI	822,5	708,7	687,5	776,0	898,1	716,3	831,0	722,9	435,9
	XII	831,1	708,8	710,7	803,4	906,0	716,2	846,7	730,2	434,6
2019	I	832,6	724,4	745,5	817,7	920,2	735,1	861,4	738,2	435,1
	II	838,0	728,6	731,8	831,6	941,9	743,0	885,8	762,7	437,2
	III	828,9	697,5	736,7	773,3	946,8	748,6	900,1	796,4	435,5
	IV	799,7	728,3	736,5	779,8	949,0	762,3	902,4	792,9	434,3
	V	790,2	753,3	697,1	788,3	958,2	761,1	897,5	792,4	435,2
Zmiana w %										
	<u>V 2019</u> <u>IV 2019</u>	-1,2	3,4	-5,3	1,1	1,0	-0,2	-0,5	-0,1	0,2
	<u>V 2019</u> <u>V 2018</u>	17,5	30,1	7,6	19,1	18,1	16,7	18,6	19,2	0,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. t)

Okresy		Pszenica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza
		VII 2015-VI 2016		5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0
VII 2016-VI 2017		6135,6	2076,3	556,2	716,9	382,4	644,1	8123,4	3422,5	2049,5
VII 2017-VI 2018		6510,2	2481,8	657,4	746,7	361,7	755,8	8804,7	3981,9	2014,4
2018	V	441,0	197,0	38,3	30,3	22,5	56,7	571,8	301,2	107,7
	VI	320,3	145,7	34,2	29,8	20,2	58,5	448,8	243,9	92,3
	VII	693,2	300,5	97,3	202,9	93,4	132,4	1137,1	569,5	70,6
	VIII	735,4	295,6	107,4	116,2	53,5	118,4	1100,4	522,1	53,8
	IX	492,0	160,3	49,5	51,6	23,7	71,9	672,9	285,9	562,7
	X	420,0	147,2	41,9	40,3	18,4	44,3	522,2	230,9	711,6
	XI	334,8	135,0	33,1	35,8	19,8	40,6	448,4	213,9	224,7
	XII	262,9	115,4	26,6	25,2	171,5	44,5	362,8	195,2	87,2
2019	I	285,7	125,2	28,5	27,4	18,2	42,5	387,5	199,5	99,9
	II	386,1	162,6	33,2	28,2	18,7	50,5	501,0	242,7	89,2
	III	327,0	116,4	22,7	20,5	14,0	27,7	400,6	167,0	154,6
	IV	224,4	110,4	30,4	32,1	25,3	26,1	315,1	181,8	106,0
	V	275,8	134,2	38,6	24,5	19,4	32,4	374,0	214,4	102,0
Zmiana w %										
	<u>V 2019</u> <u>IV 2019</u>	22,9	21,6	27,1	-23,6	-23,3	24,1	18,7	17,9	-3,8
	<u>V 2019</u> <u>V 2018</u>	-37,5	-31,9	0,8	-19,1	-13,8	-42,9	-34,6	-28,8	-5,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. t)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt	
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0	
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1	
2017 ^a	I-XII	2239,5	1766,8	163,2	1020,0	155,3	9405,1	
2018	V	175,5	133,3	13,8	85,4	12,4	854,0	
	VI	191,4	150,1	14,8	85,1	13,5	832,3	
	VII	191,1	146,6	16,2	85,9	10,1	722,4	
	VIII	201,4	158,1	14,5	88,3	10,6	807,1	
	IX	196,8	154,6	14,9	85,2	13,8	764,3	
	X	223,7	172,8	16,5	94,6	15,2	851,4	
	XI	208,5	161,1	15,7	88,4	14,2	810,3	
	XII	195,3	150,6	15,5	85,3	12,5	775,9	
	2019	I	207,3	156,8	13,9	86,8	14,1	832,3
		II	189,8	146,5	12,4	77,6	13,2	738,3
		III	198,3	148,0	16,0	86,8	14,6	851,2
		IV	187,6	147,5	17,4	89,5	16,7	819,1
Zmiana w %								
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>		-5,4	-0,3	8,7	3,1	14,4	-3,8	
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>		8,3	10,4	17,7	10,3	41,0	0,2	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. t)

Okresy	Eksport					Import						
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b		
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7	
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7	
2018	I-XII	1790,3	484,1	152,8	1145,7	4133,5	625,1	53,7	225,0	294,6	1259,3	
2018	V	225,2	34,8	3,1	80,3	378,1	37,7	3,2	21,2	17,4	84,4	
	VI	139,1	38,0	9,6	51,7	278,2	39,3	1,5	23,0	13,6	83,3	
	VII	115,1	29,8	40,9	49,7	287,4	55,1	1,8	16,2	25,9	103,2	
	VIII	216,4	87,9	23,4	57,1	473,0	75,5	6,6	12,9	9,7	107,8	
	IX	198,1	79,7	13,3	87,1	460,7	63,1	15,5	4,9	16,2	102,8	
	X	230,6	43,7	25,4	224,8	566,7	63,1	9,8	11,3	49,7	139,7	
	XI	236,3	36,0	8,9	164,0	488,3	60,0	1,8	14,1	41,6	121,8	
	XII	28,0	28,0	7,9	103,4	212,7	51,5	3,4	5,9	32,7	100,1	
	2019	I	55,2	32,3	1,9	89,4	209,6	50,5	2,1	13,1	59,1	129,9
		II	180,4	34,8	1,9	62,5	311,6	37,6	2,7	10,9	46,3	102,0
		III	203,5	20,3	8,4	81,6	324,3	35,8	0,5	18,0	43,1	101,4
		IV	74,7	32,3	1,4	67,5	190,3	33,5	0,5	9,2	39,4	87,9
Zmiana w %												
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>		-63,3	59,4	-83,2	-17,2	-41,3	-6,4	-13,7	-48,8	-8,5	-13,3	
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>		-25,5	13,3	-6,4	2,3	-16,5	-24,3	-89,0	-62,2	160,5	-6,2	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. t)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9
2018	I-XII	80,7	40,3	99,4	74,6	17,0	37,8	54,4	162,1	80,7	40,3
2018	V	8,3	2,1	6,3	2,7	11,3	5,9	1,1	3,5	5,3	15,8
	VI	8,4	2,0	9,1	2,6	7,4	6,4	2,0	3,2	4,7	17,9
	VII	11,0	2,4	6,1	2,7	7,6	6,1	1,2	3,2	5,0	16,2
	VIII	9,0	3,3	7,6	2,7	9,3	6,5	1,0	3,0	4,1	17,2
	IX	9,2	1,9	4,5	2,4	6,9	7,0	1,2	3,4	3,8	14,8
	X	10,2	2,2	7,3	3,2	7,0	7,9	1,8	3,5	5,1	12,4
	XI	10,1	1,2	5,1	9,9	6,8	7,2	1,6	3,2	5,1	12,2
	XII	7,8	1,2	4,3	2,8	5,4	4,8	1,1	2,6	5,0	9,6
2019	I	8,8	2,2	4,1	4,2	7,4	6,1	1,6	3,4	5,5	23,9
	II	8,0	1,9	4,9	3,1	7,7	5,5	1,7	3,3	6,1	17,0
	III	7,8	2,0	5,8	3,8	6,0	6,0	1,7	3,8	6,9	23,1
	IV	6,6	2,1	5,5	3,1	5,8	6,0	1,3	4,2	5,7	23,4
Zmiana w %											
	<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	-16,0	8,7	-5,6	-20,0	-3,8	0,4	-26,6	10,8	-16,2	1,2
	<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	-20,4	-16,3	-31,5	5,8	-21,5	10,4	-19,7	60,5	24,0	75,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. t)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.
2018	I-XII	42,7	143,2	592,0	.	.	79,9	32,0	169,5	.	.
2018	V	3,0	11,9	45,1	.	.	5,7	2,6	13,6	.	.
	VI	3,0	12,1	48,1	.	.	7,4	3,1	13,5	.	.
	VII	3,3	11,5	48,5	.	.	6,0	3,0	14,0	.	.
	VIII	3,8	12,3	52,2	.	.	6,4	2,9	15,0	.	.
	IX	4,0	12,2	50,6	.	.	6,7	2,6	16,2	.	.
	X	4,2	14,1	57,9	.	.	6,8	2,6	16,5	.	.
	XI	3,9	9,8	53,8	.	.	7,1	2,6	15,1	.	.
	XII	3,4	9,7	44,0	.	.	6,7	2,5	10,5	.	.
2019	I	4,3	12,6	52,3	.	.	6,7	3,0	14,3	.	.
	II	4,5	17,8	49,6	.	.	7,8	2,6	13,5	.	.
	III	4,6	8,8	51,1	.	.	6,5	2,1	13,3	.	.
	IV	4,1	9,5	54,0	.	.	7,4	2,9	13,3	.	.
Zmiana w %											
	<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	-11,5	8,3	5,7	x	x	14,2	35,9	-0,1	x	x
	<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	26,4	-23,8	14,5	x	x	30,2	10,9	-4,4	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2018	I-XII	1,11	2,50	1,86	4,60	4,13	4,80	5,25	6,33
2018	V	1,05	2,47	1,79	4,62	4,08	4,68	5,20	6,25
	VI	1,05	2,47	1,79	4,60	4,08	4,70	5,20	6,27
	VII	1,07	2,52	1,81	4,60	4,10	4,74	5,22	6,30
	VIII	1,14	2,53	1,84	4,58	4,10	4,76	5,22	6,32
	IX	1,19	2,52	1,85	4,62	4,15	4,82	5,29	6,37
	X	1,45	2,51	1,88	4,60	4,20	4,94	5,37	6,49
	XI	1,53	2,54	1,89	4,62	4,27	5,06	5,41	6,56
	XII	1,55	2,51	1,88	4,64	4,29	5,12	5,44	6,62
2019	I	1,57	2,62	1,85	4,64	4,33	5,18	5,52	6,65
	II	1,59	2,64	1,87	4,70	4,36	5,24	5,56	6,69
	III	1,58	2,68	1,90	4,72	4,36	5,24	5,57	6,80
	IV	1,58	2,66	1,93	4,76	4,39	5,26	5,58	6,82
	V	1,56	2,72	1,88	4,78	4,42	5,30	5,58	6,83
Zmiana w %									
<u>V 2019</u> <u>IV 2019</u>		-1,3	2,3	-2,6	0,4	0,7	0,8	0,0	0,1
<u>V 2019</u> <u>V 2018</u>		48,6	10,1	5,0	3,5	8,3	13,2	7,3	9,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/t)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2018	I-XII	1730,3	1800,4	2345,1	1422,8	1819,0	1638,6	2547,8
2018	V	1719,4	1785,1	2337,0	1394,1	1804,9	1622,3	2539,3
	VI	1728,4	1801,8	2339,8	1416,4	1811,3	1626,2	2547,0
	VII	1723,1	1808,4	2343,8	1418,1	1820,5	1633,3	2555,4
	VIII	1749,0	1805,3	2338,1	1403,5	1825,9	1633,9	2557,3
	IX	1777,2	1826,3	2358,9	1451,7	1836,0	1658,6	2568,3
	X	1781,0	1824,9	2353,5	1456,8	1841,9	1664,2	2566,4
	XI	1794,2	1840,5	2368,4	1477,1	1851,0	1680,3	2577,4
	XII	1796,0	1843,9	2374,2	1483,4	1853,7	1685,6	2587,0
2019	I	1836,2	1840,6	2371,3	1450,9	1854,6	1693,7	2581,8
	II	1844,1	1853,5	2377,3	1461,2	1863,0	1704,8	2586,1
	III	1853,7	1859,3	2383,6	1456,4	1878,3	1709,6	2587,4
	IV	1863,6	1861,5	2383,5	1466,8	1887,0	1714,1	2591,3
	V	1862,5	1863,1	2382,7	1469,6	1889,5	1717,7	2591,4
Zmiana w %								
<u>V 2019</u> <u>IV 2019</u>		-0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,2	0,0
<u>V 2019</u> <u>V 2018</u>		8,3	4,4	2,0	5,4	4,7	5,9	2,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2017	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	3,285	2,054
2018	II	2,128	2,219	3,838	0,817	1,762	3,176	2,019
	III	2,131	2,221	3,854	0,790	1,834	3,316	2,006
	IV	2,129	2,214	3,872	0,776	1,783	3,242	1,976
	V	2,138	2,225	3,894	0,000	1,749	3,185	1,983
	VI	2,225	2,260	4,000	0,744	1,822	3,276	2,087
	VII	2,185	2,248	3,938	0,751	1,831	3,300	2,159
	VIII	2,126	2,203	3,874	0,742	1,881	3,427	2,229
	IX	2,079	2,114	3,678	0,747	1,826	3,231	2,206
	X	2,058	2,110	3,625	0,770	1,714	3,020	2,123
	XI	2,062	2,061	3,598	0,781	1,637	2,857	2,042
	XII	2,071	2,046	3,612	0,780	1,621	2,827	1,988
2019	I	1,974	2,015	3,512	0,767	1,573	2,798	1,979
	II	1,967	1,978	3,481	0,749	1,609	2,847	2,013
	III	1,945	1,984	3,456	0,743	1,728	3,069	2,066
	IV	1,924	1,988	3,399	0,729	2,206	3,897	2,056
	V	1,931	1,972	3,405	0,723	2,251	3,970	2,045

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

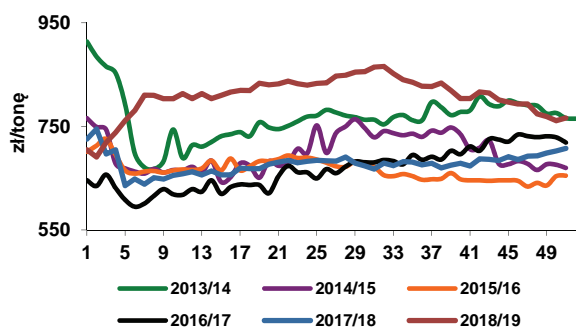
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/t)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2018	III	168	162	.	168	169	.	148	154	156
	IV	170	169	.	172	173	.	145	154	163
	V	173	162	.	168	171	.	151	155	165
	VI	179	161	.	165	170	.	152	152	164
	VII	199	157	.	177	187	136	141	153	167
	VIII	212	169	.	209	209	148	151	154	194
	IX	205	174	205	202	205	168	145	.	179
	X	205	185	205	204	206	.	140	.	173
	XI	204	188	204	202	205	183	141	.	173
	XII	207	188	207	202	206	.	143	.	181
2019	I	210	196	210	206	207	173	144	.	189
	II	210	199	210	196	193	.	147	.	.
	III	194	195	.	173	177	.	159	.	.
	IV	195	199	.	174	173	.	145	.	.
	V	188	194	.	164	169	.	138	.	.
	VI	184	197	.	159	168	.	145	.	.
Zmiana w %										
<u>VI 2019</u> V 2019	-2,3	1,5	x	-3,0	-0,4	x	4,7	x	x	
<u>VI 2019</u> VI 2019	2,5	21,8	x	-3,6	-1,0	x	-5,1	x	x	

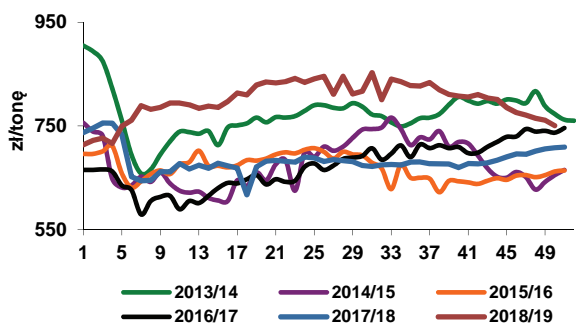
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/t)

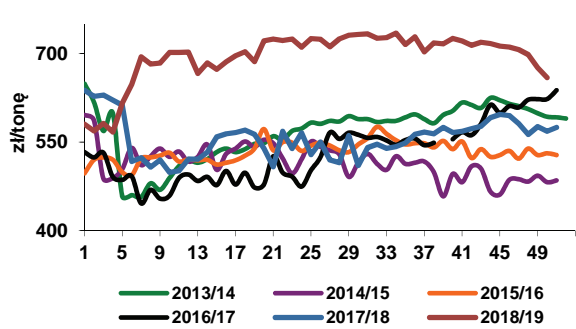
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

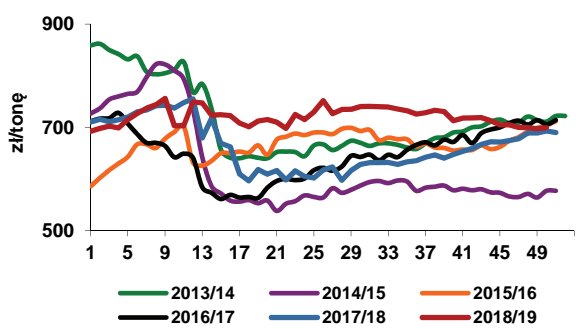
Rys. 2. Pszenica paszowa

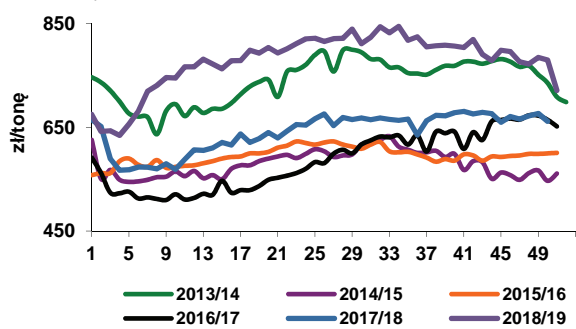
Rys. 3. Żyto paszowe

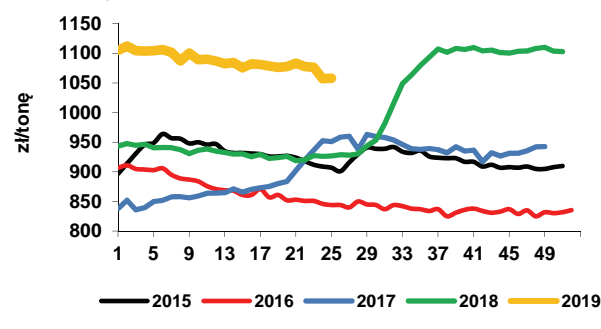
Rys. 4. Kukurydza paszowa

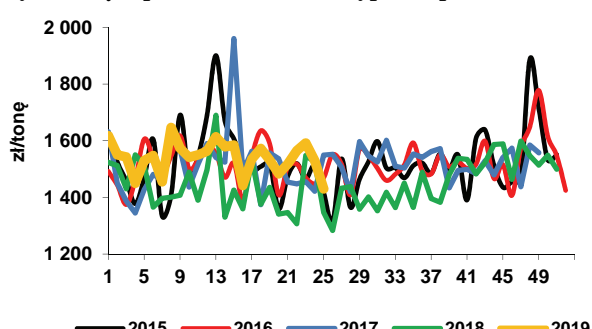
Rys. 5. Jęczmień paszowy

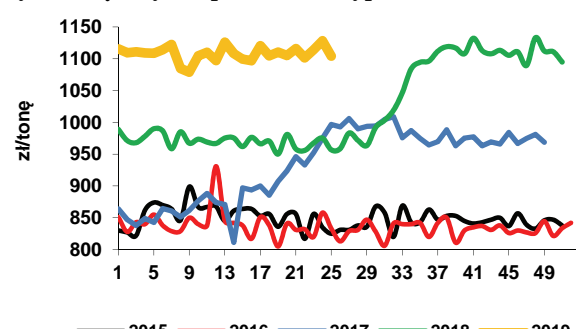
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W 2019 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych w Polsce wynosi ok. 240 tys. ha, wobec 239 tys. ha w 2018 r. Buraki cukrowe będą przetwarzane w 17 cukrowniach, gdyż jedna cukrownia została wyłączona z produkcji. Niewielki wzrost areału uprawy jest możliwy, gdyż pozostałe cukrownie zwiększyły moce przetwórcze. Warunki pogodowe w okresie wschodów buraków cukrowych były niekorzystne, gdyż w pierwszych tygodniach po siewach występowała susza na polach,

a w maju wystąpiły duże opady, które negatywnie wpływały na rozwój roślin. W czerwcu na stan plantacji niekorzystnie wpływały bardzo wysokie temperatury oraz mała ilość opadów. W okresie wiosennym w południowo-wschodnich rejonach plantacyjnych problemem był szarek komośnik, który niszczył plantacje i był trudny do zwalczania dostępnymi na rynku środkami owadobójczymi. Jeżeli technologiczny plon cukru wyniesie 9,5 t/ha, to produkcja cukru w kampanii 2019/2020 wyniesie 2270 tys. t. Produkcja będzie większa od krajowego zużycia (ok. 1700 tys. t) i konieczny będzie duży eksport.

W maju 2019 r. wzrosły ceny cukru na rynku krajowym. Średnia cena zbytu cukru w workach wyniosła 1,68 zł/kg i była o 3,7% wyższa niż w kwietniu br. i o 1,2% wyższa niż przed rokiem. Ceny zbytu cukru paczkowanego wykazywały większą dynamikę i w porównaniu z kwietniem 2019 r. wzrosły o 1,7% do 7,7 zł/kg oraz były o 40,1% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena detaliczna w maju

2019 r. wyniosła 2,53 zł/kg i była o 0,8% wyższa niż przed miesiącem oraz o 21,6% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r.

Według wstępnych danych w okresie styczeń-kwiecień 2019 r. eksportowano z Polski 250,1 tys. t cukru ze względu na dużą produkcję w kampanii 2018/2019. Na rynku UE sprzedano 120,3 tys. t po średniej cenie 360 EUR/t. Największymi odbiorcami w UE były: Rumunia (42,4 tys. t) i Niemcy (41,3 tys. t). Duża podaż cukru w UE powoduje, że krajowi producenci duże ilości cukru eksportowali do krajów trzecich: Izrael (44,1 tys. t) i Egipt (14,2 tys. t) oraz do Gruzji i Kazachstanu (po 10,5 tys. t). Średnia cena eksportowa do krajów trzecich wyniosła 301 EUR/t. Import cukru wyniósł 58,5 tys. t, w tym 24,7 tys. t z UE. Średnia cena importowa wyniosła 424 EUR/t, w tym z UE 407 EUR/t. Największe ilości cukru importowano z Niemiec (21,0 tys. t), Czech (3,6 tys. t) i Słowacji (3,0 tys. t). W marcu niektóre cukrownie rozpoczęły rafinację cukru surowego, który importowano głównie z Nikaragui (20,5 tys. t) po średniej cenie ok. 290 EUR/t.

Według danych ERS USDA w czerwcu i lipcu br. średnia cena cukru surowego wzrosła do 280 USD/t, a cukru białego pozostała na stabilnym poziomie 326 USD/t. Relatywnie niskie ceny są niekorzystne dla krajowych eksporterów, a duża produkcja w kampanii 2018/2019 skutkuje dużym eksportem.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie		
2017	III	500,87	507,86	466,04	568,10	545,87	850,20	
	IV	473,47	489,43	445,79	548,87	524,68	675,36	
	V	490,04	524,07	453,23	539,45	646,83	584,49	
	VI	474,72	543,12	410,07	666,83	660,24	702,46	
	VII	479,03	538,26	395,20	612,03	607,88	641,75	
	VIII	468,21	541,54	395,81	656,77	656,83	656,55	
	IX	502,98	533,30	408,26	535,09	514,14	739,43	
	X	395,74	471,96	358,35	557,48	533,67	762,42	
	XI	381,57	426,35	352,35	479,06	463,12	792,07	
	XII	367,17	430,49	343,81	480,09	462,89	711,03	
	2018	I	371,16	415,27	339,70	463,14	431,69	779,84
		II	363,84	415,25	334,37	432,47	416,94	676,22
III		348,86	402,43	325,86	397,74	382,04	888,41	
IV		339,64	391,53	318,86	460,52	432,79	897,44	
V		336,20	410,38	299,69	470,26	440,45	764,88	
VI		338,30	395,13	305,06	382,69	363,93	891,14	
VII		341,79	376,26	313,35	351,46	339,74	798,66	
VIII		335,48	381,96	305,95	340,24	320,13	778,25	
IX		343,90	388,14	311,79	448,72	414,94	905,38	
X		335,47	387,27	302,86	483,33	465,59	1086,89	
XI		322,22	386,21	308,04	455,27	443,28	597,74	
XII		332,98	369,01	314,73	466,33	504,46	393,47	
2019	I	343,69	375,50	315,62	490,08	504,31	471,41	
	II	337,96	368,15	309,09	429,18	396,41	1017,30	
	III	332,22	351,19	311,93	335,04	405,57	299,82	
	IV	327,94	360,50	301,43	424,13	407,53	612,53	

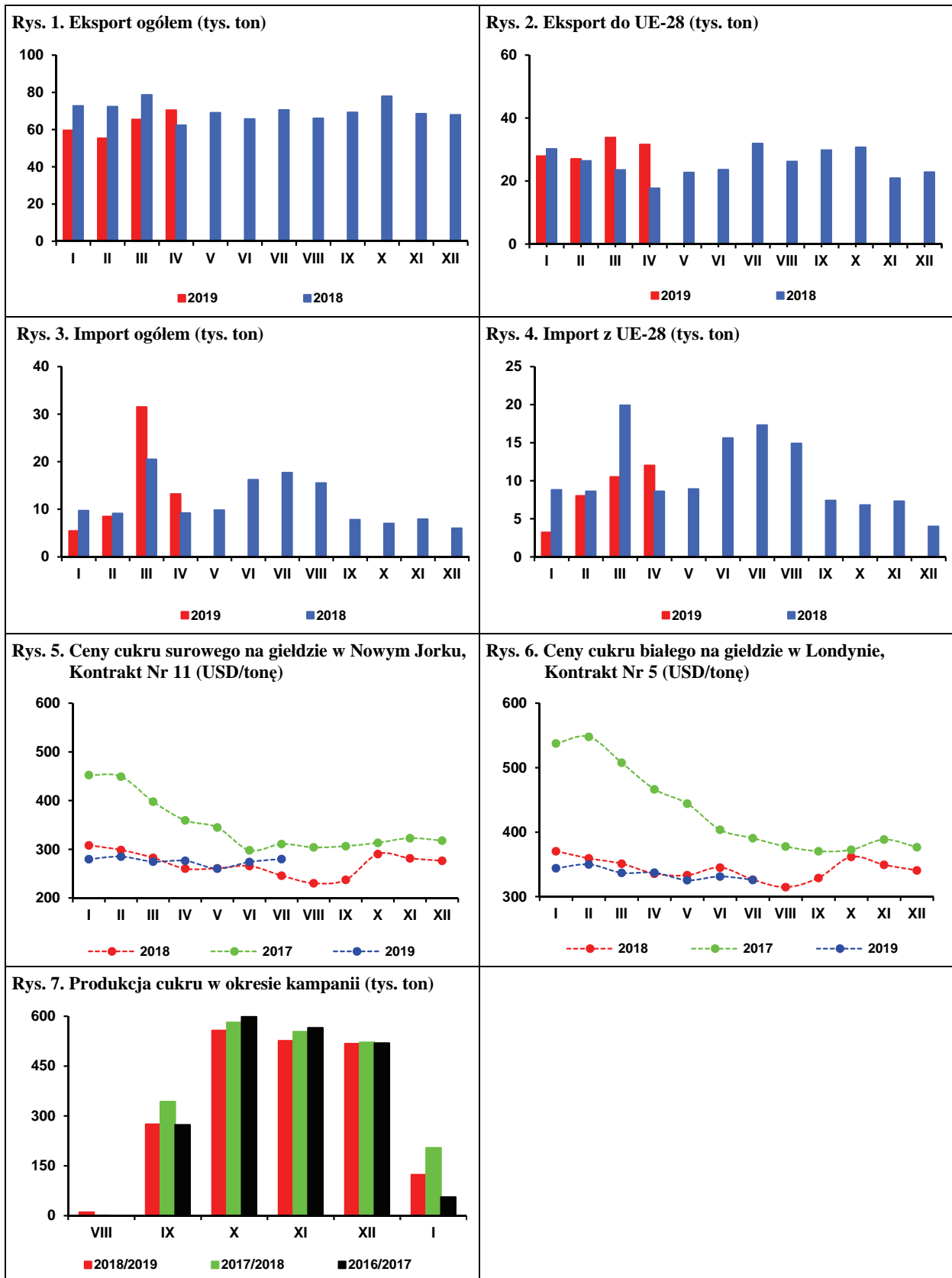
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	Workowany	Paczkowy				
2017	IV	2,60	2,64	1,73	3,17	
	V	2,61	2,64	1,72	3,17	
	VI	2,51	2,61	1,72	3,15	
	VII	2,48	2,33	1,73	3,13	
	VIII	2,33	2,15	1,73	3,07	
	IX	2,20	2,09	1,74	2,98	
	X	1,88	1,80	1,73	2,92	
	XI	1,80	1,69	1,70	2,76	
	XII	1,71	1,68	1,70	2,62	
	2018	I	1,68	1,62	1,71	2,52
		II	1,66	1,58	1,72	2,28
		III	1,67	1,54	1,71	2,21
IV		1,67	1,45	1,72	2,15	
V		1,66	1,40	1,73	2,08	
VI		1,65	1,37	1,73	2,03	
VII		1,64	1,48	1,74	1,97	
VIII		1,62	1,69	1,74	2,04	
IX		1,60	1,65	1,75	2,07	
X		1,53	1,52	1,75	2,09	
XI		1,58	1,68	1,74	2,05	
XII		1,61	1,85	1,75	2,14	
2019	I	1,57	1,88	1,74	2,25	
	II	1,57	1,79	1,75	2,41	
	III	1,59	1,80	1,74	2,47	
	IV	1,62	1,83	1,75	2,51	
	V	1,68	1,97	1,74	2,53	

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

W sezonie 2019/20 światowe zbiory nasion oleistych mogą być niewiele (o 0,3%) mniejsze w porównaniu z rekordowymi zbiorami w sezonie poprzednim. Oil World w raporcie opublikowanym 14 czerwca 2019 r. zwiększył szacunki światowych zbiorów 10 głównych roślin oleistych w sezonie 2019/20 do 580,9 mln t (o 0,9 mln t w porównaniu z szacunkami z końca maja). Zwiększono szacunki zbiorów soi do 356,2 mln t (o 0,4 mln t), nasion słonecznika do 52,7 mln t (o 1,0 mln t), a także sezamu łącznie z lnem i rącznikiem do 10,3 mln t (o 0,1 mln t), przy stabilizacji szacunków zbiorów orzeszków ziemnych (29,8 mln t) i ziaren palmowych łącznie z koprą (23,3 mln t) oraz zmniejszeniu szacunków zbiorów rzepaku do 63,1 mln t (o 0,4 mln t) i bawełny do 45,5 mln t (o 0,2 mln t). Przy wysokich zapasach na początku sezonu (127,4 mln t) światowe zasoby nasion oleistych w sezonie 2019/20 zwiększą się do 708,2 mln t (o 13,5 mln t), a ich zużycie wzrośnie do 582,8 mln t (o 15,4 mln t) i będzie 2,0 mln t większe od produkcji. W tej sytuacji globalne zapasy nasion oleistych na koniec sezonu zmniejszą się, ale nadal będą wysokie, wyniosą 125,5 mln t (o 1,9 mln t mniej niż przed rokiem), a relacja zapasów do rocznego zużycia nasion oleistych obniży się do 21,5%, z 22,4% przed rokiem.

W grupie kluczowych producentów rzepaku na świecie zmniejszono szacunki jego zbiorów dla Kanady do 19,0 mln t (o 0,5 mln t wobec maja) i Australii do 2,7 mln t (o 0,1 mln t), bez zmian pozostawiono dla Indii (7,5 mln t) i Chin (5,2 mln t), a nieznacznie zwiększono dla UE-28 (poniżej 0,1 mln t do 17,7 mln t) oraz Rosji łącznie z Ukrainą (o 0,1 mln t do 6,2 mln). Według aktualnych ocen w sezonie 2019/20 globalne zasoby rzepaku (produkcja łącznie z wysokimi zapasami początkowymi) zmniejszą się do 72,9 mln t (o 0,9 mln t), przy spadku jego zużycia do 63,8 mln t (o 0,2 mln t). Zapasy rzepaku na koniec sezonu wyniosą 9,1 mln t i będą o 0,7 mln t mniejsze niż przed rokiem, a wskaźnik zapasów do rocznego zużycia rzepaku obniży się do 14,3%, z 15,3% w 2018 r.

Po spadkach w sezonie 2018/19, w sezonie 2019/20 przewiduje się niewielki wzrost cen nasion oleistych i olejów roślinnych na międzynarodowym rynku. W przypadku śrut oleistych spodziewany jest dalszy spadek cen. Według aktualnej oceny Oil World, w sezonie 2019/20 (lipiec/czerwiec) w europejskich portach przeciętna cena amerykańskiej soi wyniesie 385 USD/t (cif Rotterdam) i będzie o 15 USD/t (4%) wyższa niż w poprzednim sezonie, cena europejskiego rzepaku zwiększy się o 8 USD/t (o 2%) do 430 USD/t (cif Hamburg), a nasion słonecznika o 12 USD/t (o 3%) do 400 USD/t (Dolny Ren). Spośród czterech głównych olejów roślinnych najbardziej podrożeje olej palmowy – o 45 USD/t (o 8%) do 575 USD/t (RBD fob Malezja). Cena oleju sojowego zwiększy się o 35 USD/t (o 5%) do 781 USD/t (fob ex-mill Holandia), słonecznikowego o 33 USD/t (o 5%) do 745 USD/t (fob N. W. Europa porty), a rzepakowego o 15 USD/t (o 2%) do 849 USD/t (fob ex-mill Holandia). Niższe niż w sezonie 2018/19 będą ceny śrut: sojowej – spadek o 4 USD/t (o 1%) do 365 USD/t (argentyńska cif Rotterdam), słonecznikowej – spadek o 9 USD/t (o 4%) do 218 USD/t (Ukraina DAF) i rzepakowej – spadek o 24 USD/t (o 9%) do 239 USD/t (fob ex-mill Hamburg).

W kwietniu 2019 r. produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych i średnich zakładach przemysłu tłuszczowego (zatrudniających 50 i więcej osób stałej załogi) wyniosła 99,1 tys. t i była o 2,1% mniejsza niż w poprzednim miesiącu, ale w porównaniu z kwietniem 2018 r. była o 11,7% większa. W pierwszych czterech miesiącach 2019 r. duże

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego wyprodukowały 399,3 tys. t surowego oleju rzepakowego, tj. o 12,2% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła 243,1 tys. t i była o 1,7% mniejsza. Wzrosła produkcja oleju rzepakowego rafinowanego na cele jadalne do 172,2 tys. t (o 0,4%), przy spadku na cele techniczne do 70,8 tys. t (o 6,4%). Produkcja margaryn wyniosła 102,1 tys. t i była o 0,3% większa niż w analogicznym okresie 2018 r.

W kwietniu 2019 r. eksport nasion i śrut oleistych był mniejszy niż w poprzednim miesiącu, a większy był wywóz margaryn i olejów roślinnych. Import nasion i śrut oleistych oraz olejów roślinnych zmniejszył się w relacji miesiąc do miesiąca. Wzrost tylko przywóz margaryn. W pierwszych czterech miesiącach 2019 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, wzrósł eksport wszystkich produktów oleistych oraz import olejów roślinnych i śrut oleistych, a zmniejszył się przywóz nasion oleistych i margaryn. Od stycznia do kwietnia br. wywieziono: 106,6 tys. t nasion oleistych (o 53,3% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), w tym 52,9 tys. t rzepaku (o 105,1% więcej), 53,7 tys. t olejów roślinnych (o 54,1% więcej), w tym 31,7 tys. t oleju rzepakowego (o 51,1% więcej), 238,7 tys. t śrut oleistych (o 3,2% więcej), w tym 210,1 tys. t śruty rzepakowej (o 2,1% mniej) i 51,2 tys. t margaryn (o 10,8% więcej). Przywieziono: 988,8 tys. t śrut oleistych (o 5,0% więcej niż tym okresie poprzedniego roku), 258,6 tys. t olejów roślinnych (o 4,0% więcej), w tym 198,5 tys. t oleju rzepakowego (o 24,6% mniej), 363,4 tys. t nasion oleistych (o 11,4% mniej), w tym 198,5 tys. t rzepaku (o 24,6% mniej) oraz 29,7 tys. t margaryn (o 12,4% mniej).

W maju 2019 r. ceny detaliczne większości grup produktów żywnościowych, w tym tłuszczów roślinnych i zwierzęcych wzrosły, ale nadal były niższe niż przed rokiem (z wyjątkiem cen „pozostałych tłuszczów zwierzęcych”, które były o 2,8% wyższe). Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych pięciu miesiącach 2019 r. był o 0,5% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, a tłuszczów zwierzęcych o 1,4% wyższy. Wzrost cen tłuszczów zwierzęcych był mniejszy niż cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (2,8%). W pierwszych pięciu miesiącach 2019 r. za margaryny i oleje roślinne płacono odpowiednio o 0,3% i 0,8% mniej w relacji rok do roku, a za oliwę z oliwek o 0,3% więcej. W porównywanych okresach ceny masła zwiększyły się o 1,5%, przy spadku cen „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 0,7%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	1 119 490	635 422	473 364	1 281 548	33,28	42,3	87,4
2017 I-XII	1 148 694	751 669	178 657	1 721 706	44,72	15,6	66,7
2018 IV	88 719	61 495	9 779	140 435	3,65	11,0	63,2
V	86 462	60 671	11 227	135 906	3,54	13,0	63,6
VI	79 679	63 665	13 360	129 984	3,38	16,8	61,3
VII	108 346	52 045	10 715	149 677	3,89	9,9	72,4
VIII	103 742	72 407	7 245	168 903	4,39	7,0	61,4
IX	95 623	66 562	8 819	153 366	3,99	9,2	62,3
X	110 130	77 259	12 729	174 659	4,54	11,6	63,1
XI	105 969	72 192	12 723	165 437	4,30	12,0	64,1
XII	105 233	57 636	8 804	154 065	4,01	8,4	68,3
2019 I	106 875	63 188	12 895	157 168	4,09	12,1	68,0
II	92 017	63 408	16 880	138 545	3,60	18,3	66,4
III	101 250	66 835	12 190	155 894	4,06	12,0	64,9
IV	99 116	65 180	11 770	152 526	3,97	11,9	65,0
Zmiany w %							
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	-2,1	-2,5	-3,4	-2,2	-2,2	x	x
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	11,7	6,0	20,4	8,6	8,8	x	x
<u>IV 2019</u> <u>XII 2018</u>	-5,8	13,1	33,7	-1,0	-1,0	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	1 119 490	147 174	449 746	816 918	21,22	40,2	137,0
2017 I-XII	1 148 694	163 213	140 988	1 170 920	30,41	12,3	98,1
2018 IV	88 719	14 438	5 811	97 346	2,53	6,5	91,1
V	86 462	13 307	5 802	93 967	2,44	6,7	92,0
VI	79 679	15 437	8 988	86 127	2,24	11,3	92,5
VII	108 346	7 513	7 894	107 965	2,81	7,3	100,4
VIII	103 742	21 666	4 757	120 651	3,14	4,6	86,0
IX	95 623	19 513	5 083	110 054	2,86	5,3	86,9
X	110 130	15 707	7 369	118 468	3,08	6,7	93,0
XI	105 969	12 547	8 332	110 184	2,87	7,9	96,2
XII	105 233	10 711	6 657	109 287	2,84	6,3	96,3
2019 I	106 875	9 242	8 530	107 588	2,80	8,0	99,3
II	92 017	9 583	8 965	92 635	2,41	9,7	99,3
III	101 250	7 981	7 835	101 396	2,64	7,7	99,9
IV	99 116	9 696	6 408	102 404	2,66	6,5	96,8
Zmiany w %							
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	-2,1	21,5	-18,2	1,0	0,8	x	x
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	11,7	-32,8	10,3	5,2	5,1	x	x
<u>IV 2019</u> <u>XII 2018</u>	-5,8	-9,5	-3,7	-6,3	-6,3	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2016 I-XII	1 610 973	2 795 801	714 913	3 691 861	44,4	43,6
2017 I-XII	1 652 999	2 921 930	675 154	3 899 774	40,8	42,4
2018 IV	133 079	214 548	48 088	299 538	36,1	44,4
V	129 693	256 010	50 409	335 294	38,9	38,7
VI	119 519	321 262	49 992	390 788	41,8	30,6
VII	162 519	181 631	60 626	283 524	37,3	57,3
VIII	155 613	260 773	75 318	341 068	48,4	45,6
IX	143 435	149 523	49 972	242 986	34,8	59,0
X	165 195	231 828	49 650	347 373	30,1	47,6
XI	158 954	295 208	41 886	412 276	26,4	38,6
XII	157 850	289 903	52 799	394 954	33,4	40,0
2019 I	160 313	301 688	40 742	421 258	25,4	38,1
II	138 026	248 728	72 308	314 446	52,4	43,9
III	151 875	229 369	60 854	320 391	40,1	47,4
IV	148 674	209 001	64 770	292 905	43,6	50,8
Zmiany w %						
<u>IV 2019</u> III 2019	-2,1	-8,9	6,4	-8,6	x	x
<u>IV 2019</u> IV 2018	11,7	-2,6	34,7	-2,2	x	x
<u>IV 2019</u> XII 2018	-5,8	-27,9	22,7	-25,8	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2016 I-XII	1 610 973	37 786	672 713	976 047	41,8	165,1
2017 I-XII	1 652 999	35 778	605 312	1 083 465	36,6	152,6
2018 IV	133 079	1 489	44 906	89 662	33,7	148,4
V	129 693	1 691	47 746	83 638	36,8	155,1
VI	119 519	1 154	46 994	73 679	39,3	162,2
VII	162 519	1 231	57 440	106 310	35,3	152,9
VIII	155 613	5 683	69 273	92 023	44,5	169,1
IX	143 435	10 204	46 977	106 662	32,8	134,5
X	165 195	2 185	44 636	122 744	27,0	134,6
XI	158 954	1 678	35 147	125 485	22,1	126,7
XII	157 850	1 307	47 330	111 826	30,0	141,2
2019 I	160 313	1 346	34 513	127 145	21,5	126,1
II	138 026	1 482	64 783	74 724	46,9	184,7
III	151 875	2 385	56 324	97 936	37,1	155,1
IV	148 674	1 846	54 455	96 064	36,6	154,8
Zmiany w %						
<u>IV 2019</u> III 2019	-2,1	-22,6	-3,3	-1,9	x	x
<u>IV 2019</u> IV 2018	11,7	24,0	21,3	7,1	x	x
<u>IV 2019</u> XII 2018	-5,8	41,2	15,1	-14,1	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2016 I-XII	359 092	84 456	128 545	315 003	8,18	35,8	114,0
2017 I-XII	335 124	100 483	129 468	306 139	7,95	38,6	109,5
2018 VI	24 645	7 342	10 799	21 188	0,55	43,8	116,3
V	22 192	8 142	10 985	19 349	0,50	49,5	114,7
VI	25 477	7 101	10 188	22 390	0,58	40,0	113,8
VII	23 540	6 765	10 678	19 627	0,51	45,4	119,9
VIII	26 662	8 443	11 638	23 468	0,61	43,6	113,6
IX	29 086	7 857	13 861	23 083	0,60	47,7	126,0
X	34 360	9 470	17 489	26 341	0,69	50,9	130,4
XI	33 749	9 534	16 278	27 005	0,70	48,2	125,0
XII	23 543	7 609	11 990	19 162	0,50	50,9	122,9
2019 I	26 812	7 339	13 510	20 641	0,54	50,4	129,9
II	23 630	8 477	12 054	20 054	0,52	51,0	117,8
III	25 526	6 006	13 779	17 753	0,46	54,0	143,8
IV	26 166	7 923	11 839	22 250	0,58	45,2	117,6
Zmiany w %							
<u>IV 2019</u> III 2019	2,5	31,9	-14,1	25,3	26,1	x	x
<u>IV 2019</u> IV 2018	6,2	7,9	9,6	5,0	5,5	x	x
<u>IV 2019</u> XII 2018	11,1	4,1	-1,3	16,1	16,0	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/t)

Okres	Rzepak przemysłowy ^a	Pszenica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2016 I-XII	1616	620	2,61
2017 I-XII	1576	664	2,37
2018 V	1503	672	2,24
VI	1520	686	2,22
VII	1538	693	2,22
VIII	1573	752	2,09
IX	1597	800	2,00
X	1615	810	1,99
XI	1636	823	1,99
XII	1634	831	1,97
2019 I	1668	833	2,00
II	1660	838	1,98
III	1639	829	1,98
IV	1609	800	2,01
V	1599	790	2,02
Zmiany w %			
<u>V 2019</u> IV 2019	-0,6	-1,2	x
<u>V 2019</u> V 2018	0,0	0,0	x
<u>V 2019</u> XII 2018	-2,1	-4,9	x

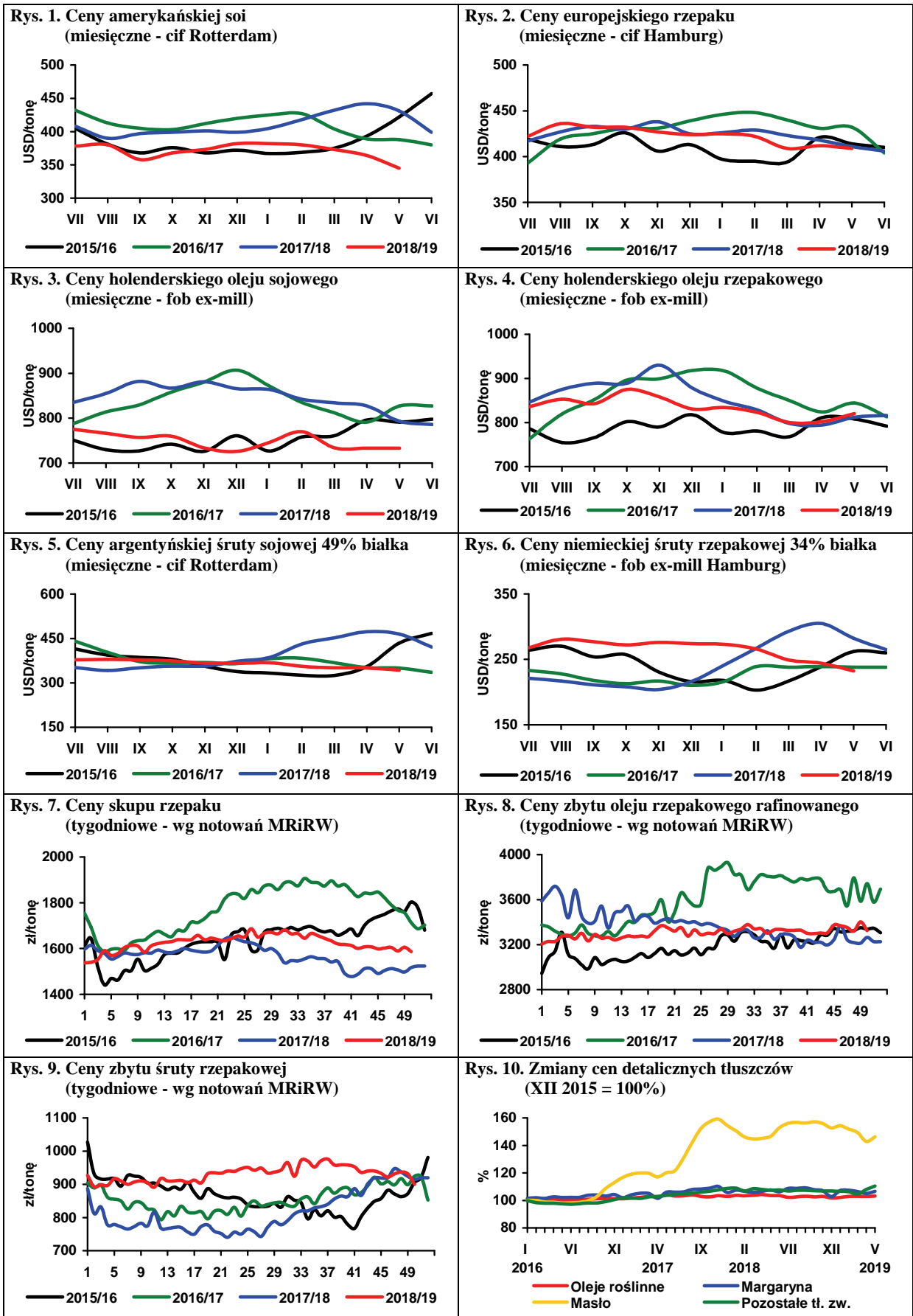
^a ceny roczne oraz miesięczne za II półrocze dane GUS; miesięczne za I półrocze – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2016 I-XII	4,84	6,33	16,19	5,56	5,84	9,75	20,65	6,60
2017 I-XII	4,97	6,67	22,85	6,00	6,10	9,73	29,15	6,68
2018 V	4,52	6,98	24,11	6,05	6,10	9,55	29,95	6,88
VI	4,51	6,96	25,70	6,08	6,11	9,38	32,35	6,88
VII	4,48	6,98	25,78	6,04	6,04	9,65	33,20	6,84
VIII	4,50	6,97	25,72	6,11	6,04	9,55	33,30	6,88
IX	4,53	6,91	26,00	6,13	6,01	9,45	33,15	6,84
X	4,53	6,91	24,80	6,15	6,08	9,40	33,40	6,72
XI	4,51	6,80	24,26	6,18	6,01	9,38	33,00	6,72
XII	4,51	6,85	23,67	6,19	5,95	8,98	32,70	6,72
2019 I	4,24	6,85	22,97	6,19	6,01	9,28	16,20	4,18
II	4,34	6,86	22,12	6,21	6,10	9,30	15,83	4,18
III	4,40	6,88	21,50	6,26	6,24	9,33	15,48	4,08
IV	4,38	6,88	21,26	6,47	6,09	9,38	30,00	6,64
V	4,50	6,85	20,86	6,52	6,16	9,40	29,85	6,72
Zmiany w %								
<u>V 2019</u> <u>IV 2019</u>	2,7	-0,4	-1,9	0,8	1,1	0,3	-0,5	1,2
<u>V 2019</u> <u>V 2018</u>	-0,4	-1,9	-13,5	7,8	1,0	-1,6	-0,3	-2,3
<u>V 2019</u> <u>XII 2018</u>	-0,2	0,0	-11,9	5,3	3,5	4,7	-8,7	0,0

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

W Europie Zachodniej, podobnie jak i w Polsce, dominującym problemem rolników, w tym także producentów ziemniaków, jest susza. Sytuacja w Europie Zachodniej nie jest tak dramatyczna jak w ubiegłym roku, ale upały w końcu czerwca z temperaturą przekraczającą 30, a lokalnie nawet 35 oC w połączeniu ze słoneczną pogodą wysuszyły glebę. Jednak porównania z suszą z ubiegłego roku są przedwczesne. Czerwiec zeszłego roku był bardzo gorący i bardzo suchy, podczas gdy w tym roku odnotowano dużą ilość deszczu i uprawy są w dobrym stanie. Pozostaje jeszcze ok. 10 tygodni wegetacji, zanim plon główny zostanie zebrany, a ciągła mieszanina deszczu i słońca może przynieść wysokie plony, podczas gdy gorąca i sucha pogoda doprowadzi do kolejnego ich spadku. Nawadnianie upraw, w tym ziemniaków, nie jest jeszcze zbyt mocno rozpowszechnione, nawet w Europie Zachodniej.

Według szacunków North West European Potato Group (Organizacja Producentów Ziemniaków Europy Północno-Zachodniej), która reprezentuje organizacje zajmujące się ziemniakami z Belgii, Francji, Niemiec, Holandii i Wielkiej Brytanii, w tym roku zasadzono rekordowy obszar ziemniaków konsumpcyjnych w UE-5. Plantatorzy w tych pięciu krajach zwiększyli w porównaniu z rokiem ubiegłym, areal uprawy ziemniaków o 2,4%, do prawie 610 tys. ha. Największy wzrost odnotowano w Niemczech - o 3,5% do 185 tys. ha. We Francji nastąpił wzrost o 3% do 147 tys. ha, w Belgii o 3,3% do 97,6 tys. ha i w Holandii o 1,7% do 78,5 tys. ha. Natomiast w Wielkiej Brytanii przewidywany jest nieznaczny (o 0,7%) spadek arealu uprawianych ziemniaków. Średnie plony ziemniaków konsumpcyjnych w UE-5, według szacunków z pierwszej połowy czerwca, mogą wynieść 469 dt/ha, tj. o 66 dt/ha (16,3%) więcej niż w 2018 r. Zbiory szacowane są na 28,6 mln t, tj. o 4,6 mln t (o 19,1%) więcej niż w roku ubiegłym. Handel ziemniakami do przetwórstwa w Europie Zachodniej praktycznie zamarł, gdyż zakłady mają konieczne przerwy i przestoje technologiczne, a ewentualne transakcje są realizowane w cenach o kilkadziesiąt niższych (poniżej 300 EUR/t) od tych notowanych w pierwszych tygodniach czerwca.

Geny ziemniaków wczesnych na polskim rynku utrzymują się, jak na tę część sezonu, na rekordowo wysokich poziomach, mimo coraz większych dostaw rynkowych. Podaż ziemniaków wczesnych jest relatywnie niewielka (i to nie tylko w skali polskiej), a ziemniaki „stare” praktycznie już zniknęły z oferty. Na przełomie czerwca i lipca ceny młodych ziemniaków w hurcie to 1,33-1,73 zł/kg, wobec ok. 0,44 zł/kg w analogicznym okresie ubiegłego roku. W następnych tygodniach ceny spadną, ale ich poziom przypuszczalnie będzie znacząco wyższy niż w poprzednich latach.

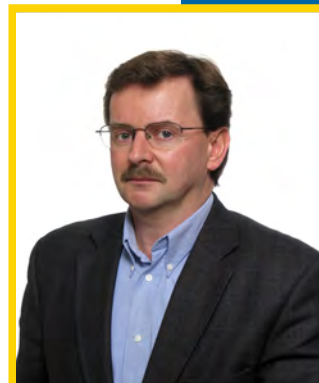
Dostawy ziemniaków wczesnych z importu w bieżącym roku były mniejsze niż w ostatnich kilku latach, co też nie jest bez wpływu na wysoki poziom cen „młodych” ziemniaków krajowych. Import ziemniaków wczesnych w ostatnich trzech latach wahał się w przedziale 36-47 tys. t rocznie. Ziemniaki wczesne sprowadzane do

Polski stanowią uzupełnienie krajowej oferty ziemniaków jadalnych z głównego zbioru i w zasadzie nie stanowią dla nich konkurencji. Natomiast w drugiej połowie maja, w czerwcu i w pierwszej połowie lipca rywalizują o konsumenta z krajowymi ziemniakami wczesnymi.

W bieżącym roku w okresie styczeń-kwiecień sprowadzono do Polski 11,2 tys. t ziemniaków wczesnych, w tym 1,50 tys. t z Egiptu, 1,29 tys. t z Maroka, a pozostałe to przywóz z krajów UE - głównie Cypru, Grecji, Hiszpanii. Pewne ilości ziemniaków wczesnych sprowadza się również z Belgii, Holandii, Francji i Niemiec. Import z tych krajów może stanowić reeksport z Południa Europy lub Afryki Północnej. Ziemniaki wczesne sprowadza się także z Rumunii, ale według oficjalnych statystyk są to niewielkie ilości.

Średni poziom cen na rynkach hurtowych ziemniaków „młodych” w pierwszych dniach lipca wynosił 2,13 zł/kg wobec 2,44 zł/kg przed miesiącem i 0,73 zł/kg w analogicznym okresie 2018 r. Na początku lipca ziemniaki w Broniszach osiągały cenę 2,20-2,30 zł/kg, w Bydgoszczy 1,66-2,00 zł/kg, w Lublinie kosztowały 2,20-2,70 zł/kg, w Łodzi 1,87-2,33 zł/kg, we Wrocławiu 2,00 zł/kg, w Rzeszowie 1,60-2,50 zł/kg, w Poznaniu 1,67-2,00 zł/kg i w Szczecinie 1,73-1,87 zł/kg. W tym okresie nie notowano cen „starych” ziemniaków, nie było też ofert bulw z importu.

Według wstępnych szacunków IERiGŻ-PIB areal uprawy ziemniaków w Polsce w 2019 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, przypuszczalnie nie uległ większym zmianom i wynosi ok. 300 tys. ha. Przy przyjęciu średnich plonów z ostatnich pięciu lat (ok. 260 dt/ha) zbiory wyniosłyby ok. 7,8 mln t, tj. o 0,4 mln t więcej niż przed rokiem. Jeśli jednak warunki pogodowe w dalszym etapie wegetacji będą w miarę korzystne (w miarę deszczowy lipiec i umiarkowane opady w sierpniu oraz brak „afrykańskich” upałów) wówczas można oczekiwać plonów w wysokości co najmniej 280 dt/ha, co oznaczałoby zbiory na poziomie ok. 8,4 mln t, czyli o ponad 0,9 mln t (o 12%) więcej niż w 2018 r. I tak byłoby to jednak mniej niż w latach 2016-2017. Można z dosyć dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że w nadchodzącym sezonie 2019/20 ceny ziemniaków będą relatywnie wysokie, ale jednak znacząco niższe niż w sezonie 2018/19, a zwłaszcza w jego drugiej połowie.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
I	62 500	63 700	75 700	64 600	221	1 230	2 630	174
II	69 800	60 600	59 300	62 100	274	185	101	54
III	69 500	76 600	69 300	70 300	248	267	110	28
IV	71 800	62 100	69 000	53 500	143	198	136	163
V	45 500	28 000	52 400	44 200	168	117	127	
VI	58 800	54 100	52 600		233	154	127	
VII	48 700	44 000	50 500		52	182	183	
VIII	138 800	130 100	139 200		10 030	13 946	10 514	
IX	349 800	332 800	346 400		48 727	48 502	50 926	
X	356 000	350 700	411 300		55 531	52 185	55 371	
XI	321 200	326 600	246 100		51 152	50 369	40 017	
XII	178 900	185 200	95 400		23 291	26 495	8 028	
RAZEM	1 771 300	1 714 500	1 667 200	294 700	190 070	193 830	168 270	419

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016 I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017 I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2018 I-XII	2 687	4 835	29 368	133 324	47 112	72 247	12 249	199 248	60 918	13 862
2018 I	297	682	1 168	13 019	3 744	7 896	1 025	15 425	4 692	1 204
II	283	466	1 626	11 446	3 530	5 757	1 092	13 812	5 085	829
III	306	461	3 810	10 174	3 746	5 849	1 102	14 431	5 612	977
IV	277	844	2 745	9 012	3 633	6 358	1 019	15 083	5 223	840
V	613	152	2 792	8 423	4 144	6 056	787	17 451	5 537	1004
VI	152	1 156	557	8 953	3 519	6 062	961	19 793	5 519	995
VII	99	181	424	9 846	4 501	5 700	841	19 521	6 146	809
VIII	543	-	1 405	9 058	4 056	6 205	1 134	22 002	5 259	979
IX	28	11	1 956	10 457	4 026	5 558	1 069	17 895	4 568	1 283
X	20	41	3 893	15 535	4 282	6 854	995	15 104	5 124	1 679
XI	28	2	4 141	15 404	4 046	5 299	1 140	14 844	4 803	1 785
XII	42	397	4 851	11 995	3 886	4 651	1 083	13 886	3 352	1 478
2019 I	316	-	5 078	11 666	4 271	4 371	827	14 346	4 511	1 618
II	273	49	3 188	11 280	3 881	3 752	848	14 542	4 013	1 922
III	278	325	2 161	9 586	3 745	5 890	1 128	16 287	3 528	1 221
IV	322	895	1 988	9 900	4 271	7 322	1 170	16 315	3 311	1 260

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017 I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2018 I-XII	37 084	19 487	90 776	16 123	116 651	175 170	100 441	104 733	16 170	9 275
2018 I	500	548	8 099	1 513	9 594	12 692	7 997	7 301	1 941	1 585
II	793	662	4 107	1 427	9 578	14 146	7 835	7 579	1 630	1 778
III	2 988	2 727	10 644	1 579	9 793	14 668	8 778	8 280	1 483	1 607
IV	9 873	11 916	13 778	1 330	7 425	13 155	7 452	8 318	1 742	1 232
V	21 389	2 254	23 775	1 092	12 153	14 159	8 107	8 319	1 172	265
VI	1 111	0	15 052	1 400	9 555	16 947	8 350	12 163	1 502	141
VII	103	4	7 351	1 602	10 907	17 375	10 313	8 317	1 445	288
VIII	13	-	315	1 234	10 066	15 919	8 096	10 129	1 335	464
IX	29	-	1 796	1 453	8 233	12 359	8 181	9 298	1 256	578
X	53	-	903	1 719	10 346	15 967	8 385	8 689	686	579
XI	69	319	1 823	957	9 271	13 047	8 406	8 613	1 052	474
XII	163	1 057	3 131	817	9 712	14 735	8 541	6 729	927	285
2019 I	340	549	3 439	998	9 868	14 668	9 335	6 670	1 194	451
II	834	1 147	9 088	1 019	8 455	12 835	7 544	8 734	765	854
III	1 981	4 111	10 308	703	6 380	15 241	8 307	9 129	1 117	227
IV	7881	7 933	18 939	1 115	8 600	13761	7 756	10 026	725	782

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

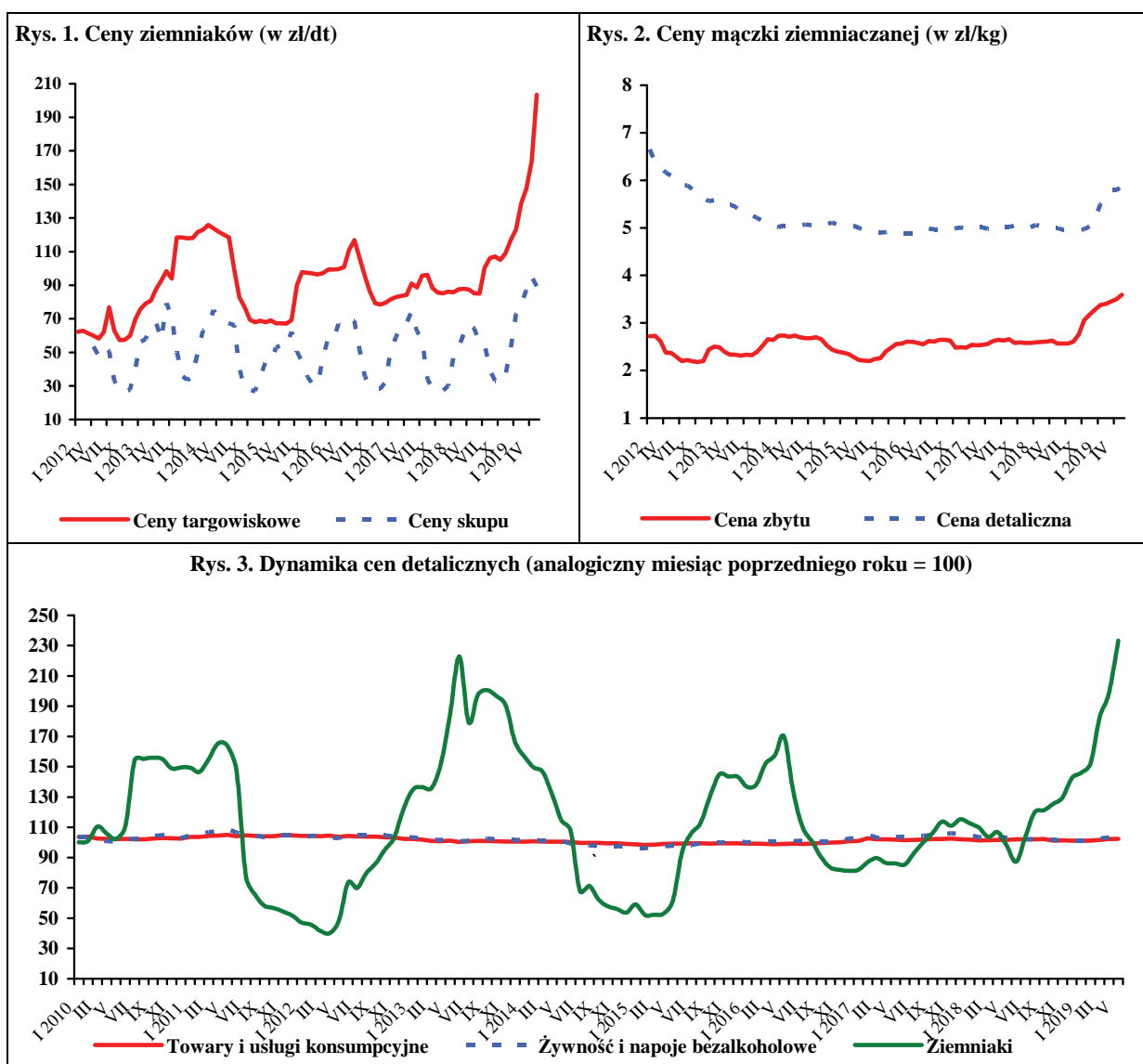
Wyszczególnienie	Rodzaj	V	III	IV	V	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2018	2019	2019	2019	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	64,1	86,7	95,4	89,1	138,9	93,3
	targowiskowa	85,1	147,5	164,0	203,4	239,0	124,0
	detaliczna (zł/kg)	1,36	2,09	2,35	2,97	218,4	126,4
	importowa	125,7	165,6	184,4	.	146,7	111,3
	eksportowa	96,7	146,6	202,7	.	209,7	120,8
Relacje cen	skup / targowisko	0,75	0,59	0,58	0,44	58,1	75,3
	targowisko / detal	0,63	0,71	0,70	0,68	109,4	98,1
	skup / detal	0,47	0,41	0,41	0,30	63,6	73,9
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,62	3,45	3,50	3,49	133,2	99,7
	detaliczna (zł/kg)	4,96	5,79	5,79	5,79	116,7	100,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,50	8,46	8,58	8,56	100,7	99,8
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,80	36,20	35,60	36,10	103,7	101,4
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,38	10,72	10,78	10,94	105,4	101,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2018		2019		wsk. zmian cen	
		maj	marzec	kwiecień	maj	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	97,3	161,4	185,4	234,4	240,9	126,4
2	Kujawsko-pomorskie	87,1	161,1	175,4	210,3	241,4	119,9
3	Lubelskie	71,6	131,3	145,8	185,7	259,5	127,4
4	Lubuskie	102,8	189,1	218,7	240,7	234,2	110,1
5	Łódzkie	77,1	141,7	161,3	214,9	278,5	133,2
6	Małopolskie	78,4	133,7	148,6	195,0	248,7	131,3
7	Mazowieckie	77,6	135,3	148,6	183,3	236,3	123,3
8	Opolskie	103,2	170,5	181,9	224,9	217,9	123,6
9	Podkarpackie	89,2	136,1	148,0	191,1	242,2	129,1
10	Podlaskie	81,9	150,0	169,0	201,4	245,8	119,2
11	Pomorskie	95,1	152,8	177,3	205,3	215,9	115,8
12	Śląskie	87,2	145,2	166,1	211,6	242,8	127,4
13	Świętokrzyskie	64,8	104,9	120,9	164,9	254,3	136,4
14	Warmińsko-mazurskie	101,5	163,0	175,5	211,0	207,8	120,3
15	Wielkopolskie	90,5	166,8	185,6	221,6	245,0	119,4
16	Zachodniopomorskie	108,7	169,7	175,9	221,4	203,7	125,8
maksimum		108,7	189,1	218,7	240,7	X	
minimum		64,8	104,9	120,9	164,9		
różnica w %		67,6	80,2	80,9	46,0		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W czerwcu 2019 r., w porównaniu z majem br., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny buraków ćwikłowych (o 80%), pietruszki (o 24%), cebuli na targowiskach (o 22%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 17%) i marchwi (o 4%). Stabilna była cena skupu pieczarek. W analogicznym okresie w zakładach przetwórczych wzrosła cena skupu cebuli obieranej (o 5%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny buraków ćwikłowych (o 150%), selerów (o 63%), cebuli (o 24%), marchwi (o 11%) i kapusty białej (o 2%), a obniżyła się cena ziemniaków (o 27%), pomidorów (o 10%) i kapusty pekińskiej (o 4%). W czerwcu 2019 r., w porównaniu z majem br. w handlu hurtowym wzrosły ceny: buraków ćwikłowych (o 22%) oraz cebuli i marchwi (o 2%). Obniżyły się ceny hurtowe pomidorów spod osłon i ogórków spod osłon (o 16%) oraz kapusty białej (o 15%).

W czerwcu 2019 r., w porównaniu z czerwcem 2018 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 225%), cebuli na targowiskach (o 100%), buraków ćwikłowych (o 85%), pietruszki (o 76%) i pieczarek (o 11%). Obniżyła się cena skupu marchwi (o 30%). W zakładach przetwórczych i chłodniach w czerwcu 2019 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2018 r., wzrosły ceny cebuli obieranej (o 254%). W handlu hurtowym, w analizowanym okresie, wzrosły ceny kapusty białej (o 256%), cebuli (o 225%), buraków ćwikłowych (o 85%), pomidorów spod osłon (o 21%) i ogórków spod osłon (o 13%), a obniżyły się ceny marchwi (o 23%).

W maju 2019 r., w porównaniu z kwietniem 2019 r., wzrosły ceny detaliczne: papryki (o 40%), kapusty białej (o 18%), cebuli (o 17%), selerów i buraków ćwikłowych (o 16%) i marchwi (o 15%). Obniżyły się ceny detaliczne pomidorów (o 26%), kalafiorów (o 7%) i pieczarek (o 3%). W relacji do cen detalicznych z maja 2018 r. wzrosły ceny kapusty białej (o 212%), cebuli (o 121%), porów (o 26%), selerów (o 22%), papryki (o 21%), buraków ćwikłowych (o 20%), marchwi (o 13%), pieczarek (o 7%) oraz pomidorów (o 4%).

W kwietniu 2019 r., w porównaniu z kwietniem 2018 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych obniżyła się produkcja marynat (o 37%), warzyw mrożonych (o 30%) i konserw warzywnych (o 2%), a wzrosła produkcja soku pomidorowego (o 35%).

Eksport warzyw świeżych w kwietniu 2019 r. wyniósł 28,2 tys. t, a jego wartość 22,4 mln EUR. W porównaniu z kwietniem 2018 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych wzrósł o 7%, a jego wartość zwiększyła się

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

o 67%. Do wzrostu wolumenu eksportu przyczyniło się zwiększenie sprzedaży ogórków (o 185%), pomidorów (o 124%), marchwi (o 44%) i kalafiorów (o 34%). W tym samym czasie wyeksportowano 57,1 tys. t przetworów warzywnych o wartości 51,3 mln EUR. W porówniu z kwietniem 2018 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 6%, a jego wartość wzrosła o 10%. Wolumen eksportu mrożonek obniżył się o 16% oraz pieczarek i ich przetworów o 9%.

W kwietniu 2019 r. zaimportowano 91,8 tys. t warzyw świeżych, tj. o 11% więcej niż w kwietniu 2018 r. Wartość ich importu wyniosła 85,5 mln EUR tj. o 8% więcej niż w kwietniu 2018 r. Wzrost wolumenu importu spowodowany był zwiększeniem przywozu cebuli (o 452%), czosnku (o 26%) i marchwi (o 5%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 27,8 tys. t, tj. o 6% więcej niż w kwietniu 2018 r. Wartość importu przetworów warzywnych wyniosła 27,7 mln EUR i wzrosła o 9% w porównaniu z kwietniem 2018 r. Wzrósł import konserw (o 31%), w tym kukurydzy konserwowej (o 42%), suszy (o 31%) i marynat (o 4%).

W kwietniu 2019 r. ujemne saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 39,5 mln EUR wobec ujemnego (44,4 mln EUR) w kwietniu 2018 r. W okresie styczeń-kwiecień br. ujemne saldo w handlu osiągnęło poziom 163,0 mln EUR. Deficyt w handlu był niższy niż w analogicznym okresie 2018 r., o 83,5 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szt.)	Pieczeniaki
2018 VI	1,04	2,03	1,11	2,65	1,18	-	-	6,68	2,56	-	4,89
VII	1,18	2,41	1,46 ^c	2,30	0,89	2,13	1,33	9,43	2,36	1,93	4,94
VIII	1,22	2,28	1,94 ^c	1,32	0,73	2,15	1,42	7,52	1,75	2,07	4,99
IX	1,13	2,07	0,88	1,25	0,72	2,04	-	5,00	2,98	2,69	5,21
X	1,31	2,03	0,79	1,24	0,69	-	-	4,97	4,08	2,72	5,29
XI	1,64	2,19	0,97	1,30	0,72	-	-	5,70	3,95	2,34	5,56
XII	1,78	2,37	1,04	1,39	0,72	-	-	5,75	-	-	5,58
2018 I-XII	1,05	1,96	0,66	1,46	0,78	2,14	1,54	5,37	3,59	2,37	5,06
2019 I	1,86	2,45	1,24	1,47	0,76	-	-	6,27	-	-	5,48
II	2,03	2,58	1,85	1,50	0,81	-	-	6,81	-	-	5,34
III	2,23	2,74	1,89	1,50	0,78	-	-	7,70	-	-	5,51
IV	2,45	2,85	2,29	1,45	0,82	-	-	8,11	-	-	5,52
V	2,89	3,34	4,22	1,78	1,21	-	-	9,45	-	-	5,40
VI	3,38	4,07	2,53 ^c	1,86	2,18	-	-	11,73	3,59	-	5,42
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2019</u> V 2019	117	122	x	104	180	x	x	124	x	x	100
<u>VI 2019</u> VI 2018	325	200	x	70	185	x	x	176	x	x	111

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg, loco zakład)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparagowa	Brokuly różyczk.	Kalafioły różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2018 VI	0,82	-	-	-	1,12	-	1,99	1,60	2,00	-	-
VII	-	-	-	-	1,10	0,80	1,97	-	2,25	-	-
VIII	1,22	-	-	-	-	0,79	1,99	1,20	2,43	0,60	0,35
IX	1,42	0,38	0,30	0,29	-	0,80	1,96	1,22	-	0,59	0,38
X	1,64	0,40	0,27	0,30	-	-	1,98	1,27	-	0,64	-
XI	1,98	0,43	0,28	0,32	-	-	2,13	1,41	-	-	-
XII	2,19	0,45	0,30	0,35	-	-	-	-	-	-	-
2018 I-XII	1,25	0,38	0,27	0,29	1,11	0,80	2,00	1,34	2,23	0,61	0,37
2019 I	2,46	0,50	0,34	0,36	-	-	-	-	-	-	-
II	2,65	-	-	0,37	-	-	-	-	-	-	-
III	2,63	-	0,55	0,36	-	-	-	-	-	-	-
IV	2,70	-	0,60	0,37	-	-	-	-	-	-	-
V	2,77	-	-	0,37	-	-	-	-	-	-	-
VI	2,90	-	-	-	1,15	-	1,95	-	2,20	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2019</u> V 2019	105	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2019</u> VI 2018	354	x	x	x	x	x	98	x	110	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2018 V	3,49	-	1,85	0,32	0,57	-	1,35	-	1,33	0,56	-	0,65	-
VI	2,00	1,25	1,89	1,00	0,53	-	1,65	-	1,33	0,57	-	0,71	-
VII	1,99	1,31	2,04	0,78	-	4,00	1,55	-	-	0,62	-	0,70	-
VIII	1,25	1,27	1,68	0,70	-	3,00	1,30	-	1,35	0,82	-	0,68	-
IX	3,10	1,47	1,83	0,81	0,90	2,37	1,00	-	1,50	0,92	-	0,56	-
X	3,68	-	1,12	0,69	0,90	-	1,12	-	1,50	1,01	-	0,53	-
XI	3,93	-	0,75	0,93	0,90	-	1,13	-	1,50	1,15	-	0,53	-
XII	5,55	-	0,83	0,99	0,90	-	1,21	-	1,53	1,31	-	0,56	0,68
2018 I-XII	3,31	1,33	1,35	0,63	0,71	3,12	1,10	1,25	1,33	0,76		0,58	0,46
2019 I	-	-	1,00	1,04	1,03	-	1,25	-	1,53	1,58	-	0,55	0,70
II	-	-	1,03	1,57	1,05	-	1,30	-	1,58	1,65	-	0,55	-
III	-	-	1,43	1,57	1,05	-	1,32	-	1,59	1,64	-	0,54	1,00
IV	5,21	-	2,07	2,08	-	-	1,34	-	1,60	1,95	-	-	1,00
V	3,03	-	2,56	2,66	-	-	1,53	-	2,02	2,30	-	0,68	2,50*
VI	2,72	1,60	2,46	2,70	-	-	1,70	-	3,30	2,85	-	1,70	1,82*
Wskaźnik zmian w %													
<u>VI 2019</u> V 2019	90	x	96	102	x	x	111	x	163	124	x	250	73
<u>VI 2019</u> VI 2018	136	128	130	270	x	x	103	x	248	500	x	239	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących. */ziemniaki młode.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2018 III	4 308	42 923	24 432	2 111
IV	3 384	33 247	22 134	2 604
V	3 646	33 416	22 837	1 756
VI	2 973	35 129	29 462	2 080
VII	3 658	47 775	30 906	7 309
VIII	4 852	63 809	36 739	7 017
IX	4 708	69 522	38 652	4 035
X	3 839	79 464	34 628	2 603
XI	4 305	63 221	35 443	2 576
XII	2 790	29 898	23 272	2 070
2018 I-XII	44 691	589 889	344 941	39 402
2019 I	3 480	33 120	25 605	2 808
II	3 701	31 688	23 284	1 855
III	3 976	31 927	26 924	2 568
IV	4 558	23 154	21 733	1 645
Wskaźnik zmian w %				
<u>IV 2019</u> IV 2018	135	70	98	63

^aw tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2018												2019				IV 2019
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	IV 2018	
Warzywa ogółem	43812	26449	37675	49128	45387	52388	51673	46099	38107	31166	488400	34298	31433	32976	28210	107	
Cebula	16868	11102	13124	11969	8852	10197	14203	14649	13246	12857	155626	13126	13878	14336	9468	85	
Kapusta	4887	3154	2770	2015	1607	2582	2912	3860	3671	4133	38232	4044	2507	3126	1626	52	
Marchew	2676	1498	1591	958	2075	2057	1550	1439	1270	1535	21953	2412	1580	1840	2157	144	
Ogórki	733	542	1315	2744	4184	3461	1525	857	529	809	17648	552	572	898	1543	285	
Pomidory	1733	1587	10196	17702	14347	16383	12035	8666	3511	517	88264	375	683	448	3551	224	
Kalafiory	414	372	285	4642	3401	2409	2612	2324	2320	101	19686	384	444	596	500	134	
Przetwory ogółem	67728	60463	56066	56402	53584	55196	58329	69605	65284	49682	722637	63407	59420	62794	57090	94	
Susze	2576	1836	2037	2160	2228	2073	2216	2063	2502	1742	26233	2170	2264	2102	2217	121	
Marynaty	5297	4170	4167	3999	3986	4560	3950	5691	5562	4247	53272	4555	3936	4657	4238	102	
Konserwy	6850	5173	4465	4659	3740	4689	5634	6140	6578	5707	64436	6113	5477	6665	5734	111	
-kapusta kwasz.	1148	810	753	773	586	604	782	1030	1178	1039	10586	1094	1077	1083	1157	143	
Mrożonki	43854	40906	35661	35623	34736	36382	39107	47670	42699	30886	476832	41225	38592	38850	34558	84	
Pieczarki																	
i ich przetwory	31034	28064	27663	25023	25203	24459	24804	28014	28495	24860	323680	27680	24090	26574	25616	91	
Warzywa ogółem	18191	13405	24596	28645	27548	31252	39080	30084	22522	19821	283575	21075	21711	23739	22388	167	
Cebula	5469	3760	5024	4446	3996	4749	6629	7782	8690	8928	70009	8976	10014	10450	6475	172	
Kapusta	882	676	1133	780	508	903	1034	1240	1265	1490	11248	1733	1295	1611	1171	173	
Marchew	961	618	838	546	835	736	569	540	491	848	8490	1190	905	797	1112	180	
Ogórki	905	664	1376	1714	2426	2152	1308	1118	775	895	14702	666	891	1279	1373	207	
Pomidory	1360	1672	8251	10632	9251	9091	13110	8609	3297	760	67236	480	669	553	3813	228	
Kalafiory	332	288	243	2938	2358	1720	2320	1798	1512	112	14206	419	452	575	568	197	
Przetwory ogółem	53960	46589	46550	46594	42600	44765	45689	56127	54848	44030	580284	55274	53006	55660	51341	110	
Susze	5857	4403	4847	4981	4904	4971	4877	5081	5851	4542	61259	5630	5885	5508	5291	120	
Marynaty	5111	3777	3759	3609	3648	4122	3688	5276	5264	4115	49937	4281	3868	4382	4221	112	
Konserwy	7213	5790	5185	5278	4539	5225	5875	6819	6592	6275	71138	6953	6541	7638	6751	117	
-kapusta kwasz.	785	528	506	554	410	405	550	763	884	767	7442	836	868	852	942	178	
Mrożonki	25628	23539	21797	21693	19983	22356	23623	30440	28777	21682	289252	28400	26750	26814	24312	103	
Pieczarki																	
i ich przetwory	43780	40110	40774	35348	36414	35719	37024	41151	42790	38889	470587	43110	37929	41378	41802	104	

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

	2018												2019				IV 2019 IV 2018 (%)
	Wyszczególnienie																
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV		
tony	Warzywa ogółem	84804	82765	54315	39380	24605	11 534	12995	29962	50515	67072	595682	81537	94875	94712	91794	111
	Cebula	4486	3120	4655	6723	6604	1 511	3960	6463	8865	9862	61536	11795	24862	16160	17224	552
	Kapusta	1635	8596	1869	240	111	6	161	10	409	483	14191	1109	1962	2305	6256	73
	Marchew	6526	7735	7973	10055	2964	142	289	308	1330	2781	46999	4479	5235	5356	8100	105
	Ogórki	7822	4658	1130	744	1879	2 025	1884	5158	8458	8157	59841	10584	8094	7311	2873	62
	Pomidory	24001	17414	13840	8086	5381	3 863	2894	5344	9662	18506	153329	21344	20596	21646	16796	96
	Papryka	10175	10271	7694	5486	3310	693	581	3420	5812	6656	68371	8369	7913	9350	9156	89
	Czosnek	1048	1937	571	589	858	573	663	685	612	828	9330	801	780	781	2438	126
	Przetwory ogółem	25748	26305	25601	22992	19372	22 452	22689	26397	27621	25930	295412	26394	30065	27514	27776	106
	Mrożonki	4466	6356	4394	4636	4008	4 745	5506	5532	4513	4464	58421	6822	6409	5010	5651	89
	Susze	1105	1382	1207	1097	808	1 336	963	1215	1612	1166	14427	1735	1710	1243	1808	131
	Marynaty	2102	1982	1888	1499	1139	1 389	1398	1660	2250	1481	20231	1423	1400	1677	2061	104
	Konserwy	5502	4051	4103	3768	3466	4 124	4381	5728	6615	7123	56972	5055	6221	6956	5300	131
	-kukurydza konserw.	1640	959	1051	1239	911	1 260	1995	1430	2136	2525	17866	834	1632	2148	1358	142
	Koncentrat pomid.	7183	7053	9122	6611	6331	7 106	5598	7379	7862	6700	87686	6688	9119	7019	6926	98
Warzywa ogółem	90654	78937	57971	34540	17654	10 999	13704	31931	52786	68898	610401	87118	91601	92851	85486	108	
Cebula	1792	1009	962	1218	1213	613	1427	1740	2485	2593	16525	3101	6714	6122	6059	600	
Kapusta	683	3743	766	71	29	5	45	9	76	78	5784	318	731	1054	4383	117	
Marchew	2710	3320	4445	5358	1391	206	339	331	629	1174	22340	1874	2648	2490	3782	114	
Ogórki	8653	4432	1259	551	1082	1 037	1092	4566	9518	8039	61313	9748	9074	7475	2817	64	
Pomidory	32375	24549	18522	8276	4064	3 482	4759	9654	14162	24806	202409	29825	28161	29351	24549	100	
Papryka	14621	12487	12756	10083	5043	833	917	4250	7465	9423	99517	12116	12620	14365	13761	110	
Czosnek	1502	1929	829	708	962	896	889	812	905	1098	12177	1178	1055	1152	2311	120	
Przetwory ogółem	25984	25524	26285	22721	20941	21 922	22122	26127	26960	25323	291739	26428	29176	26748	27699	109	
Mrożonki	3554	4532	3540	3424	3018	2 943	3814	4116	3272	3216	42594	4758	4815	3624	4204	93	
Susze	3106	3519	3053	2521	2246	3 063	2309	2809	3420	2663	35194	4167	3708	3104	4270	121	
Marynaty	2343	2156	2312	2050	1726	1 358	1625	1930	2381	1723	23409	1506	1600	1995	2548	118	
Konserwy	7476	5529	5305	5198	5825	5 880	5734	7243	8069	8945	75450	7226	7619	8216	6450	117	
-kukurydza konserw.	1683	1000	964	1185	905	1 209	1979	1408	2107	2457	17725	868	1616	2056	1361	136	
Koncentrat pomid.	5004	5027	6451	4845	4688	4 977	4108	5340	5784	4844	63538	4886	7046	5296	4858	97	

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafio­ry	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszo­na	Mrożona fasola
2018 III	0,32	0,18	0,36	1,23	0,78	0,80	1,41	0,83	0,68	0,56
IV	0,34	0,21	0,41	1,22	1,05	0,77	1,43	0,81	0,65	0,55
V	0,38	0,41	0,53	1,05	0,81	0,85	1,47	0,84	0,67	0,57
VI	0,37	0,39	0,57	0,62	0,60	0,63	1,41	0,85	0,72	0,54
VII	0,45	0,32	0,40	0,58	0,64	0,69	1,44	0,84	0,70	0,55
VIII	0,47	0,35	0,36	0,62	0,55	0,71	1,46	0,85	0,67	0,53
IX	0,47	0,36	0,37	0,86	1,09	0,89	1,49	0,87	0,70	0,53
X	0,53	0,32	0,38	1,30	0,99	0,77	1,47	0,86	0,74	0,53
XI	0,66	0,34	0,39	1,46	0,94	0,65	1,50	0,86	0,75	0,56
XII	0,69	0,36	0,55	1,11	1,47	1,11	1,56	0,89	0,74	0,55
2018 I-XII	0,45	0,30	0,41	1,08	0,87	0,78	1,46	0,86	0,70	0,54
2019 I	0,68	0,43	0,49	1,21	1,28	1,09	1,56	0,89	0,76	0,57
II	0,72	0,52	0,57	1,56	0,98	1,02	1,57	0,90	0,81	0,53
III	0,73	0,52	0,43	1,42	1,23	0,97	1,56	0,86	0,79	0,57
IV	0,68	0,72	0,52	0,89	1,07	1,14	1,63	0,91	0,81	0,56
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	94	140	119	63	87	118	105	106	103	98
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	202	336	125	73	102	147	114	111	125	101

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafio­ry gruntowe ^a
2017 I-XII	0,92	0,68	0,91	0,88	2,41	1,55	5,01	4,26	2,88
2018 I	0,90	0,45	1,09	0,94	-	-	-	-	-
II	0,90	0,49	1,08	0,95	-	-	-	-	-
III	0,97	0,49	1,40	1,02	-	-	6,02	-	-
IV	0,97	0,52	1,72	1,03	-	-	4,70	7,85	-
V	1,06	0,69	2,26	1,05	-	-	-	4,11	-
VI	1,16	1,04	2,88	1,17	2,47	-	2,31	2,68	-
VII	1,35	1,24	2,07	1,11	2,51	2,43	2,21	2,71	3,31
VIII	1,29	1,02	2,08	1,11	2,54	1,40	3,04	1,95	2,98
IX	1,26	0,98	1,60	1,04	3,00	1,44	3,61	3,87	4,18
X	1,48	1,05	1,58	1,09	-	2,37	5,38	4,27	3,77
XI	1,73	1,24	1,60	0,97	-	-	8,14	4,06	2,78
XII	1,97	1,30	1,64	1,00	-	-	8,84	6,07	-
2018 I-XII	1,25	0,88	1,75	1,04	2,63	1,91	4,92	4,17	3,40
2019 I	2,14	1,62	1,75	1,08	-	-	-	-	-
II	2,37	2,23	1,83	1,16	-	-	-	-	-
III	2,39	2,32	1,87	1,21	-	-	6,77	16,52	-
IV	2,73	3,32	1,95	1,25	-	-	4,59	9,19	-
V	3,69	4,42	2,18	1,77	-	-	3,08	3,87	-
VI	3,77	3,70	2,23	2,16	3,14	-	2,60	3,25	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>VI 2019</u> <u>V 2019</u>	102	85	102	122	x	x	84	84	x
<u>VI 2019</u> <u>VI 2018</u>	325	356	77	185	x	x	113	121	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Ketchup	Sok pomidorowy ^a
2018 V	3,37	9,15	3,07	3,09	3,55	5,05	2,03
VI	3,39	9,18	3,00	3,05	3,57	5,08	2,08
VII	3,34	9,21	3,01	3,08	3,62	5,06	2,12
VIII	3,43	9,22	3,01	3,13	3,69	5,09	2,09
IX	3,43	9,44	3,08	3,09	3,74	5,04	2,09
X	3,48	9,38	3,08	3,07	3,68	5,10	2,09
XI	3,48	9,39	3,11	3,04	3,70	5,11	2,09
XII	3,55	9,25	3,05	3,00	3,61	5,21	2,00
2018 I-XII	3,40	9,24	3,07	3,11	3,61	5,07	2,08
2019 I	3,68	9,30	3,04	3,09	3,52	5,32	1,84
II	3,66	9,42	3,10	3,00	3,57	5,40	1,83
III	3,66	9,49	3,08	3,02	3,60	5,41	1,84
IV	3,68	8,97	3,09	3,05	3,57	5,54	1,84
V	3,72	9,01	3,02	3,04	3,58	5,51	1,81
Wskaźnik zmian w %							
<u>V 2019</u> <u>IV 2019</u>	101	100	98	100	100	99	98
<u>V 2019</u> <u>V 2018</u>	110	98	98	98	101	109	89

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły ^a	Pieczarki
2017 I-XII	2,02	1,53	1,90	1,87	4,25	6,49	10,21	6,86	4,94	5,47	7,62
2018 I	2,02	1,42	2,07	1,78	3,98	5,97	10,26	9,05	-	6,71	7,75
II	2,00	1,44	2,14	1,79	4,02	5,70	10,14	8,15	-	6,48	7,54
III	1,99	1,40	2,24	1,83	3,97	6,19	10,16	8,16	-	7,31	7,54
IV	2,04	1,41	2,61	1,86	4,18	6,55	9,23	8,88	-	7,63	7,59
V	2,06	1,48	3,10	1,93	4,39	6,39	11,76	6,87	7,71	6,68	7,49
VI	2,51	1,68	4,04	2,47	4,61	7,09	14,15	4,78	4,52	4,68	7,60
VII	2,95	3,57 ^a	3,66	2,35	5,15	7,58	9,88	4,37	3,81	4,10	7,60
VIII	2,75	3,67 ^a	2,88	2,08	4,99	6,68	5,58	3,62	3,72	4,15	7,62
IX	2,50	2,08	2,72	1,97	4,59	6,56	5,35	4,89	4,21	4,86	7,79
X	2,55	2,04	2,70	1,87	4,43	6,66	6,26	6,79	-	5,11	7,78
XI	2,77	2,01	2,69	1,84	4,33	6,67	7,30	6,63	-	4,44	7,67
XII	2,96	2,12	2,77	1,80	4,37	6,54	10,03	8,25	-	6,13	8,10
2018 I-XII	2,43	1,71	2,80	1,96	4,42	6,55	9,18	6,70	4,79	5,69	7,67
2019 I	3,14	2,26	2,85	1,87	4,41	7,41	10,25	8,64	-	7,55	8,26
II	3,54	2,92	2,91	1,94	4,38	8,23	10,68	8,93	-	8,18	8,09
III	3,69	3,05	2,96	1,99	4,48	8,01	11,16	8,90	-	6,99	8,10
IV	3,90	3,93	3,03	2,00	4,59	7,88	10,20	9,68	-	7,33	8,19
V	4,55	4,62	3,49	2,31	5,34	8,07	14,24	7,13	7,06	6,82	7,98
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2019</u> <u>IV 2019</u>	117	118	115	116	116	102	140	74	x	93	97
<u>V 2019</u> <u>V 2018</u>	221	312	113	120	122	126	121	104	92	102	107

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

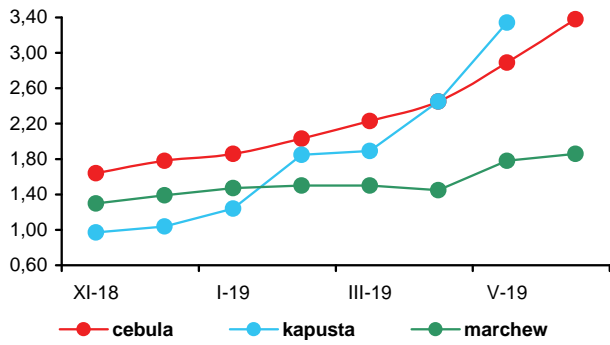
Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2017 I-XII	6,09	15,40	8,41	9,68	8,53	10,63	3,71	6,25	8,83	4,01
2018 I	6,29	15,45	8,52	9,90	8,78	10,60	3,73	6,30	8,71	4,05
II	6,19	15,50	8,56	9,82	8,78	10,70	3,73	6,30	8,69	4,12
III	6,24	15,35	8,44	9,88	8,78	10,70	3,74	6,23	8,63	4,03
IV	6,31	15,30	8,62	9,88	8,76	10,65	3,72	6,28	8,69	4,01
V	6,12	15,40	8,66	9,94	8,80	10,60	3,75	6,33	8,69	4,00
VI	6,14	15,55	8,52	9,96	8,82	10,65	3,74	6,38	8,66	3,93
VII	6,28	15,65	8,62	9,88	8,84	10,65	3,71	6,43	8,63	3,94
VIII	6,24	15,55	8,64	9,84	8,82	10,65	3,77	6,43	8,74	3,99
IX	6,20	15,40	8,64	10,06	8,92	10,80	3,79	6,48	8,74	3,97
X	6,26	15,45	8,68	10,06	8,98	10,80	3,75	6,45	8,80	3,95
XI	6,09	15,40	8,88	11,12	9,10	10,80	3,76	6,38	8,74	3,95
XII	6,07	15,25	8,90	10,02	9,06	10,85	3,73	6,23	8,43	3,96
2018 I-XII	6,20	15,44	8,64	9,95	8,87	10,70	3,74	6,35	8,68	3,99
2019 I	6,23	15,60	8,82	10,14	9,20	10,95	3,72	6,35	8,83	3,98
II	6,26	15,50	9,02	10,08	9,24	10,95	3,75	6,43	8,86	3,98
III	6,20	15,55	9,02	10,14	9,24	11,05	3,75	6,43	8,74	3,99
IV	6,00	15,50	9,12	10,02	9,32	11,00	3,72	6,33	8,66	3,97
V	6,19	15,50	9,34	10,34	9,46	10,85	3,76	6,48	8,77	4,04
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2019</u> IV 2019	103	100	102	103	102	99	101	102	101	102
<u>V 2019</u> V 2018	101	101	108	104	108	102	100	102	101	101

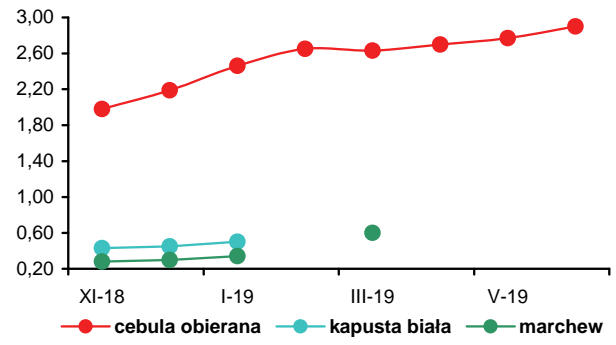
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg; do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

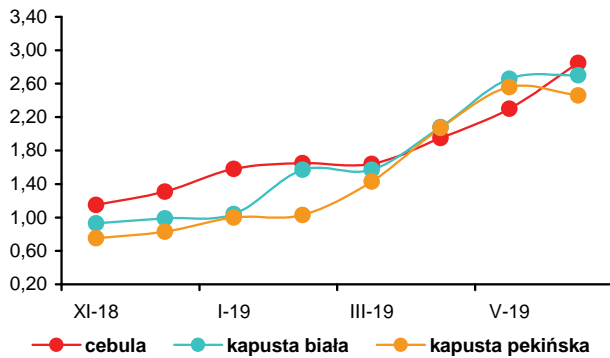
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

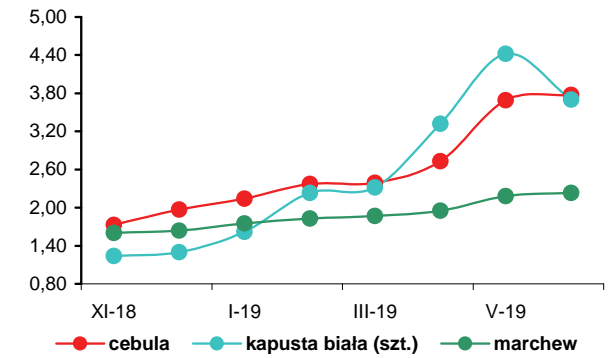
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

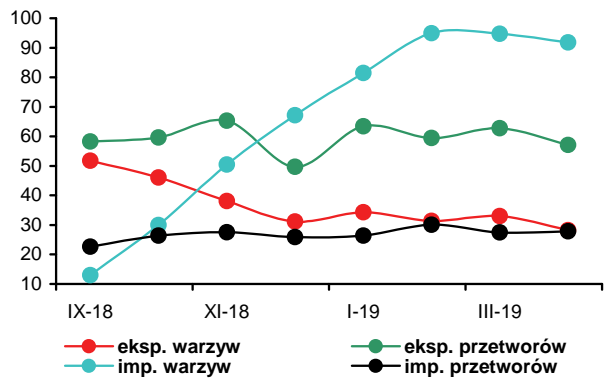
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

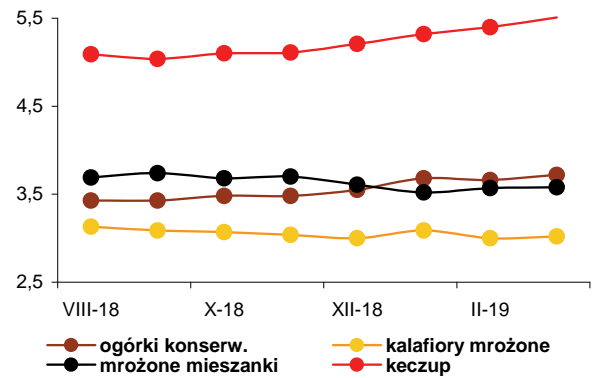
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

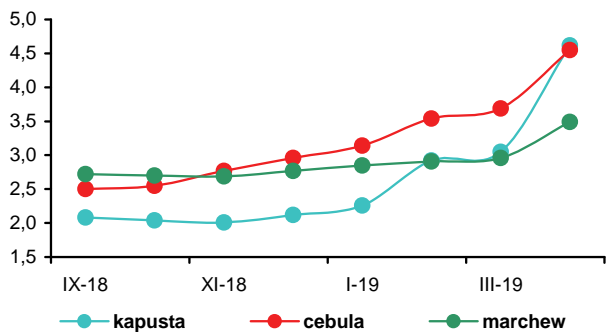
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. t)

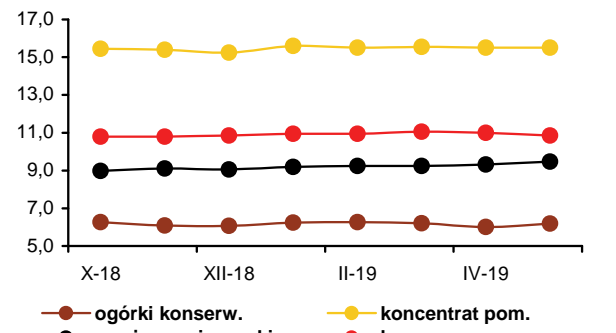
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Ceny oferowane za jabłka w czerwcu 2019 r., w porównaniu z czerwcem 2018 r., na rynkach hurtowych były średnio niższe o 41%, w firmach eksportujących o 63%, a w spółdzielniach ogrodniczych o 64%. Do tak dużego spadku cen przyczyniły się duże zapasy jabłek w Polsce, które wg WAPA¹ na dzień 1 czerwca 2019 r. wynosiły 238 tys. t, wobec 92 tys. t w 2018 r. (większe o 158,7%). Na rynku hurtowym obniżyły się też ceny cytryn (o 33%),

gruszek (o 19,0%), winogron (o 15%), a także mandarynek (o 10%). Podrożały natomiast pomarańcze (o 4%), truskawki (o 5%) i banany (o 21%). Zakłady przetwórcze za jabłka do tłoczenia płaciły 0,38 zł/kg (mniej o 17% niż w maju poprzedniego roku). Niższe były też ceny skupu truskawek z szypułką do tłoczenia (o 18%) oraz truskawek bez szypułki do mrożenia (o 10%).

W czerwcu 2019 r., w porównaniu z majem 2019 r., przeciętne ceny jabłek na rynkach hurtowych wzrosły o 10%, oferowane przez firmy eksportujące o 1%, a w skupie prowadzonym przez spółdzielnie ogrodnicze nie zmieniły się. W zakładach przetwórczych ceny skupu płacone za jabłka do tłoczenia, w porównywanych miesiącach, z powodu mniejszego popytu na surowiec nie zmieniły się. Na rynku hurtowym wzrosły ceny gruszek (o 1%), bananów (o 2%) mandarynek (o 5%), pomarańczę (o 6%) oraz cytryn (o 8%). Nie zmieniły się ceny winogron, a potaniały truskawki (o 40%).

Ceny detaliczne owoców i ich przetworów w maju 2019 r., w relacji do maja 2018 r., obniżyły się średnio o 8,0%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 5,0%. Potaniały jabłka (o 41,5%), owoce pestkowe (o 16,6%), owoce jagodowe (o 7,5%), a także przetwory owocowe (o 1,2%). Spośród owoców świeżych podrożały banany (o 6,0%) i owoce cytrusowe (o 1,1%). Wyższe były też średnie ceny owoców mrożonych (o 7,5%) oraz owoców suszonych i orzechów.

W średnich i dużych firmach w kwietniu 2019 r., w porównaniu z kwietniem 2018 r., produkcja soków zagęszczonych wzrosła ponad pięciokrotnie, a pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych o 15%. Zwiększyła się produkcja soków pitnych tłoczonych z jabłek o 25%, pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych

o 17% oraz wyciskanych z owoców cytrusowych o 2%. Wzrosła produkcja dżemów (o 63%), owoców mrożonych (o 21%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 6%). W kwietniu 2019 r., w porównaniu do marca br., produkcja soków tłoczonych z jabłek zmniejszyła się o 30% do 18,2 tys. t, pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych o 1% do 29,8 tys. t, a także soków skoncentrowanych o 19%. Większa była produkcja soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 8%). Mniejsza była produkcja owoców mrożonych (o 25%), dżemów (o 11%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 6%).

Średnie ceny zbytu soków pomarańczowych w maju 2019 r., wobec maja 2018 r., zmniejszyły się o 2%, a soków jabłkowych o 26%. Potaniały też dżemy produkowane z czarnych porzeczek (o 1%) oraz z truskawek (o 4%).

Wolumen eksportu owoców świeżych w kwietniu 2019 r. wobec kwietnia 2018 r. był większy o 42%, a przetworów owocowych o 29%. Eksport owoców świeżych zwiększył się głównie z powodu większej sprzedaży jabłek (o 44%), a przetworów w wyniku wzrostu sprzedaży zagęszczonego soku jabłkowego (o 83%). Wartość eksportu owoców świeżych, z powodu ich bardzo niskich cen, obniżyła się o 4% do 47,3 mln EUR, a przetworów w wyniku niskich cen surowca zmniejszyła się o 1,0% do 108,7 mln EUR. Import owoców świeżych zwiększył się w kwietniu 2019 r. wobec kwietnia 2018 r. o 9% do 123,7 tys. t. Większe były zakupy bananów (o 8%) i owoców cytrusowych (o 5%). Przywóz przetworów wzrósł o 23% (do 41,9 tys. t), w wyniku większego importu owoców mrożonych (o 49%), soku pomarańczowego (o 51%) oraz większości przetworów. W kwietniu 2019 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 38,3 mln EUR, wobec ujemnego 9,9 mln EUR w kwietniu poprzedniego roku. W miesiącach I-IV 2019 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 118,0 mln EUR, wobec ujemnego 103,4 mln EUR w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wartość eksportu zwiększyła się o 1,0% i wyniosła 632,2 mln EUR, a importu była większa o 3% i wyniosła 750,2 mln EUR.

1. The World Apple and Pear Association

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2018 IV	2,13	3,33	-	-	-	-	-
V	2,20	3,32	6,00	-	-	-	-
VI	2,06	3,53	5,66	-	-	-	-
VII	1,81	2,86	-	2,50	2,99	2,07	1,48
VIII	1,08	1,85	7,00	-	2,97	1,43	0,82
IX	0,87	1,29	7,00	-	-	-	-
X	0,68	1,48	-	-	-	-	-
XI	0,70	1,58	-	-	-	-	-
XII	0,72	1,72	-	-	-	-	-
2018 I-XII	1,51	2,48	6,09	2,50	2,97	1,60	1,04
2019 I	0,76	1,78	-	-	-	-	-
II	0,75	1,91	-	-	-	-	-
III	0,74	2,06	-	-	-	-	-
IV	0,75	2,34	-	-	-	-	-
V	0,74	-	-	-	-	-	-
VI	0,74	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VI 2019</u> V 2019	100	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2019</u> VI 2018	36	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi w wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg loco zakład)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2018 III	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,58	4,05	2,94	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,46	4,92	3,24	2,79	0,86	2,66	-	1,93	1,50	-
VII	0,19	-	-	1,61	0,48	2,04	-	1,36	0,65	-
VIII	0,22	-	-	-	-	2,33	0,50	1,18	0,52	0,69
IX	0,22	-	-	-	-	2,58	-	-	-	0,65
X	0,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 I-XII	0,43	4,49	3,09	2,20	0,67	2,40	0,50	1,49	0,89	0,67
2019 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,38	4,44	2,65	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>VI 2019</u> V 2019	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2019</u> VI 2018	83	90	82	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi w wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala must (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2018 IV ^a	1,95	2,07	2,06	1,86	1,93	1,96	2,01	-	-	-	-	-
V ^a	1,91	2,15	2,12	1,67	1,89	1,92	2,05	-	-	5,00	-	-
VI ^a	1,83	2,24	2,14	1,44	1,83	1,87	2,04	-	-	5,67	4,00	-
VII	1,46	-	2,25	1,43	-	1,66	-	-	-	7,50	4,75	1,20
VIII	0,74	0,95	-	1,00	-	-	-	1,72	-	7,38	-	0,77
IX	0,61	0,77	0,90	-	-	-	0,55	1,57	-	7,00	-	0,61
X	0,50	0,73	0,85	0,35	0,41	0,45	0,44	1,34	1,40	-	-	0,70
XI	0,52	0,78	0,85	0,34	0,40	0,44	0,40	1,66	-	-	-	-
XII	0,55	0,95	1,00	0,35	0,46	0,53	0,48	1,45	-	-	-	-
2018 I-XII	1,26	1,51	1,63	1,19	1,34	1,41	1,35	1,72	1,40	6,51	4,38	0,82
2019 I ^a	0,65	0,99	1,09	0,45	0,53	0,59	0,57	2,20	-	-	-	-
II ^a	0,69	1,05	1,12	0,50	0,54	0,60	0,65	2,20	-	-	-	-
III ^a	0,66	1,02	1,02	0,49	0,54	0,59	0,63	-	-	-	-	-
IV ^a	0,65	1,00	0,98	0,48	0,54	0,58	0,62	-	-	-	-	-
V ^a	0,67	1,03	1,01	0,51	0,55	0,61	0,62	-	-	-	-	-
VI ^a	0,68	1,15	1,07	0,56	0,59	0,66	0,63	-	-	6,38	6,75	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>VI 2019</u> V 2019	101	112	106	110	107	108	102	x	x	x	x	x
<u>VI 2019</u> VI 2018	37	51	50	39	32	35	31	x	x	113	169	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2018 III	19 867	18 639	30 853	2 192	12 071	5 079	4 243
IV	14 488	14 463	25 534	3 016	11 424	5 016	4 490
V	14 647	13 073	30 014	1 517	20 072	3 738	4 989
VI	13 213	13 669	29 855	2 103	87 090	4 209	4 418
VII	10 221	13 184	60 600	10 243	113 843	3 696	6 784
VIII	18 133	12 736	43 156	27 074	39 963	3 526	4 805
IX	24 290	14 379	33 898	67 039	21 006	3 502	4 588
X	32 612	16 028	34 824	87 392	17 982	4 871	4 874
XI	34 772	15 469	32 339	87 684	17 649	5 083	4 772
XII	26 359	16 656	28 719	34 190	15 207	3 321	4 239
2018 I-XII	231 473	171 280	399 397	328 626	381 167	51 821	56 419
2019 I	28 727	14 227	27 378	24 404	16 552	4 581	4 061
II	34 288	11 633	29 220	20 600	17 042	5 551	4 938
III	25 890	13 635	30 121	20 621	18 295	9 139	5 056
IV	18 171	14 776	29 812	16 678	13 780	8 152	4 751
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IV 2019</u> III 2019	70	108	99	81	75	89	94
<u>IV 2019</u> IV 2018	125	102	117	553	121	163	106

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego)

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2018 ^a												2019 ^a				IV 2019	IV 2018
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	(%)	
	tys. EUR																	
Owoce świeże	92 190	114 817	85 797	90 780	91 574	65 879	51 142	52 084	92 287	125 435	110 915	1 068 383	126 451	135 061	130 468	122 169	142	
Jabłka	75 403	96 894	71 922	75 202	66 202	30 585	25 168	33 331	73 825	97 660	75 497	794 318	98 396	117 492	114 858	103 923	144	
Gruszki	4 797	5 077	2 488	1 607	981	281	1 224	2 785	4 931	7 158	7 743	45 421	7 329	6 020	4 769	5 895	237	
Truskawki	50	127	114	1 063	3 951	115	287	87	13	21	50	5 926	89	224	376	512	450	
Śliwki	9	9	13	7	20	765	3 424	3 794	1 133	32	43	9 254	7	6	4	17	135	
Maliny	342	238	382	708	1 564	2 473	2 619	1 424	554	391	116	11 110	191	148	441	350	91	
Wiśnie	65	25	61	38	820	5 077	535	185	49	125	92	7 119	80	44	145	171	279	
Przetwory owocowe	70 242	74 934	77 098	75 768	79 401	94 232	94 802	90 626	109 748	115 036	76 343	1 032 523	100 194	97 500	106 569	99 082	129	
Zagęszczony sok jabłkowy	13 169	13 400	16 214	14 444	13 504	15 797	12 539	22 858	39 202	43 951	23 708	241 463	30 453	30 717	33 502	29 639	183	
Truskawki w puszkach	652	805	725	860	837	1 006	736	799	1 081	958	730	9 816	780	746	877	898	124	
Wiśnie w puszkach	288	364	377	332	362	663	769	920	489	329	422	5 525	598	460	527	389	103	
Dzemy	3 837	5 034	4 090	4 049	3 500	3 751	3 810	3 290	4 324	3 554	3 480	46 411	3 701	3 729	4 028	4 201	103	
Mrożonki	24 599	25 292	26 728	23 622	29 857	37 033	36 676	32 732	31 680	31 513	22 917	348 660	30 554	29 992	32 382	29 817	112	
Owoce świeże	49 102	60 806	49 110	53 820	55 405	65 188	57 024	32 791	36 296	44 378	47 631	600 329	49 968	50 149	51 144	47 318	96	
Jabłka	35 652	45 521	36 813	38 796	32 344	15 557	9 007	10 878	20 583	25 077	24 221	327 424	31 008	36 384	36 952	32 466	88	
Gruszki	1 540	1 425	808	791	592	214	672	1 387	2 099	2 792	2 637	17 030	2 075	2 168	2 673	2 166	268	
Truskawki	41	173	255	1 971	4 508	348	931	326	15	36	112	8 836	171	285	320	416	163	
Śliwki	15	14	21	10	21	415	1 618	1 688	588	35	15	4 446	9	11	6	25	117	
Maliny	656	617	734	1 030	1 767	2 537	3 517	2 406	1 169	686	208	15 938	383	319	547	531	72	
Wiśnie	138	55	130	45	553	2 974	416	135	38	119	116	4 805	86	35	130	133	102	
Przetwory owocowe	96 703	108 584	110 223	109 876	121 518	126 385	116 641	110 548	127 109	123 948	85 539	1 341 569	107 460	104 496	112 988	108 654	99	
Zagęszczony sok jabłkowy	22 697	24 448	25 920	25 809	22 029	25 012	19 920	27 818	36 960	37 979	22 555	312 924	27 681	27 640	30 271	27 512	106	
Truskawki w puszkach	1 061	1 544	1 390	1 548	1 338	2 438	1 240	1 313	1 901	1 735	1 100	17 649	1 253	1 193	1 380	1 519	109	
Wiśnie w puszkach	511	676	647	641	623	868	1 034	898	695	493	558	8 064	732	572	665	524	81	
Dzemy	5 636	6 445	5 835	5 541	5 709	5 723	5 935	4 933	6 460	5 458	4 903	67 690	5 626	6 124	6 349	5 884	101	
Mrożonki	36 757	38 433	40 857	36 459	42 690	47 171	42 998	38 717	40 960	39 726	29 866	475 792	38 219	36 893	39 353	39 107	96	

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2018 ^a												2019 ^a				IV 2019	IV 2018
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	(%)	
Owoce świeże	108 372	141 248	113 759	138 496	136 055	157 331	162 230	111 591	118 166	136 810	164 890	1 623 427	147 063	131 906	120 592	123 711	109	
Banany	30 250	49 288	40 649	50 419	42 624	40 544	38 278	34 186	41 305	39 486	43 764	487 703	39 487	37 303	33 290	44 058	108	
Owoce cytrusowe	51 484	60 153	35 303	25 003	17 015	14 505	16 317	19 069	31 157	54 407	91 514	482 945	80 512	60 778	54 712	37 099	105	
Brzoskwinie i nekt.	99	261	213	4 117	17 629	27 301	28 144	13 162	3 854	4 094	267	99 294	249	5 368	297	419	197	
Winogrona	4 310	5 177	5 168	6 575	3 231	8 319	18 488	15 847	15 020	10 005	5 956	101 639	4 460	5 520	5 068	6 775	131	
Arbuzy	573	908	4 009	20 749	31 549	44 051	38 668	7 940	1 974	993	703	152 729	599	1 014	1 304	4 817	120	
Jabłka	930	718	696	691	693	800	400	1 602	566	301	585	8 978	225	321	217	450	65	
Przetwory razem	31 979	38 543	34 175	35 172	37 141	37 450	35 695	35 808	41 008	41 386	32 482	443 137	34 438	32 705	36 433	41 893	123	
Soki zagęszczone	10 217	12 539	13 154	13 901	15 260	12 976	14 330	13 533	16 882	16 568	12 943	174 745	14 952	12 840	14 229	15 363	117	
-sok pomarańczowy	2 408	3 232	2 342	3 096	3 220	2 537	2 590	3 226	3 436	3 817	2 891	35 158	3 375	3 128	3 025	3 534	151	
Mrożonki	7 510	8 056	7 925	8 582	9 818	10 370	9 323	8 862	9 329	7 537	5 177	98 356	5 734	7 233	8 598	11 776	149	
Susze	1 682	1 441	801	741	993	1 644	1 583	1 975	2 778	2 047	1 416	18 895	1 382	1 213	1 273	1 082	135	
Dżemy	995	1 362	1 421	1 352	1 481	1 057	1 418	1 431	1 179	1 306	1 058	14 894	996	1 043	1 036	1 140	80	
Przetwory puszkow.	11 356	14 983	10 720	10 479	9 415	11 218	8 907	9 728	10 507	13 664	11 793	133 772	11 220	10 195	11 191	12 313	115	
-ananasy	1 097	2 279	1 462	1 020	875	1 083	932	1 087	1 138	1 770	1 534	15 784	1 131	742	1 683	2 465	169	
-brzoskwinie	1 819	3 729	1 501	1 557	1 369	1 381	1 927	1 323	1 624	2 979	1 792	22 779	1 301	1 716	1 923	2 014	134	
Owoce świeże	112 487	147 360	117 199	151 535	124 163	129 467	138 957	115 970	125 751	131 188	147 283	1 567 906	133 472	126 453	128 234	129 090	110	
Banany	21 620	34 706	24 959	26 797	19 477	20 435	19 868	17 158	20 893	18 819	22 272	271 163	21 310	22 595	22 602	26 304	105	
Owoce cytrusowe	38 941	47 343	27 932	26 379	18 577	16 986	19 691	18 922	25 135	39 220	63 678	391 887	54 476	42 426	40 116	28 255	101	
Brzoskwinie i nekt.	266	622	439	6 785	18 430	23 593	24 123	12 638	4 542	2 601	379	94 751	412	2 532	598	815	185	
Winogrona	8 666	9 588	9 145	11 585	5 249	11 154	17 761	15 975	16 860	14 597	11 331	139 676	8 513	9 865	8 405	11 344	124	
Arbuzy	627	1 007	3 690	13 775	13 850	10 922	13 211	2 999	2 244	728	521	63 982	417	769	1 079	3 711	101	
Jabłka	844	666	730	998	934	1 118	554	835	316	251	478	8 618	233	349	220	557	76	
Przetwory razem	51 120	60 979	52 049	57 988	58 323	62 338	59 251	58 220	64 750	64 155	48 999	701 617	55 977	52 489	59 291	65 190	125	
Soki zagęszczone	14 272	18 950	17 244	20 572	21 737	19 260	20 734	18 169	21 270	21 459	17 157	240 356	20 154	17 094	19 751	20 130	117	
-sok pomarańczowy	4 319	6 024	4 093	5 864	6 171	4 707	5 053	6 509	6 739	7 753	5 876	67 550	6 583	6 252	6 107	7 235	177	
Mrożonki	12 308	12 887	12 294	13 141	14 484	19 445	15 808	13 842	15 205	12 149	7 767	159 056	9 017	11 319	13 276	16 765	136	
Susze	5 236	4 874	2 925	3 356	3 234	4 614	5 074	5 782	7 657	6 409	4 439	58 772	4 796	3 695	4 901	3 635	124	
Dżemy	2 079	2 513	2 646	2 589	2 914	2 292	2 387	3 089	2 707	3 047	2 266	30 234	2 223	2 334	2 314	2 674	101	
Przetwory puszkow	16 921	21 454	16 614	18 034	15 612	16 374	14 957	16 906	17 245	20 550	17 182	208 627	19 415	17 646	18 771	21 443	129	
-ananasy	1 133	2 260	1 333	847	836	951	839	902	1 031	1 580	1 358	14 485	1 074	677	1 365	1 858	139	
-brzoskwinie	1 453	3 079	1 265	1 276	1 054	1 048	1 549	1 051	1 249	2 516	1 460	18 379	1 030	1 311	1 722	1 320	104	

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2018 III	0,47	0,28	1,36	0,43	2,59	2,23	1,85	1,39	1,82	1,92	1,86
IV	0,51	0,32	2,24	0,69	1,92	2,12	1,80	1,62	1,60	1,92	1,72
V	0,52	0,49	1,85	0,61	1,46	1,18	1,81	1,59	1,79	1,80	1,93
VI	0,49	0,60	1,14	0,44	1,13	0,67	1,55	1,32	1,63	1,60	1,72
VII	0,51	0,76	3,02	0,39	1,03	0,59	1,63	0,89	1,58	2,42	1,31
VIII	0,36	0,55	3,24	0,28	1,34	0,78	1,66	0,87	1,59	1,69	1,34
IX	0,33	0,50	3,76	0,97	1,69	0,73	1,71	0,83	1,22	1,64	0,98
X	0,28	0,43	1,12	0,68	2,11	0,78	1,70	0,91	0,94	1,76	1,42
XI	0,26	0,39	1,69	1,02	1,75	0,95	1,72	0,90	0,86	1,81	1,50
XII	0,32	0,34	2,26	0,42	1,79	1,26	1,69	0,94	0,95	1,51	1,32
2018 I-XII	0,41	0,37	1,49	0,45	1,43	0,67	1,72	1,06	1,30	1,80	1,46
2019 I	0,32	0,28	1,91	1,16	2,00	1,07	1,66	0,82	0,91	1,61	1,22
II	0,31	0,36	1,27	0,63	2,15	0,81	1,70	0,82	0,90	1,60	1,24
III	0,32	0,56	0,85	0,64	1,24	0,90	1,67	0,81	0,90	1,57	1,26
IV	0,31	0,37	0,81	0,74	1,52	0,77	1,73	0,89	0,93	1,69	1,35
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	97	66	95	116	123	86	104	110	103	108	107
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	61	116	36	107	79	36	96	55	58	88	78

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2018 IV	3,10	-	3,10	3,12	3,10	4,22	-	-	-	-	5,08	5,41	6,43	4,54	11,85
V	2,92	-	2,95	2,90	2,90	4,23	12,56	-	-	-	3,91	8,53	6,55	4,35	11,47
VI	2,76	-	2,78	2,77	2,75	4,37	6,31	4,45	6,49	4,50	3,80	9,54	6,16	4,49	12,33
VII	2,52	-	-	-	-	3,96	9,94	3,24	8,69	2,97	3,51	7,89	6,65	4,42	9,42
VIII	1,67	-	-	-	-	2,76	8,41	2,94	18,33	1,55	3,42	8,75	6,87	4,41	7,82
IX	1,31	-	1,33	1,32	1,30	2,41	11,21	-	-	1,47	3,67	8,57	7,38	5,62	6,22
X	1,11	-	1,13	1,13	1,10	2,47	14,00	-	-	2,02	3,58	5,96	6,66	5,01	6,91
XI	1,07	-	1,09	1,10	1,05	2,59	21,45	-	-	3,01	3,39	5,11	4,81	4,91	7,65
XII	1,14	-	1,12	1,15	1,13	2,80	-	-	-	-	3,60	5,16	4,99	4,62	9,90
2018 I-XII	2,16		2,19	2,19	2,17	3,47	11,98	3,54	11,17	2,59	4,13	6,79	6,15	4,59	10,46
2019 I	1,16	-	1,15	1,17	1,15	3,04	-	-	-	-	4,00	5,21	4,39	4,52	11,09
II	1,22	-	1,21	1,24	1,22	3,15	-	-	-	-	4,26	5,07	4,49	4,48	10,69
III	1,28	-	1,27	1,29	1,26	3,19	-	-	-	-	4,80	4,82	4,83	4,50	9,93
IV	1,25	-	1,26	1,26	1,25	3,14	-	-	-	-	4,75	4,78	4,81	4,30	10,08
V	1,48	-	1,47	1,49	1,46	3,49	10,94	-	-	-	4,52	5,90	5,25	4,40	10,42
VI	1,63	-	1,62	1,65	1,63	3,53	6,61	-	-	-	4,60	6,37	5,53	4,65	10,46
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VI 2019</u> <u>V 2019</u>	110	x	110	111	112	101	60	x	x	x	102	108	105	106	100
<u>VI 2019</u> <u>VI 2018</u>	59	x	58	60	59	81	105	x	x	x	121	67	90	104	85

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2018 III	7,93	8,53	2,42	2,63
IV	7,93	8,50	2,40	2,66
V	7,63	8,43	2,43	2,64
VI	7,80	8,43	2,43	2,64
VII	7,63	8,27	2,43	2,66
VIII	7,70	8,27	2,46	2,68
IX	7,90	8,30	2,47	2,68
X	8,10	8,40	2,40	2,70
XI	8,00	8,40	2,18	2,69
XII	8,10	8,47	2,03	2,55
2018 I-XII	7,87	8,41	2,38	2,66
2019 I	7,57	8,03	1,94	2,57
II	7,60	8,17	1,94	2,62
III	7,47	8,20	1,92	2,60
IV	7,53	8,17	1,88	2,57
V	7,53	8,07	1,79	2,58
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>V 2019</u> IV 2019	100	99	95	100
<u>V 2019</u> V 2018	99	96	74	98

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2018 III	3,81	6,05	-	-	-	-	14,89	5,80	5,47	7,21	6,54
IV	3,91	6,17	-	-	-	-	13,88	5,72	5,30	7,35	6,77
V	4,01	6,39	-	-	14,73	-	13,79	4,99	5,54	8,68	7,03
VI	4,03	8,42	-	10,78	8,26	33,82	14,03	4,63	5,56	10,52	7,13
VII	3,99	6,62	5,48	11,57	13,68	23,06	11,58	4,35	5,78	10,18	7,83
VIII	3,27	5,50	3,45	-	13,83	24,36	8,22	4,17	6,21	10,53	8,29
IX	2,71	4,45	2,89	-	-	26,86	7,11	4,37	6,26	10,68	8,90
X	2,38	4,43	3,77	-	-	-	7,85	4,44	6,18	7,98	8,54
XI	2,17	4,53	-	-	-	-	8,87	4,34	5,80	7,05	6,05
XII	2,17	4,80	-	-	-	-	11,91	4,38	5,22	6,76	5,21
2018 I-XII	3,31	5,62	3,90	11,18	12,63	27,02	12,07	4,81	5,68	8,47	7,02
2019 I	2,20	4,86	-	-	-	-	13,84	4,52	5,15	7,09	5,16
II	2,27	5,03	-	-	-	-	13,72	4,97	5,02	7,06	5,61
III	2,26	5,19	-	-	-	-	13,20	5,40	5,16	6,91	5,95
IV	2,25	5,31	-	-	-	-	12,43	5,51	5,17	6,77	6,36
V	2,32	5,50	-	-	16,47	-	12,72	5,22	5,46	7,36	6,47
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>V 2019</u> IV 2019	103	104	x	x	x	x	102	95	106	109	102
<u>V 2019</u> V 2018	58	86	x	x	112	x	92	105	99	85	92

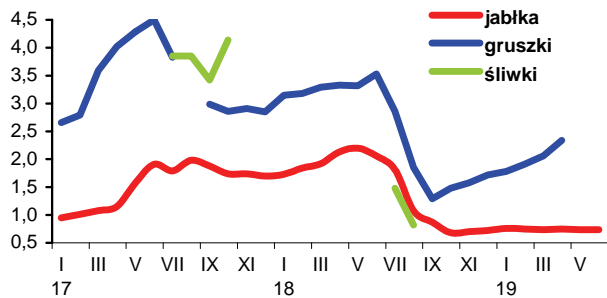
Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

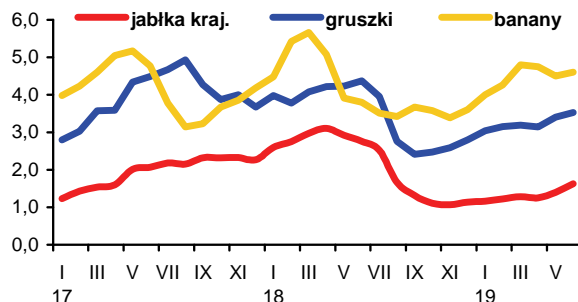
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2018 III	13,75	3,73	4,32	16,70	8,92	6,36
IV	13,81	3,75	4,30	16,86	8,96	6,42
V	13,89	3,85	4,40	16,72	8,90	6,45
VI	13,92	3,84	4,42	16,72	8,84	6,39
VII	13,89	3,85	4,44	16,78	8,84	6,46
VIII	13,89	3,87	4,45	16,92	8,64	6,35
IX	13,86	3,82	4,31	17,20	8,90	6,40
X	13,78	3,91	4,46	17,56	8,78	6,42
XI	13,97	3,85	4,43	17,46	8,80	6,48
XII	13,78	3,81	4,34	17,70	8,70	6,35
2018 I-XII	13,83	3,81	4,37	17,00	8,86	6,40
2019 I	13,86	3,81	4,33	18,14	8,58	6,39
II	13,94	3,85	4,39	17,70	8,74	6,45
III	13,89	3,86	4,38	17,98	8,72	6,39
IV	13,94	3,83	4,23	18,20	8,36	6,22
V	13,97	3,86	4,39	18,54	8,68	6,32
Wskaźniki zmian cen (%)						
$\frac{V\ 2019}{IV\ 2019}$	100	101	104	102	104	102
$\frac{V\ 2019}{V\ 2018}$	101	100	100	111	98	98

Źródło: Dane GUS.

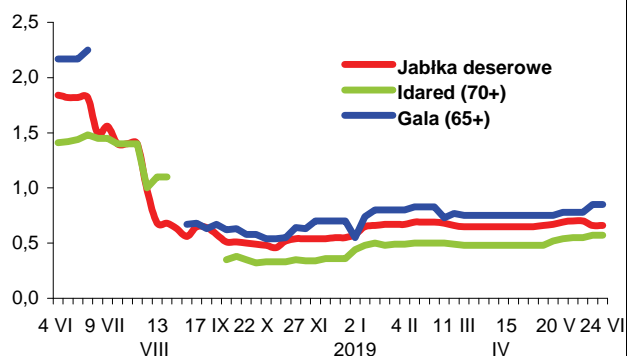
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2017-2019 (zł/kg)

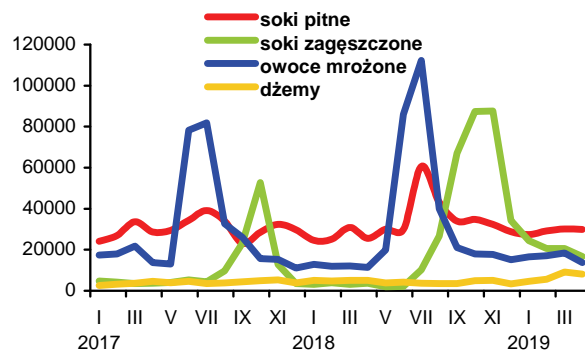
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2017-2019 (zł/kg)

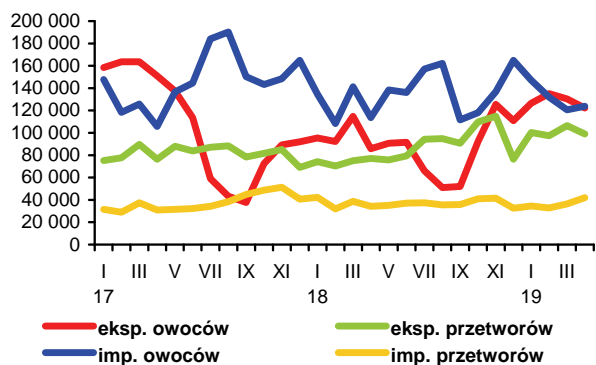
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od VI 2018 r. do VI 2019 r. (zł/kg)

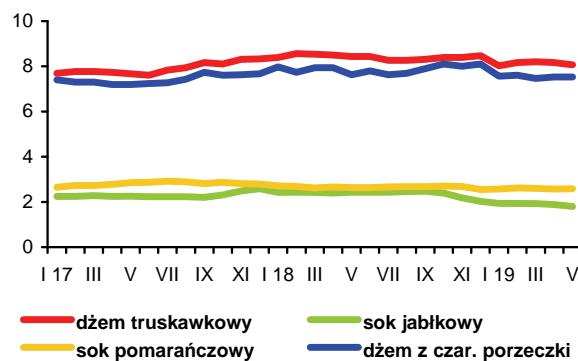
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 (tony)

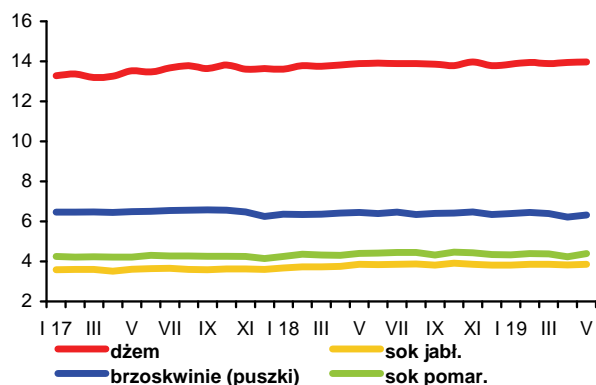
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2017-2019 (tony)

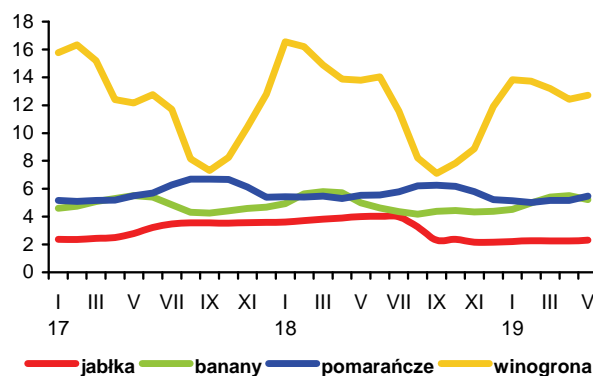
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2017-2019 (zł/kg)

W I półroczu 2019 r. koniunktura na światowym rynku mleka była dobra. W efekcie rosnącego popytu importowego w krajach rozwijających się gospodarczo światowe ceny trwałych produktów mlecznych były wysokie. Jedynie ceny masła na giełdach Europy Zachodniej były relatywnie niskie, prawdopodobnie w następstwie wzrostu produkcji w UE. W czerwcu wyniosły one 3968 EUR/t i były o 5,1% niższe niż w maju. Na giełdzie w Oceanii ceny masła pozostały na wysokim poziomie, ale po raz pierwszy od grudnia 2018 r. spadły w skali miesiąca (o 15,3% do 4261 EUR/t). Obniżyły się również ceny sera Cheddar (o 17,4% do 3492 EUR/t). Spadek cen w Nowej Zelandii może wynikać z rekordowej produkcji mleka w 2018 r. Natomiast na giełdzie w Chicago od początku br. drożeje zarówno masło, jak i ser Cheddar. W czerwcu masło podrożało do 4661 EUR/t, a ser Cheddar do 3518 EUR/t, tj. odpowiednio o 1,0 i 6,4% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Z powodu redukcji zapasów, powoli ale systematycznie wzrastają światowe ceny odtłuszczonego mleka w proszku (OMP). W czerwcu na zachodnioeuropejskich giełdach ceny OMP wyniosły 2059 EUR/t i były o 1,3% wyższe niż w maju¹.

Pod wpływem dobrej koniunktury na światowym rynku ceny skupu mleka na rynku krajowym od początku br. utrzymują się na wysokim poziomie. W maju, wobec zwiększenia dostaw mleka do 1,06 mld l, tj. o 4,2% w skali miesiąca i o 1,0% w skali roku, ceny skupu spadły o 0,9% w porównaniu z miesiącem poprzednim, ale wzrosły o 4,2% w relacji do maja 2018 r. i wyniosły 134,64 zł/hl. W okresie pięciu miesięcy br. rolnicy dostarczyli do mleczarni 5,01 mld l mleka, tj. o 3,1% więcej niż w analogicznym okresie ub.r., a przeciętny poziom cen skupu wzrósł o 2,2% do 137,38 zł/hl. Towarzyszył temu wzrost średniego poziomu targowiskowych cen krów dojnych o 11,1% do 3359 zł/szt. i jajówek 1-roczyńskich o 14,4% do 2447 zł/szt.

Ceny zbytu większości produktów mlecznych w maju były wyższe niż w kwietniu. Pod wpływem wysokich cen światowych wzrosły ceny OMP (o 3,4%). Podrożało również mleko świeże w opakowaniu kartonowym (o 2,5-3,2%), masło z dodatkiem oleju (o 1,9%), sery dojrzewające typu morski i gouda (o 0,8-1,3%), ser twarogowy tłusty i serek homogenizowany smakowy (po 0,9%) oraz śmietana (o 0,5-0,7%). Potaniało natomiast masło w blokach (o 3,2%) i masło konfekcjonowane (o 1,9%), z powodu niskich cen na giełdach zachodnioeuropejskich. Zmiany cen pozostałych przetworów wynosiły od -0,6 do +0,4%. W okresie styczeń-maj br. przeciętny poziom cen zbytu większości przetworów mlecznych był wyższy niż w analogicznym okresie 2018 r. Wyższe były głównie ceny OMP (o 25,1%), serów dojrzewających (o 7,8-10,0%) i jogurtu naturalnego (o 7,1%). Średni poziom cen masła w blokach obniżył się o 4,6%, a masła konfekcjonowanego o 1,9%, o czym zdecydował spadek cen w maju (w porównaniu z majem ub.r.) odpowiednio o 20,7 i 13,5%.

Ceny detaliczne przetworów mlecznych w maju były średnio o 0,3% wyższe niż w kwietniu. Podrożały wszystkie grupy przetworów, w tym najbardziej mleko zagęszczane i w proszku (o 1,9%), sery dojrzewające i topione oraz śmietana

(po 0,6%), a najmniej jogurty oraz „napoje i inne produkty mleczne” (po 0,1%). Ceny masła, po trzech miesiącach spadków, wzrosły średnio o 2,3%, przy czym masło „Extra”, o zawartości 82-83% tłuszczu, po raz kolejny potaniało (o 0,5%). W okresie styczeń-maj br. przeciętny poziom cen przetworów mlecznych był wyższy o 1,1%, a masła o 1,5%.

W okresie styczeń-kwiecień 2019 r., w wyniku wzrostu dostaw surowca mlecznego (o 3,6% w porównaniu z analogicznym okresem ub.r.), zakłady mleczarskie zwiększyły produkcję wielu wyrobów, tj. serwatki (o 13,5%), OMP (o 7,6%), napojów mlecznych innych niż jogurty (o 7,1%), twarogów i śmietany (po 3,4%), masła i tłuszczów mlecznych (o 2,4%, w tym masła o zawartości 80-85% tłuszczu o 3,9%) oraz mleka płynnego i jogurtów (o 1,2-1,4%).

Eksport artykułów mleczarskich w okresie styczeń-kwiecień br. wyniósł 1,50 mld l w ekwiwalencie mleka surowego i był o 0,7% większy niż w takim samym okresie ub.r. Pod wpływem poprawy opłacalności eksportu i w wyniku wzrostu krajowej produkcji znacznie zwiększył się eksport mleka w proszku (o 26,2%). Zwiększył się także eksport jogurtów i innych napojów mlecznych, mleka płynnego i śmietany (o 11,9-14,9%) oraz lodów (o 27,5%). Znacząco zmniejszył się natomiast eksport masła (o 27,2%), co mogło być spowodowane pogorszeniem opłacalności eksportu, a także prawdopodobnym zahamowaniem spadku krajowego spożycia, któremu sprzyjało potaniecie masła w handlu detalicznym (o 4,3% w okresie od grudnia ub.r. do maja br.). Wpływy ze sprzedaży przetworów mlecznych wzrosły o 4,2% do 755,6 mln EUR, o czym zdecydowały wyższe niż przed rokiem ceny uzyskiwane w eksporcie mleka w proszku i suszonej serwatki (o 17,8-18,8%), a także serów i twarogów oraz lodów (o 3,5-4,9%).

Import zmniejszył się w tym czasie o 2,6% do 603,0 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, ale jego wartość wzrosła o 11,2% do 347,8 mln EUR, w wyniku wyższych niż przed rokiem cen transakcyjnych wszystkich przetworów. W rezultacie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 3,0% do 899,2 mln l w ekwiwalencie surowca. Natomiast w konsekwencji większej dynamiki wzrostu wydatków na import niż wzrostu wpływów z eksportu wartość dodatniego salda obrotów spadła o 1,1% do 407,8 mln EUR.

1. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 04.07.2019).

Teresa Zdziarska

Tab. 1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln l	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 l)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2017 I-XII	11 312,9	139,05	.
2018 I-XII	11 614,1	134,61	.
2018 III	984,0	134,20	136,38
IV	981,2	132,17	134,00
V	1 048,7	129,20	131,33
VI	1 002,6	128,52	130,77
VII	1 008,2	129,30	131,53
VIII	977,2	129,83	131,63
IX	935,4	132,77	135,85
X	938,7	137,15	140,12
XI	898,6	140,14	141,40
XII	959,6	140,10	142,50
2019 I	983,2	140,77	139,50
II	917,8	138,13	139,10
III	1 028,0	137,82	139,20
IV	1 017,2	135,85	136,20
V	1 059,5	134,64	135,30
Wskaźnik zmian w %			
<u>V 2019</u> IV 2019	104,2	99,1	99,3
<u>V 2019</u> V 2018	101,0	104,2	103,0

Źródło: Dane GUS i ZSRIR-MRiRW.

Tab. 2. Produkcja wyrobów mlecznych^a (tys. ton i mln litrów)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło i tł. mleczne	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2018 I-XII	3 195,4	164,4	30,3	358,3	379,7	221,0	462,3	344,1
2018 III	273,9	14,3	3,1	31,9	33,1	19,4	44,2	29,0
IV	272,2	14,9	2,2	29,7	30,6	18,5	36,0	29,2
V	281,9	17,3	4,3	34,5	34,7	18,7	40,4	30,6
VI	255,5	16,8	2,2	33,1	35,5	17,8	36,3	27,8
VII	270,1	15,7	2,0	30,0	32,9	17,4	37,1	28,9
VIII	271,9	12,5	1,6	33,6	30,6	17,3	38,8	29,8
IX	263,6	10,8	1,9	26,8	31,5	16,3	36,9	27,6
X	261,0	9,8	2,3	30,3	31,7	17,7	41,0	29,1
XI	250,6	9,4	1,8	29,1	29,1	17,1	40,3	28,5
XII	272,2	16,0	2,6	21,8	31,2	20,2	35,4	28,5
2019 I	268,4	15,8	2,7	30,0	30,1	21,8	39,7	27,4
II	254,1	14,6	2,6	28,0	29,1	18,0	36,8	25,9
III	281,4	15,4	3,1	31,0	33,6	20,8	43,9	30,2
IV	278,1	14,6	2,7	31,7	34,0	19,7	40,9	28,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>IV 2019</u> III 2019	98,8	94,2	86,3	102,3	101,2	94,8	93,1	94,0
<u>IV 2019</u> IV 2018	102,2	97,9	121,8	106,8	111,0	106,3	113,6	96,9

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mlecznych (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2018 III	1,94	2,05	6,22	12,58	19,89	22,00	1,03	6,45	10,26	13,37
IV	1,94	2,02	6,17	12,52	20,81	22,39	1,00	6,46	10,32	12,89
V	1,93	2,01	6,23	12,53	23,43	24,11	1,01	6,49	10,35	13,12
VI	1,93	2,01	6,43	12,65	24,53	25,70	0,99	6,63	10,36	13,41
VII	1,94	2,05	6,56	12,77	24,52	25,78	1,00	6,66	10,30	13,78
VIII	1,94	2,06	6,53	13,16	24,28	25,72	1,01	6,73	10,30	14,02
IX	1,95	2,06	6,59	13,41	24,37	26,00	1,00	6,76	10,31	14,43
X	1,96	2,07	6,73	13,44	22,77	24,80	1,00	6,86	10,35	14,51
XI	1,97	2,03	6,89	13,46	22,17	24,26	0,99	6,85	10,33	14,59
XII	1,97	2,05	7,10	13,46	21,10	23,67	0,98	6,81	10,29	14,41
2019 I	1,95	2,02	7,54	13,29	20,27	22,97	0,98	6,79	10,37	14,45
II	1,95	2,04	7,75	13,21	19,90	22,12	0,98	6,79	10,47	14,45
III	1,96	2,05	7,96	13,27	19,32	21,50	1,00	6,84	10,53	14,49
IV	1,95	2,01	8,03	13,09	19,19	21,26	1,00	6,78	10,51	14,12
V	1,95	2,01	8,30	13,12	18,58	20,86	1,00	6,83	10,60	14,23
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2019}{IV\ 2019}$	100,0	100,0	103,4	100,2	96,8	98,1	100,0	100,7	100,9	100,8
$\frac{V\ 2019}{V\ 2018}$	101,0	100,0	133,2	104,7	79,3	86,5	99,0	105,2	102,4	108,5

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.
Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mlecznych (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (400 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2018 III	2,61	2,76	16,43	3,53	5,91	1,99	1,35	1,82	14,06	20,69
IV	2,63	2,75	16,33	3,49	5,91	1,99	1,35	1,81	14,10	20,65
V	2,64	2,75	16,59	3,51	5,99	1,97	1,35	1,82	14,11	20,48
VI	2,63	2,74	16,66	3,53	6,47	1,97	1,34	1,82	14,07	20,42
VII	2,65	2,74	16,63	3,55	6,64	1,97	1,36	1,83	14,04	20,39
VIII	2,64	2,72	16,48	3,54	6,66	1,98	1,35	1,85	14,07	20,22
IX	2,66	2,72	16,45	3,57	6,63	1,99	1,34	1,85	14,23	20,51
X	2,64	2,73	16,38	3,52	6,68	2,02	1,33	1,84	14,09	21,02
XI	2,65	2,71	16,67	3,54	6,60	2,04	1,34	1,85	14,08	20,95
XII	2,63	2,71	16,55	3,55	6,54	2,03	1,36	1,83	14,00	20,99
2019 I	2,64	2,71	16,68	3,58	6,48	2,03	1,37	1,85	14,22	21,00
II	2,64	2,71	16,71	3,65	6,33	2,03	1,37	1,85	14,20	20,99
III	2,62	2,66	16,70	3,66	6,19	2,04	1,38	1,86	14,32	20,94
IV	2,63	2,68	16,77	3,63	6,00	2,05	1,40	1,87	14,31	20,77
V	2,65	2,68	16,95	3,70	5,97	2,07	1,40	1,88	14,36	21,17
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2019}{IV\ 2019}$	100,8	100,0	101,1	101,9	99,5	101,0	100,0	100,5	100,3	101,9
$\frac{V\ 2019}{V\ 2018}$	100,4	97,5	102,2	105,4	99,7	105,1	103,7	103,3	101,8	103,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mlecznych (tys. ton)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2017 I-XII	125,0	246,4	61,2	662,2	99,3	218,2	98,5	95,1	20,7	205,8	73,0	89,7
2018 I-XII	163,9	260,3	66,9	677,3	105,1	217,9	101,8	92,7	20,6	223,2	73,9	94,7
2018 III	13,0	23,6	6,8	56,8	8,5	16,7	10,1	8,3	2,3	18,9	6,8	9,3
IV	15,4	21,8	6,4	57,7	8,2	18,8	10,1	7,2	2,0	18,5	5,9	9,0
V	11,9	23,8	5,9	54,9	9,5	19,8	10,7	7,3	2,0	20,7	6,8	9,0
VI	17,3	22,1	5,1	57,3	9,3	20,5	7,8	7,7	2,0	20,6	6,5	10,0
VII	19,1	23,0	5,4	58,2	10,0	18,3	8,5	8,1	1,6	18,4	5,6	8,3
VIII	15,1	21,6	5,6	55,5	10,0	18,5	7,7	8,1	2,0	22,7	6,5	8,4
IX	12,1	21,3	4,5	54,8	8,7	16,5	7,0	7,6	1,5	19,5	5,6	8,4
X	15,1	22,8	4,9	61,7	9,3	17,2	5,8	8,8	1,5	17,0	6,1	4,5
XI	12,8	20,4	4,5	61,4	8,5	17,4	6,6	8,4	1,7	15,0	6,2	5,8
XII	11,6	18,3	2,9	53,3	7,0	15,3	10,3	6,8	1,1	16,9	5,5	8,0
2019 I	15,9	20,8	5,5	60,7	9,6	19,1	8,9	8,6	2,0	18,7	6,8	4,8
II	17,0	20,2	4,6	56,8	8,8	15,6	6,7	8,2	1,4	13,5	6,6	7,5
III	14,0	20,8	5,4	68,3	9,6	16,5	10,1	8,1	1,2	16,3	6,0	4,7
IV	14,8	20,8	4,9	67,5	8,7	16,2	11,2	8,2	1,2	18,0	6,9	5,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	105,6	99,6	90,2	98,8	90,7	98,3	110,8	101,4	98,5	110,4	116,4	111,3
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	96,0	95,2	75,9	116,9	106,7	86,1	110,5	114,5	62,5	97,1	117,7	58,3

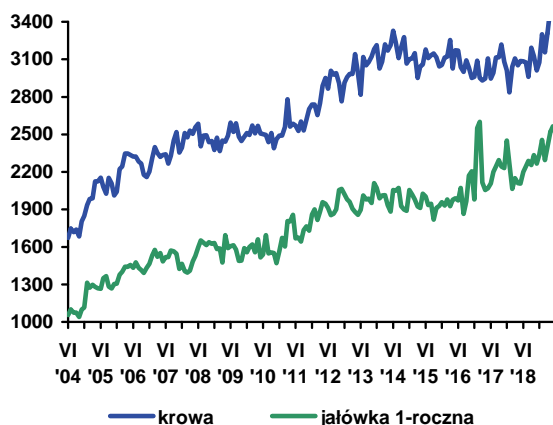
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mlecznych (EUR/t)

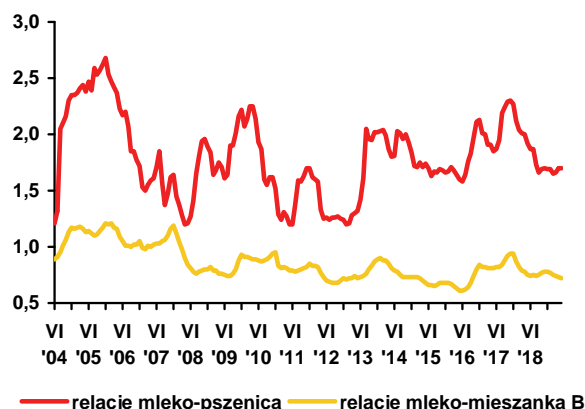
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2017 I-XII	2 020	3 031	4 666	620	1 205	997	1 637	3 506	5 352	787	1 144	548
2018 I-XII	1 631	3 014	4 718	586	1 222	831	1 471	3 612	5 445	736	1 108	467
2018 III	1 547	2 981	4 460	594	1 299	787	1 482	3 533	4 951	647	1 122	485
IV	1 520	2 906	4 554	569	1 228	744	1 185	3 698	5 135	628	1 075	479
V	1 612	3 000	5 129	625	1 199	819	1 220	3 727	5 270	715	1 151	482
VI	1 598	2 993	5 296	635	1 161	841	1 443	3 605	5 608	794	1 074	447
VII	1 593	3 020	5 189	625	1 165	833	1 513	3 594	6 010	685	1 077	409
VIII	1 545	3 043	5 169	544	1 176	847	1 646	3 571	5 723	751	1 112	427
IX	1 609	3 073	5 122	672	1 223	931	2 133	3 651	5 936	664	1 116	429
X	1 601	3 077	4 800	575	1 206	871	2 138	3 623	5 761	755	1 158	648
XI	2 346	3 135	4 618	569	1 230	878	1 823	3 735	5 402	823	1 092	489
XII	1 667	3 109	4 478	531	1 287	875	1 252	3 761	5 068	924	1 142	377
2019 I	1 670	3 041	4 358	521	1 203	940	1 668	3 650	5 112	833	1 090	648
II	1 659	3 018	4 320	530	1 218	870	1 871	3 576	5 438	718	1 153	517
III	1 963	3 065	4 178	523	1 189	942	1 618	3 735	5 281	632	1 182	749
IV	1 852	3 023	4 222	537	1 256	936	1 580	3 837	5 030	730	1 119	804
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>IV 2019</u> <u>III 2019</u>	94,3	98,6	101,1	102,7	105,6	99,4	97,7	102,7	95,2	115,5	94,7	107,3
<u>IV 2019</u> <u>IV 2018</u>	121,8	104,0	92,7	94,4	102,3	125,8	133,3	103,8	98,0	116,2	104,1	167,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

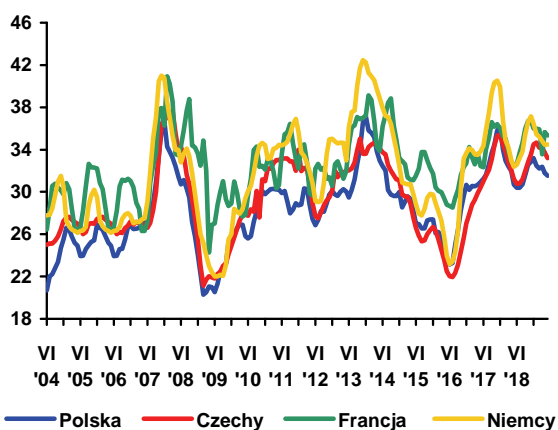
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

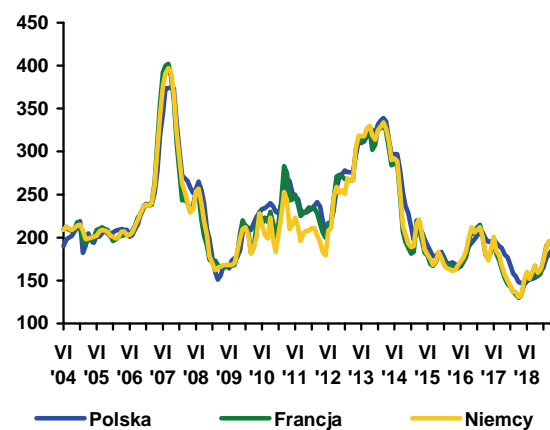
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

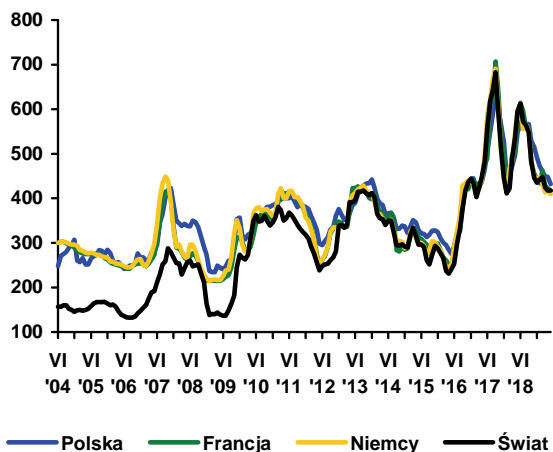
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

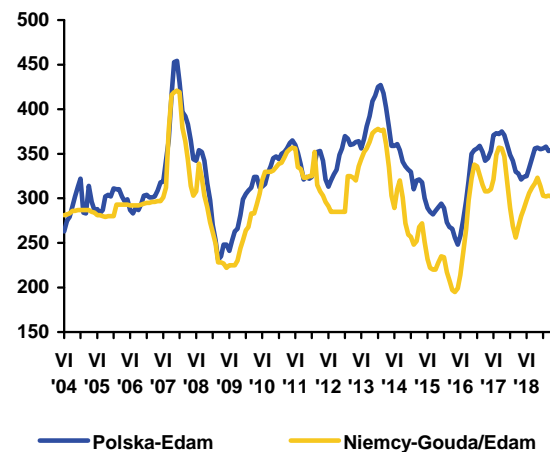
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

W okresie styczeń-maj 2019 r. skupiono w Polsce 178,2 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 0,3% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 87,9 tys. t wołowiny (wzrost o 11,4%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,51 zł/kg i była podobna jak w okresie styczeń-maj 2018 r. W maju 2019 r. cena skupu młodego bydła wyniosła 6,60 zł/kg i była o 0,6% wyższa niż przed miesiącem, a o 2,9% niższa niż w maju 2018 r. Optycalność produkcji (mierzona relacją cen żywiec:mieszanka B2 dla opasów) w pierwszych pięciu miesiącach 2019 r. była mniej korzystna niż w analogicznych okresach roku poprzedniego.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu czerwca 2019 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (5,48 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,20 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie północnym, a byków w centralnym i wynosiły odpowiednio 11 082 i 11 964 zł/t, natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat były najwyższe w regionie południowym, a krów w regionie centralnym (odpowiednio 12 587 i 11 196 zł/t).

Przeciętne ceny tusz w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W okresie 10.06-16.06.2019 r. przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 18% niższa niż średnio w UE (359,47 EUR/dt) i wyniosła 293,12 EUR/dt. Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców mięsa wołowego tj. we Włoszech (o 26%), Niemczech (o 13%), Holandii (o 11%), Hiszpanii (o 21%) i Francji (o 15%).

W maju 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. mięso wołowe i cielęce zdrożało o 0,9%. Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa wołowego zmieniły się nieznacznie. W maju 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały: szponder (mięso wołowe z kością) z 20,15 do 20,22 zł/kg, mięso wołowe z kością - rostbef i antrykot z 28,50 do 28,70 zł/kg, mięso wołowe bez kości z udźca z 33,79 do 34,15 zł/kg, mięso cielęce z kością z 29,71 do 30,16 zł/kg i mięso cielęce bez kości z 49,89 do 49,98 zł/kg.

W pierwszych czterech miesiącach 2019 r. eksport żywca wołowego, mięsa, podrobów oraz przetworów wołowych był mniejszy o 10,0% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Spadek wolumenu wywozu był wynikiem zmniejszenia eksportu mięsa schłodzonego o 20,1%, podrobów wołowych o 3,7%, bydła żywego o 19,4%, oraz zwiększenia wywozu mięsa i podrobów wędzonych, solonych i suszonych o 46,6%, przetworów wołowych o 15,0% a także mięsa mrożonego o 13,3%. Głównymi odbiorcami w UE mięsa schłodzonego i mrożonego eksportowanego z Polski były: Włochy, Niemcy, Holandia, Hiszpania, Francja i Wielka Brytania, a w krajach trzecich (niebędących członkami UE) Izrael, Ukraina i Hongkong. Import żywca wołowego, mięsa, podrobów oraz przetworów wołowych w pierwszych czterech miesiącach 2019 r. został zmniejszony o 4,3 tys. t do ok. 21,8 tys. t. Zmniejszenie importu było rezultatem zmniejszenia przywozu bydła żywego o 27,1%, mięsa schłodzonego o 10,1%, mięsa mrożonego o 14,1%, podrobów (schłodzonych i mrożonych) o 11,5% oraz ponad 3-krotnego wzrostu importu przetworów wołowych, mięsa i podrobów wędzonych, suszonych i solonych o 19,9%. Mięso wołowe importuje się głównie z Wielkiej Brytanii, Czech, Niemiec, Rumunii, Holandii, Włoch i Irlandii, a bydło żywe ze Słowacji, Litwy, Łotwy, Czech, Danii, Holandii i Estonii.

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy.

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U – tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R – tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O – tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 – ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim odtuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2018	I	33,0	35,0	0,9	29,4	7,8	4,8	2,4
	II	35,8	35,3	0,8	30,3	6,2	3,7	1,5
	III	40,5	42,6	0,8	37,4	6,1	3,6	1,6
	IV	33,7	38,3	0,8	33,0	5,9	3,6	1,9
	V	35,7	41,8	1,0	35,8	5,5	3,4	1,3
	VI	37,9	43,8	1,0	37,9	4,7	2,7	1,5
	VII	36,0	41,1	1,0	35,2	4,8	2,7	1,5
	VIII	36,2	37,6	1,1	31,5	5,9	3,2	1,9
	IX	32,7	37,6	0,9	32,1	6,1	3,7	1,8
	X	37,3	37,8	0,9	31,7	8,1	4,7	2,5
	XI	34,2	35,7	0,9	29,8	8,0	4,4	2,8
	XII	29,6	32,0	0,8	26,4	5,8	3,4	1,8
2019	I	37,6	34,7	0,8	29,0	6,0	3,3	1,9
	II	29,8	30,6	0,9	25,3	5,3	2,7	1,7
	III	37,6	35,6	0,9	30,0	5,3	2,7	1,7
	IV	35,6	35,2	1,1	29,3	5,2	2,7	1,7
	V	37,6	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	105,3	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	105,6	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2018	II	6,47	9,60	25,59	28,21	3,96	4,36
	III	6,34	9,86	25,70	28,30	4,05	4,46
	IV	6,58	9,55	25,71	28,34	3,91	4,31
	V	6,63	9,74	25,73	28,20	3,88	4,25
	VI	6,49	9,33	25,75	28,46	3,97	4,39
	VII	6,42	9,36	25,79	28,48	4,02	4,44
	VIII	6,52	9,16	25,80	28,54	3,96	4,38
	IX	6,48	9,31	25,82	28,54	3,98	4,40
	X	6,51	9,38	25,91	28,44	3,98	4,37
	XI	6,50	9,90	25,99	28,56	4,00	4,39
	XII	6,54	9,77	26,09	28,50	3,99	4,36
	2019	I	6,60	9,90	25,92	28,62	3,93
II		6,39	10,68	25,91	28,42	4,05	4,45
III		6,53	9,75	25,97	28,49	3,98	4,36
IV		6,49	9,90	26,01	28,62	4,01	4,41
V		6,52	9,55	x	28,70		4,40
w % ceny	sprzed roku	98,3	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	100,5	x	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	2018	2018	2018	2018	2019	2019	2019	2019	2019	2019
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,72	6,77	6,68	6,63	6,66	6,30	6,43	6,27	6,30	6,13
Byki (12-24 miesiące)	7,39	7,52	7,40	7,32	7,36	6,87	6,96	6,77	6,65	6,45
Krowy	5,53	5,54	5,39	5,26	5,27	5,01	5,21	5,15	5,22	5,14
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	13,70	14,09	12,88	13,58	13,83	13,15	12,70	12,68	14,50	14,50
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	13561	13743	13733	13529	13784	12892	13017	12760	13149	12305
ćwierci z krów rzeźnych	10777	11099	10853	10896	10980	10429	11193	10940	11148	11162
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	373,28	374,54	376,25	375,18	375,22	374,34	371,57	366,63	367,05	359,47
Polska	328,95	336,63	332,19	328,67	330,87	307,39	311,66	306,12	299,62	293,12

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

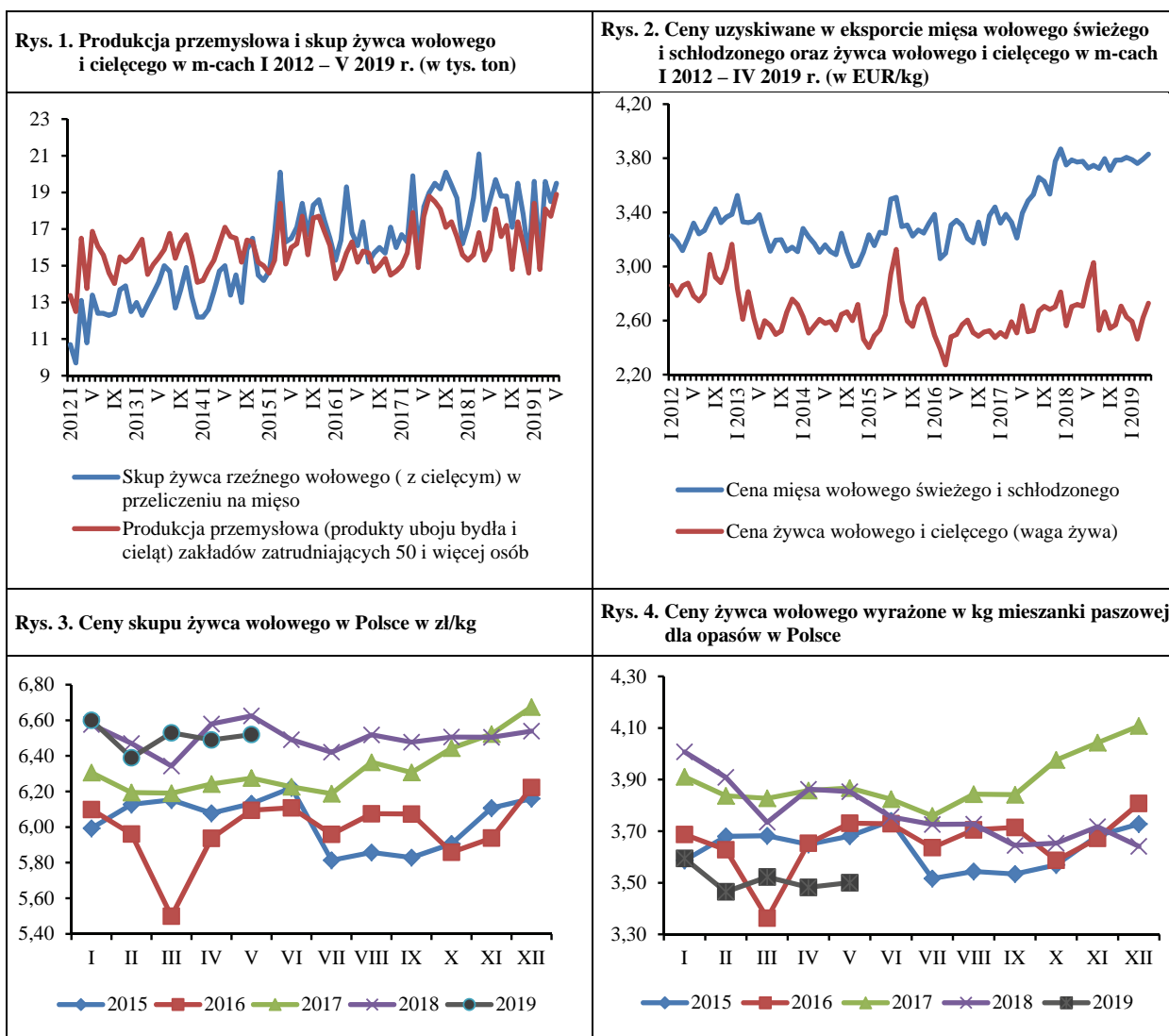
Wyszczególnienie	Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU	
2017	VII	364,82	400,48	384,04	340,00	394,89	317,21	428,74	374,10
	VIII	379,90	385,05	385,44	345,24	403,70	325,80	421,38	377,40
	IX	384,79	374,49	390,93	348,24	411,50	330,31	429,18	381,40
	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,65	422,46	383,63
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	345,69	424,80	387,44
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,12	425,05	390,61
2018	I	402,88	394,64	397,42	352,39	426,94	347,13	420,02	389,24
	II	396,46	388,30	397,44	347,34	422,28	345,50	413,86	385,90
	III	398,39	392,73	395,45	347,85	417,04	338,44	416,37	386,01
	IV	390,85	398,76	394,24	342,46	402,66	339,37	427,18	383,11
	V	374,94	411,43	393,93	337,50	389,96	332,93	429,66	379,25
	VI	373,74	412,86	392,53	336,74	386,81	329,92	432,45	378,05
	VII	366,38	391,59	387,14	338,54	383,21	325,41	422,84	371,94
	VIII	363,54	385,22	384,54	338,44	385,76	334,37	413,95	370,37
	IX	377,05	374,83	383,97	340,26	389,44	331,83	425,96	373,51
	X	381,02	367,89	382,20	341,01	393,45	333,58	427,96	374,19
	XI	386,45	368,25	384,36	340,71	403,61	331,21	422,18	375,91
	XII	384,20	370,12	383,92	346,25	416,26	331,08	406,13	375,86
2019	I	379,04	370,21	386,14	349,09	414,07	329,75	406,13	375,75
	II	372,23	369,80	385,48	352,14	413,22	312,78	408,71	374,24
	III	366,83	368,50	381,52	351,75	408,98	314,10	403,91	371,34
	IV	352,29	369,19	383,24	347,96	399,98	305,35	405,33	367,18
	V	347,96	387,08	383,29	347,72	398,10	300,20	408,86	366,65

Źródło: Dane KE.

Tab. 5. Pogłowie bydła według grup produkcyjno-użytkowych

Rok		ogółem	cielęta w wieku poniżej 1 roku	młode bydło w wieku 1-2 lat	bydło w wieku 2 lat i więcej	bydło w wieku 2 lat i więcej - krowy
2014	stan w czerwcu	5920,4	1608,6	1432,9	2879,0	2479,1
	stan w grudniu	5660,3	1450,0	1444,9	2765,4	2403,0
2015	stan w czerwcu	5960,7	1668,7	1528,8	2763,1	2444,5
	stan w grudniu	5762,5	1616,9	1531,5	2614,1	2302,8
2016	stan w czerwcu	5939,0	1728,1	1575,9	2635,1	2332,2
	stan w grudniu	5970,2	1717,8	1637,3	2615,1	2303,5
2017	stan w czerwcu	6143,1	1720,7	1701,2	2721,2	2374,4
	stan w grudniu	6035,7	1713,1	1668,7	2653,9	2340,7
2018	stan w czerwcu	6201,4	1686,4	1734,0	2781,0	2429,2
	stan w grudniu	6183,3	1709,4	1731,7	2742,3	2417,4

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

**Danuta
Zawadzka**

Od początku drugiego kwartału 2019 r. trwa wzrostowa tendencja cen trzody. W kwietniu przeciętna w UE-28 cena trzody klasy E wyniosła 166,24 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 15,7% wyższa niż rok wcześniej. W maju wyniosła ona 172,61 EUR/100 kg i była o 21,9% wyższa niż w maju 2018 r. Według nieostatecznych danych Komisji Europejskiej, w czerwcu mogła ona wynieść ok. 178 EUR/100 kg, co oznacza jej roczny wzrost o 22,5%. Cena takiej samej trzody w Polsce wyniosła w kwietniu 175,44 EUR, w maju 178,08 EUR, a w czerwcu ok. 179 EUR/100 kg. Ceny te były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 23%, 29% i 25%.

Geny trzody wyrażone w złotych wzrosły w jeszcze większym stopniu, gdyż sprzyjała im roczna deprecjacja złotego względem euro. W kwietniu 2019 r. cena skupu trzody wyniosła 5,72 zł/kg wagi żywej, a w maju 5,83 zł/kg. Ceny te były wyższe niż w kwietniu i w maju 2018 r. odpowiednio o 26,8% i 31,3%. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w czerwcu cena trzody może być taka jak w maju 2019 r., co w odniesieniu do czerwca 2018 r. oznacza wzrost o ok. 26%.

Wzrost cen trzody jest następstwem dwóch czynników, a mianowicie spadku pogłowia i ubojów trzody w UE oraz wzrostu popytu na wieprzowinę na rynku światowym. W grudniu 2018 r. pogłowiu trzody w UE-28 wyniosło 148,4 mln szt i było mniejsze niż rok wcześniej o 1,2%. Skutkuje to mniejszymi ubojami w UE-28. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że już w I kwartale 2019 r. uboje trzody w UE-28 były mniejsze niż rok wcześniej o 0,7%, ale w Niemczech o 3,8%, w Danii o 2,8%, w Holandii o 2,5%, a w Belgii o 2,0%.

Drugim nie mniej ważnym czynnikiem wpływającym na wzrost cen trzody jest pojawienie się w Chinach i innych krajach azjatyckich wirusa ASF. Przyczynia się to do wzrostu popytu zgłaszanego przez te kraje,

a w związku z tym wzrostu eksportu wieprzowiny między innymi z krajów Unii Europejskiej. W okresie od stycznia do końca kwietnia 2019 r. eksport produktów wieprzowych z UE-28 do krajów trzecich był większy niż w analogicznym okresie 2018 r. o 13,2%, w tym mięsa o 17,1%. Spośród krajów UE-28, największymi eksporterami wieprzowiny do krajów trzecich były: Hiszpania, Niemcy, Dania, Holandia i Polska. W porównaniu z okresem I-IV 2018 r. eksport produktów wieprzowych z Hiszpanii zwiększył się o 21,2%, z Niemiec o 14,7%, z Danii o 9,5%, z Holandii o 25,7%, a z Polski o 11,6%. Eksport do Chin zwiększył się o 37%, do Japonii o 4%, na Filipiny o 3%, a do Wietnamu o 76%. Eksport z UE-28 do Hongkongu zmniejszył się o 14%, do Korei Płd. o 12%, a do USA o 13%.

Wzrost cen trzody wpływa na poprawę opłacalności chowu. W Polsce, w kwietniu relacja cen trzody do targowiskowych cen żyta wyniosła 1:7,5, a do targowiskowych cen jęczmienia 1:6,3. W maju relacje te kształtowały się odpowiednio 1:7,7 i 1:6,5. Relacje te były szersze niż w analogicznych miesiącu ubiegłego roku odpowiednio o 8,7% i 3,3% (w kwietniu) oraz o 13,2% i 10,2% (w maju). W skali roku poprawiły się też relacje cen żywca wieprzowego do cen pasz przemysłowych. W kwietniu relacje cen trzody do cen mieszanki dla tuczników i cen koncentratu były szersze o 22%, a w maju o 25% (trzoda:mieszanka) i o 29% (trzoda:koncentrat). Rozszerzenie tych relacji najprawdopodobniej wpłynie na złagodzenie spadku pogłowia w czerwcu 2019 r. Dalszy rozwój pogłowia trzody będzie jednak zależał od cen zbóż i pasz po tegorocznych zbiorach. Jeśli straty wywołane suszą okażą się relatywnie duże, a ceny zbóż i pasz wzrosłyby w takim stopniu jak ceny trzody, to osłabią bądź całkowicie wyeliminują korzyści wynikające ze wzrostu cen trzody. Taka sytuacja odsunęłaby w czasie możliwości wzrostu pogłowia trzody.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2017	X	146,7	113,1	78,1	114,5	65,6	98,8	13,8
	XI	147,5	112,1	75,9	114,3	67,7	111,9	7,7
	XII	135,1	100,2	70,6	114,4	64,2	110,9	6,4
2018	I	144,9	117,9	78,4	123,7	66,5	122,4	11,9
	II	123,7	104,0	70,8	104,4	64,4	123,8	6,4
	III	153,0	111,0	81,2	104,0	75,2	115,0	6,0
	IV	134,4	111,3	71,1	110,6	60,6	108,6	10,5
	V	135,3	108,2	71,9	101,6	61,2	98,6	10,7
	VI	132,6	114,4	72,0	105,6	63,1	106,2	8,9
	VII	132,2	102,2	72,9	110,3	64,9	111,9	8,0
	VIII	119,3	85,6	73,4	102,7	71,5	113,7	1,9
	IX	126,9	95,4	79,6	107,6	67,0	154,7	12,6
	X	149,0	101,5	87,1	111,5	74,6	113,7	12,5
	XI	144,9	98,2	84,7	111,6	70,0	103,4	14,7
	XII	159,4	118,0	72,1	102,1	60,6	94,4	11,5
2019	I	148,9	102,8	86,0	109,7	66,2	99,5	19,8
	II	130,7	105,7	77,8	109,9	60,8	94,4	17,0
	III	142,7	93,2	82,9	102,1	62,3	82,8	20,6
	IV	132,8	98,9	72,3	101,7	60,3	99,5	12,0
	V	122,8	90,7	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki dla tuczników (II faza tuczu), koncentratu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki (II faza tuczu) w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka	Cena koncentratu w zł/dt	Relacja cen trzoda: koncentrat	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2017	VII	5,28	8,0	7,0	137,78	3,8	252,37	2,1	193
	VIII	5,29	8,2	7,2	137,94	3,8	252,48	2,1	197
	IX	5,28	8,2	7,3	139,14	3,8	251,45	2,1	189
	X	4,84	7,5	6,7	137,02	3,5	251,04	1,9	188
	XI	4,65	7,2	6,3	138,37	3,4	250,80	1,9	187
	XII	4,56	7,0	6,1	138,80	3,3	250,24	1,8	183
2018	I	4,26	6,5	5,7	139,02	3,1	251,53	1,7	194
	II	4,43	6,8	5,9	139,47	3,2	251,48	1,8	186
	III	4,63	7,1	6,1	139,63	3,3	252,47	1,8	185
	IV	4,51	6,9	5,8	139,10	3,2	252,98	1,8	188
	V	4,44	6,8	5,9	139,41	3,2	253,93	1,7	181
	VI	4,64	7,3	6,2	141,64	3,3	254,70	1,8	181
	VII	4,68	7,2	6,2	141,81	3,3	255,54	1,8	183
	VIII	4,81	7,3	6,3	140,35	3,4	255,73	1,9	187
	IX	4,69	6,7	5,9	145,17	3,2	256,83	1,8	176
	X	4,40	6,2	5,5	145,68	3,0	256,64	1,7	172
	XI	4,22	5,9	5,1	147,71	2,9	257,74	1,6	181
	XII	4,19	5,9	5,0	148,34	2,8	257,80	1,6	169
2019	I	4,06	5,5	4,7	145,09	2,8	258,18	1,6	171
	II	4,16	5,6	4,7	146,12	2,8	258,61	1,6	169
	III	4,47	6,0	5,0	145,64	3,1	258,74	1,7	180
	IV	5,72	7,5	6,3	146,68	3,9	259,13	2,2	195
	V	5,83	7,7	6,5	146,98	4,0	259,14	2,2	217

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2017	VII	6,90	13,70	20,79	13,39	x	25,60	x	x	123,1	x
	VIII	6,91	13,66	20,81	13,44	x	25,75	x	x	123,7	x
	IX	6,90	13,60	20,90	13,50	x	25,93	x	x	124,1	x
	X	6,32	13,44	20,91	13,47	x	26,15	x	x	125,1	x
	XI	6,07	13,30	20,84	13,46	x	26,15	x	x	125,5	x
	XII	5,95	13,34	20,88	13,56	x	26,26	x	x	125,8	x
2018	I	5,55	13,02	20,71	13,47	x	26,35	x	x	127,2	x
	II	5,78	12,94	20,60	13,42	x	26,41	x	x	128,0	x
	III	6,04	13,06	20,65	13,44	x	26,29	x	x	127,3	x
	IV	5,88	12,97	20,59	13,44	x	26,42	x	x	128,3	x
	V	5,79	12,96	20,59	13,44	x	26,56	x	x	129,0	x
	VI	6,05	12,98	20,59	13,45	x	26,64	x	x	129,4	x
	VII	6,10	12,97	20,52	13,43	x	26,70	x	x	130,1	x
	VIII	6,27	13,14	20,59	13,44	x	26,99	x	x	131,1	x
	IX	6,11	13,24	20,74	13,61	x	26,82	x	x	129,3	x
	X	5,73	13,13	20,90	13,66	x	26,84	x	x	128,4	x
	XI	5,50	13,08	20,80	13,63	x	27,10	x	x	130,3	x
	XII	5,46	13,12	20,83	13,65	x	26,91	x	x	129,2	x
2019	I	5,34	13,06	20,95	13,67	x	27,00	x	x	128,9	x
	II	5,47	13,00	21,08	13,67	x	26,89	x	x	127,6	x
	III	5,88	13,24	21,25	13,68	x	27,15	x	x	127,8	x
	IV	7,52				x	27,73	x	x		x
	V	7,66				x	28,22	x	x		x

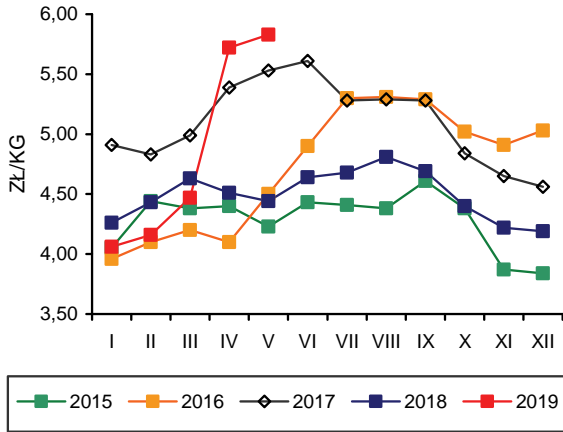
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

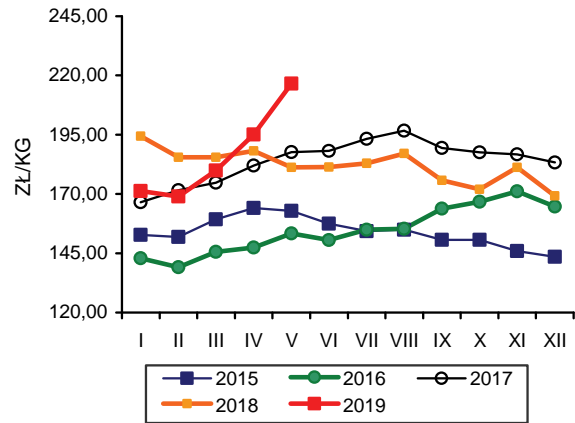
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-28	Niemczech	Danii	
2017	VII	172,72	172,26	177,51	158,54	99,7	97,0	108,7
	VIII	170,17	169,62	174,74	154,58	99,7	97,1	109,7
	IX	165,32	165,27	168,26	151,26	100,0	98,2	109,3
	X	151,38	149,70	154,01	142,05	98,9	97,2	105,4
	XI	145,65	144,87	149,32	137,20	99,5	97,0	105,6
	XII	142,79	142,46	145,52	134,29	99,8	97,9	106,1
2018	I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2
	II	140,80	140,83	146,43	124,96	100,0	96,2	112,7
	III	146,75	146,08	152,28	130,27	99,5	95,9	112,1
	IV	143,73	142,58	147,90	127,14	99,2	96,4	112,1
	V	141,60	137,94	144,97	127,14	97,4	95,2	108,5
	VI	145,32	143,14	148,94	126,75	98,5	96,1	112,9
	VII	145,01	142,17	147,13	127,13	98,0	96,6	111,8
	VIII	148,73	148,50	154,21	130,01	99,8	96,3	114,2
	IX	146,78	144,60	150,28	131,80	98,5	96,2	109,7
	X	138,08	134,73	141,48	126,89	97,6	95,2	106,2
	XI	135,76	130,11	140,40	127,10	95,9	92,7	102,7
	XII	135,66	128,36	140,27	130,08	94,6	91,5	98,7
2019	I	134,33	125,70	140,09	127,18	93,6	89,7	98,8
	II	135,61	127,48	143,10	129,26	94,0	89,1	98,6
	III	142,12	136,51	149,98	133,69	96,1	91,0	102,1
	IV	166,24	175,44	175,77	154,33	105,5	99,8	113,7
	V	172,61	178,08	182,07	165,02	103,2	97,8	107,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

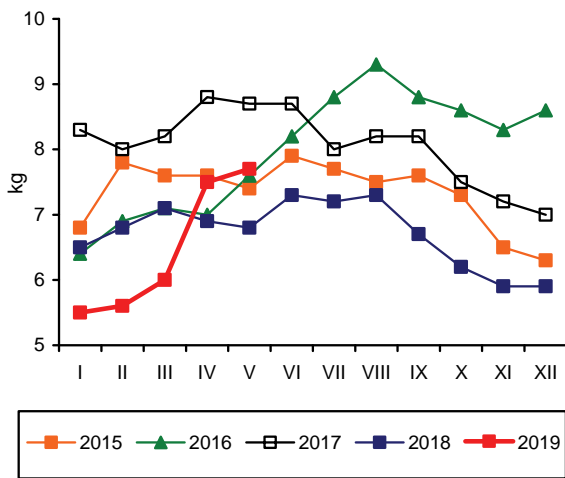
Rys. 1. Ceny skupu żywa wieprzowego w Polsce

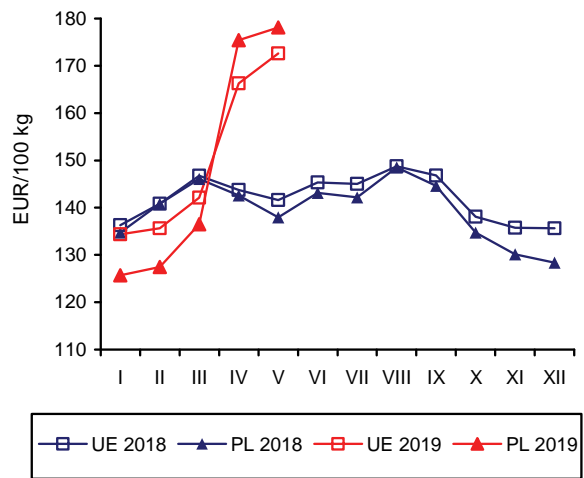
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

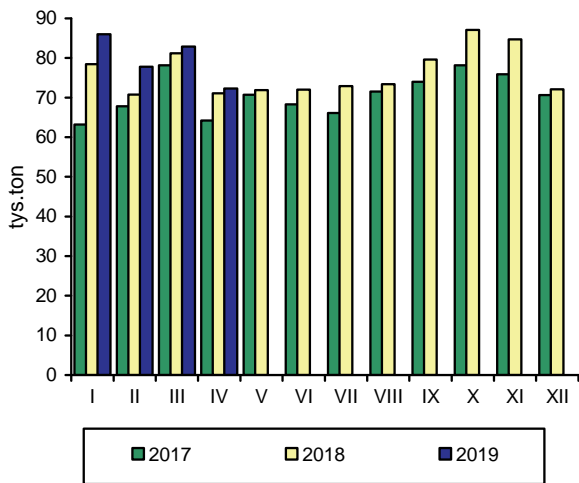
Rys. 3. Ceny żywa wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

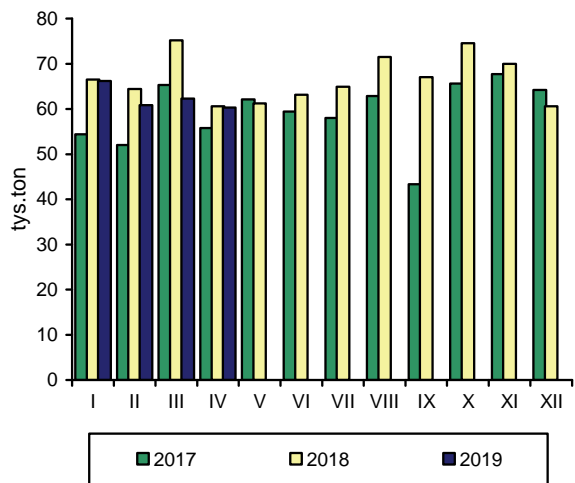
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

**Dorota
Pasińska**

Ekspertki Komisji Europejskiej przewidują, że w 2019 r. produkcja drobiu w UE zwiększy się o 2,6% (w tym brojlerów o 3,0%, indyków o 0,2%, kaczek o 1,2%). W pierwszych czterech miesiącach 2019 r. zanotowano zwiększenie ubojów drobiu w większości krajów UE. Największe wzrosty ubojów wystąpiły w Hiszpanii (o 66,5 tys. t), Wielkiej Brytanii (o 36,7 tys. t) i Polsce (o 33,1 tys. t). Najgłębsze spadki ubojów miały miejsce we Francji (o 24,0 tys. t) i Niemczech (o 8,0 tys. t). Najwięcej drobiu ubito (podobnie jak przed rokiem) w Polsce (864,4 tys. t), Wielkiej Brytanii (659,7 tys. t), Hiszpanii (582,4 tys. t) i Francji (558 tys. t).

W okresie styczeń-maj 2019 r. skupiono w Polsce 1198,7 tys. t drobiu (wagi żywej), tj. o 0,3% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 1151 tys. t mięsa drobiowego (wzrost o 5,4%). Średnia cena skupu drobiu wyniosła w tym okresie 3,81 zł/kg i była o 6,2% wyższa niż w okresie styczeń-maj 2018 r. W maju 2019 r. opłacalność produkcji kurcząt (mierzona relacją cen żywiec:mieszanka pełnoporcjowa grower/finisher) była mniej korzystna, a w produkcji indyków bardziej korzystna niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Przeciętne ceny tuszek w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W maju 2019 r. przeciętna cena tuszek kurcząt (65%)¹ była w Polsce o ok. 32% niższa niż średnio w UE (189,24 EUR/dt) i wyniosła 127,92 EUR/dt. W maju 2019 r. ceny tuszek w Polsce były niższe o 1,5%, a przeciętne ceny w UE były podobne jak w maju 2018 r. Tuszki kurcząt były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców mięsa drobiowego tj. w Niemczech (o 55%), Holandii (o 26%), Wielkiej Brytanii (o 25%) i Francji (o 44%).

W maju 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. mięso drobiowe zdrożało o 7,4%. Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa zmieniły się. W maju 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. spośród asortymentów

monitorowanych przez GUS zdrożały: kurczę patroszone z 6,92 do 7,61 zł/kg, porcje rosółowe z 2,25 do 2,37 zł/kg, piersi z kurczęcia z 15,01 do 16,49 zł/kg, piersi z indyka z 23,66 do 24,12 zł/kg, udziec z indyka z 13,49 do 13,96 zł/kg, a kaczka patroszona staniała z 12,81 do 12,79 zł/kg.

W pierwszych czterech miesiącach 2019 r. eksport żywca drobiowego, mięsa, podrobów oraz przetworów był większy o 11,9% i wyniósł ok. 519 tys. t, a wartościowo o 10,0% porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Wzrost wolumenu wywozu był wynikiem zwiększenia eksportu mięsa i podrobów drobiowych o 12,0%, drobiu żywego o 6,3% oraz przetworów drobiowych o 12,9%. Przewiduje, że eksport nadal będzie utrzymywał się na relatywnie wysokim poziomie. Głównymi odbiorcami w UE mięsa i podrobów drobiowych eksportowanych z Polski były: Niemcy, Holandia, Wielka Brytania i Francja, a w krajach trzecich (niebędących członkami UE) Ukraina i Republika Południowej Afryki. Import żywca drobiowego, mięsa, podrobów oraz przetworów drobiowych w pierwszych czterech miesiącach 2019 r. zwiększył się o 14% do ok. 66 tys. t. Największy udział w imporcie miał drób żywy (48%), następnie mięso i podroby drobiowe (46%) oraz przetwory drobiowe (6%).

Według danych GUS, w IV kwartale 2018 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego na jedną osobę w gospodarstwach domowych wzrosło do 1,61 kg (wobec 1,57 kg w IV kwartale 2017 r.), a wędlin drobiowych do 0,20 kg (wobec 0,19 kg w IV kwartale 2017 r.).

1. Np. według Wspólnej Taryfy Celnej „kurczaki 65%” są to niecięte na kawałki tuszki, które są „oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek oraz bez szczy, serc, wątróbek i żołądków”.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
I	180,0	200,0	214,0	212,0	248,0
II	160,0	188,0	197,0	197,0	214,0
III	183,0	203,0	229,0	226,0	232,0
IV	172,0	213,0	209,0	220,0	225,0
V	178,0	201,0	232,0	225,0	232,0
VI	175,0	213,0	228,0	221,0	
VII	176,0	206,0	227,0	215,0	
VIII	166,0	211,0	228,0	222,0	
IX	180,0	216,0	225,0	233,0	
X	201,0	222,0	237,0	263,0	
XI	190,0	220,0	238,0	254,0	
XII	190,0	207,0	217,0	229,0	
RAZEM	2151,0	2500,0	2681,0	2717,0	

Źródło: Biuletyn Statystyczny GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import			Eksport		
	2017	2018*	2019*	2017	2018*	2019*
I	4366	5454	7123	87139	101541	122754
II	4959	4935	7294	84977	97221	112703
III	5353	5692	8188	92177	110588	114045
IV	3924	4150	7384	86084	103882	113144
V	4436	6396		97958	112942	
VI	4167	6651		98802	110513	
VII	4000	6285		93396	114122	
VIII	4313	9108		97191	107022	
IX	4648	8757		104386	106251	
X	7295	8623		111068	126464	
XI	5997	7036		108027	119129	
XII	5316	4601		95112	101119	
RAZEM	58775	77687		1156317	1310795	

*dane wstępne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finiszera (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
I	1286	1377	3,28	3,15	6,35	5,97	7,12	6,85
II	1300	1399	3,36	3,38	6,62	6,17	7,16	7,05
III	1300	1400	3,43	3,52	6,41	6,37	7,32	7,49
IV	1321	1394	3,40	3,49	6,64	6,40	7,26	7,63
V	1340	1390	3,35	3,46	x	6,24	7,13	7,61
VI	1349		3,53	3,46	6,25	6,11	7,46	
VII	1355		3,68		6,87		7,57	
VIII	1364		3,73		6,58		7,59	
IX	1396		3,62		7,02		7,68	
X	1375		3,44		6,36		7,24	
XI	1379		3,25		5,25		7,14	
XII	1368		3,19		5,83		6,92	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/tonę)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	1343	1302	1417	4,94	5,04	5,69	7,90	8,22	8,75
II	1369	1374	1440	5,05	4,90	5,72	8,20	7,86	8,84
III	1351	1333	1453	5,05	4,70	5,68	8,44	8,51	8,80
IV	1358	1360	1446	5,14	4,73	5,67	8,75	7,91	9,45
V	1366	1373	1423	5,31	4,70	5,70	8,71	7,90	9,01
VI	1382	1368		5,47	4,72	5,76	8,52	8,14	9,20
VII	1395	1374		5,31	4,78		8,46	8,22	
VIII	1384	1426		5,17	4,91		8,30	8,09	
IX	1345	1457		5,11	5,41		8,34	8,68	
X	1380	1411		5,17	5,85		8,43	9,00	
XI	1316	1418		5,12	5,81		8,64	9,26	
XII	1302	1421		5,03	5,80		9,72	9,63	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Hiszpania	UE
2017	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	164,31	180,54
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	156,94	179,69
	IV	118,21	266,70	176,34	143,42	230,00	160,21	180,47
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,87	230,00	175,83	184,92
	VII	131,51	268,87	181,45	144,77	230,00	177,94	184,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,55	230,00	172,34	183,12
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	159,74	183,78
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	152,88	181,68
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	162,84	182,89
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	165,30	183,18
	2018	I	123,71	271,00	192,54	148,68	230,00	165,87
II		131,80	271,00	194,12	146,41	230,00	161,63	183,18
III		132,62	271,00	194,83	148,41	230,00	159,80	184,18
IV		125,19	271,73	195,11	151,61	230,00	159,52	185,29
V		129,85	273,61	195,32	152,07	230,00	163,54	189,30
VI		137,62	274,00	193,98	148,47	230,00	170,33	191,46
VII		140,49	276,23	195,93	149,53	230,00	175,54	189,87
VIII		142,23	277,61	198,08	151,89	230,00	178,45	190,94
IX		130,68	279,87	200,82	149,98	230,00	168,96	188,78
X		118,47	281,32	204,25	149,97	230,00	161,49	186,75
XI		113,42	282,00	207,44	152,20	230,00	156,90	185,77
XII		103,58	282,00	210,81	151,82	230,00	156,09	182,70
2019	I	110,82	282,00	211,56	152,04	230,00	156,31	182,61
	II	126,54	282,00	212,38	152,72	230,00	147,39	183,02
	III	132,03	282,00	211,32	153,12	230,00	145,82	184,34
	IV	132,23	284,20	213,45	152,51	230,00	149,32	188,28
	V	127,92	287,00	213,83	148,99	230,00	156,28	189,24

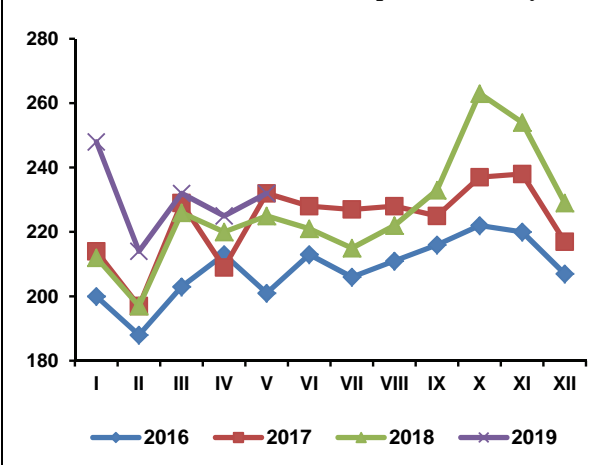
Źródło: Dane KE.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 osobę miesięcznie)

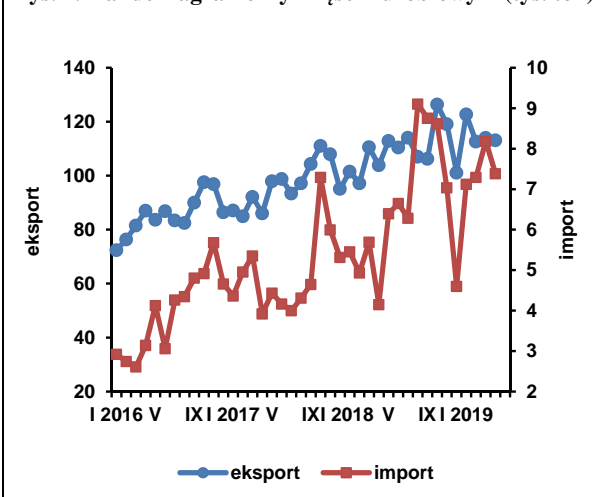
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1,55	1,54	1,57	0,18	0,19	0,19
II	1,51	1,56	1,48	0,18	0,18	0,18
III	1,55	1,54	1,43	0,19	0,19	0,20
IV	1,67	1,57	1,61	0,19	0,19	0,20

Źródło: Dane GUS.

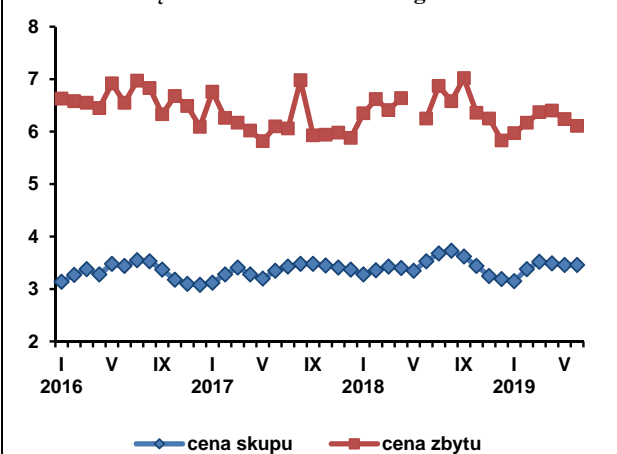
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tys. ton)

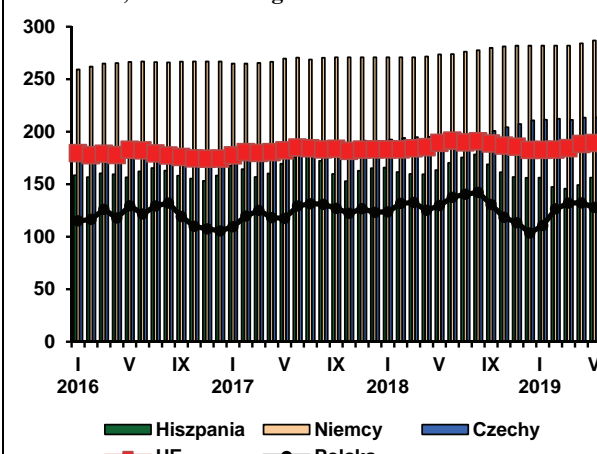

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg*

*trzeci tydzień każdego miesiąca, tuszka - konfekcjonowane

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, KE, MRiRW i MF.

**Danuta
Zawadzka**

W I kwartale 2019 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 528 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 1% niższa niż rok wcześniej. Według nieostatecznych danych Komisji Europejskiej, w II kwartale cena ta wyniesie ok. 533 EUR/100 kg, a więc będzie o ok. 3% wyższa niż przed rokiem. Przeciętna w UE-28 cena owiec ciężkich wyniosła w I kwartale 2019 r. 503 EUR/100 kg i była o 6% niższa niż rok wcześniej. W II kwartale wyniesie ona ok. 541 EUR i będzie niższa niż w II kwartale 2018 r. o ok. 10%.

W Polsce cena owiec ciężkich wyniosła w I kwartale 2019 r. 435 EUR/100 kg i była o 18% wyższa niż przed rokiem. W II kwartale wyniesie ona ok. 445 EUR/100 kg i będzie wyższa niż rok wcześniej o ok. 20%. W rezultacie nierównomiernych zmian cen w Polsce i średniej w UE-28 maleje różnica w poziomie tych cen. W 2017 r. wynosiła ona 27% na niekorzyść cen polskich owiec, w 2018 r. zmniejszyła się do 25%, a w I półroczu 2019 r. do ok. 15%. Wzrost cen wyrażonych w euro nie przekłada się jednak na wzrost cen wyrażonych w złotych, pomimo sprzyjającej im deprecjacji złotego względem euro. W I kwartale 2019 r. przeciętna cena skupu owiec w Polsce wyniosła 6,62 zł/kg i była o 3% niższa niż w I kwartale 2018 r. Wprawdzie w okresie dwóch miesięcy drugiego kwartału (kwiecień-maj) przeciętna cena wynosząca 6,75 zł/kg była o 1,5% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r., ale tylko dlatego, że wzrost ceny w kwietniu (w skali roku o 12,6%) wynikał z przesunięcia przedświątecznych zakupów (w 2018 r. Wielkanoc wypadła trzy tygodnie wcześniej). W maju cena skupu żywca baraniego wykazała ponownie roczny spadek (o 10%).

Z krótkookresowej oceny Komisji Europejskiej¹ wynika, że w 2019 r. produkcja baraniny w UE-28 może wynieść 855 tys. t. Byłaby ona wówczas o ok. 1% mniejsza niż w 2018 r. Nastąpi to w wyniku jej spadku w UE-15 (o ok. 2%) i w UE-13 (o ok. 7,5%). Podstawę takiej oceny stanowią wyniki badania pogłowia z grudnia 2018 r., które wskazują na redukcję pogłowia owiec. W grudniu 2018 r. pogłowie to wyniosło 98,4 mln szt i było mniejsze niż w grudniu 2017 r. o 1,1%. W UE-15 stopa spadku pogłowia wyniosła 1,8% (81,0 mln szt). W UE-13 pogłowie owiec wzrosło w skali roku o 2,4% (do 17,4 mln szt).

Według Komisji Europejskiej, import mięsa baraniego do UE-28 wyniesie ok. 170 tys. t i będzie o 2,3% mniejszy niż rok wcześniej. W rezultacie ujemne saldo handlu zagranicznego baraniną nieznacznie się zmniejszy i wyniesie 141 tys. t, wobec 144 tys. t w 2018 r. Spadek podaży nie wpłynie jednak na spadek konsumpcji baraniny, która w 2019 r. wyniesie (średnio w UE-28) 1,7 kg/mieszkańca (w wadze detalicznej), a więc tyle samo co w 2018 r.

W okresie pierwszych czterech miesięcy 2019 r. sprowadzono z krajów trzecich do UE-28 51,4 tys. t produktów baranich (w wadze produktu). Import ten był o 16,8% mniejszy niż w analogicznym okresie rok wcześniej, w tym w I kwartale o 29,4%. Spośród krajów UE-28 największymi importerami były: Wielka Brytania, Holandia i Niemcy. Import do tych trzech krajów stanowił ok. 78% ogólnego importu do UE-28. Import do Niemiec był o 28% mniejszy niż rok wcześniej, do Holandii o 20%, a do Wlk. Brytanii o 13%. Import produktów baranich pochodził głównie z Nowej Zelandii i Australii. W okresie I-IV 2019 r. import z Nowej Zelandii był o 18% mniejszy niż przed rokiem, a z Australii o 7%.

¹ Short-Term Outlook for EU Agricultural Markets, Spring 2019.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	zmiana w % 2017/2016
I półrocze	735	672	603	89,7
II półrocze	531	618	675	109,2
Rok	1 266	1 290	1 278	99,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2018	66,9	66,2	196,5	35,2	91,4	92,2	73,0	52,8	61,4	31,1	42,9	73,4	883
2019	62,0	54,4	97,8	98,8	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,7	82,2	49,8	280,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2018	82,6	87,2	84,4	87,7	75,6	55,3	77,4	57,0	85,6	43,8	166,5	92,8	996
2019	117,9	127,4	83,3	135,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	142,7	146,1	98,7	155,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2017/2018	6,28	5,79	6,00	5,86	6,41	6,21	7,56	6,11	6,59	7,77	6,50	6,81
2018/2019	6,12	6,28	5,14	5,83	6,11	5,61	7,42	6,24	6,66	6,97	7,32	6,18
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,5	108,5	85,7	99,5	95,3	90,3	98,1	102,1	101,1	89,7	112,6	90,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2018	7,6	16,2	1,83	3,89
II	7,9	16,7	1,88	4,01
III	8,3	17,7	1,97	4,19
IV	8,2	17,4	1,95	4,15
V	8,0	17,0	1,87	3,98
VI	7,9	16,9	1,84	3,91
VII	7,8	16,6	1,81	3,85
VIII	7,4	15,7	1,74	3,70
IX	7,8	16,5	1,80	3,83
X	7,7	16,4	1,79	3,80
XI	7,5	16,0	1,75	3,72
XII	8,0	17,0	1,86	3,95
I 2019	7,7	16,3	1,78	3,79
II	7,8	16,5	1,80	3,82
III	7,8	16,5	1,82	3,87
IV	8,4	17,8	1,95	4,14

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2017/18	55,02	55,36	55,01	54,12	55,84	55,55	54,52	55,16	54,91	54,80	53,99	52,97
2018/19	52,89	54,96	55,32	55,00	54,96	54,91	53,32	52,28	52,93	53,69	54,97	54,68
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,1	99,3	100,6	101,6	98,4	98,8	97,8	94,8	96,4	98,0	101,8	103,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2017/2018	562,7	541,4	561,9	618,3	614,3	603,7	597,1	542,6	516,2	534,5	523,5	511,1
2018/2019	511,5	523,8	555,5	575,3	574,3	557,7	571,6	540,2	518,9	524,8	566,4	534,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,9	96,7	98,9	93,0	93,5	92,4	95,7	99,6	100,5	98,2	108,2	104,5
Włochy												
2017/2018	625,3	607,6	617,5	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2	499,8	586,9	535,5	500,0
2018/2019	510,7	576,5	592,0	602,1	620,2	603,0	656,5	540,8	518,8	514,3	692,8	553,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	81,7	94,9	95,9	108,4	93,7	88,5	96,3	97,6	103,8	87,6	129,4	110,6

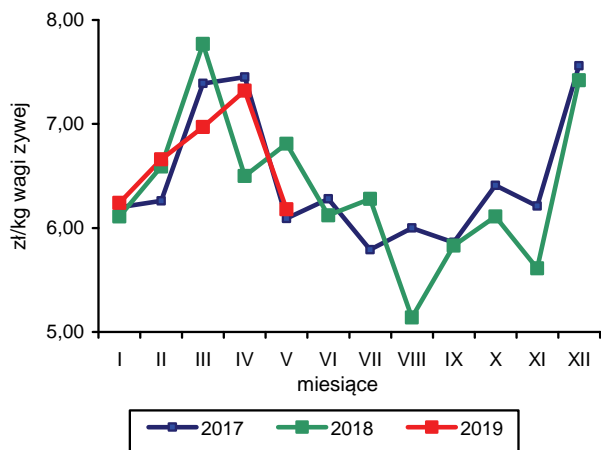
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

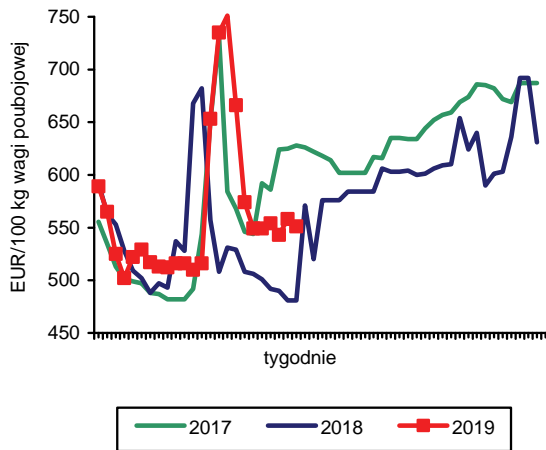
Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2017/2018	541,9	531,9	504,8	482,3	477,2	488,1	495,5	494,9	521,5	586,9	616,0	618,4
2018/2019	581,3	518,0	501,2	491,8	477,2	482,1	490,3	501,4	498,3	510,7	554,0	544,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,2	97,4	99,3	102,0	100,0	98,8	99,0	101,3	95,6	87,0	89,9	88,1
Wielka Brytania												
2017/2018	559,6	510,1	469,9	429,0	438,5	442,9	450,9	465,5	517,8	582,0	647,3	649,4
2018/2019	598,8	491,1	471,9	456,2	438,6	448,1	457,7	484,1	482,8	493,1	538,0	537,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,0	96,3	100,4	106,3	100,0	101,2	101,5	104,0	93,2	84,7	83,1	82,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

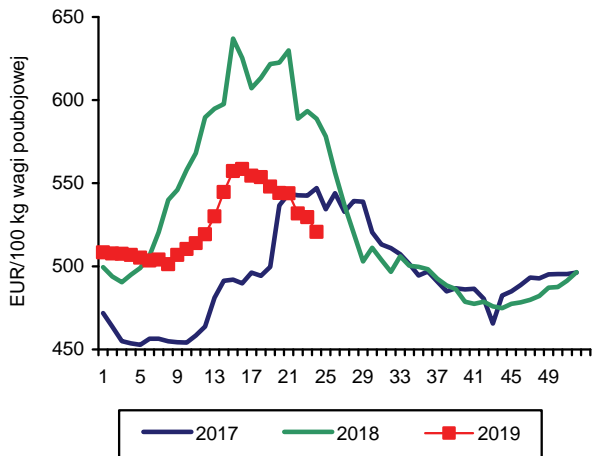
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

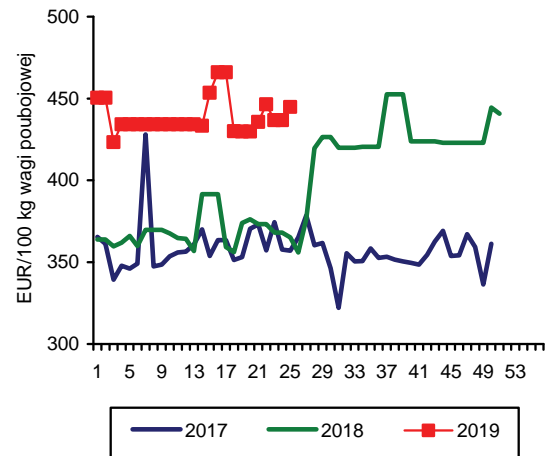
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

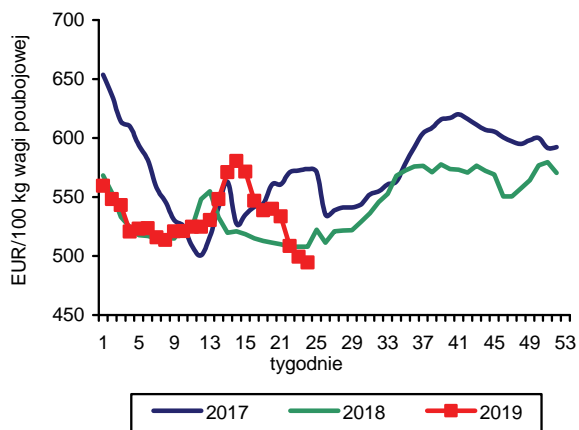
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

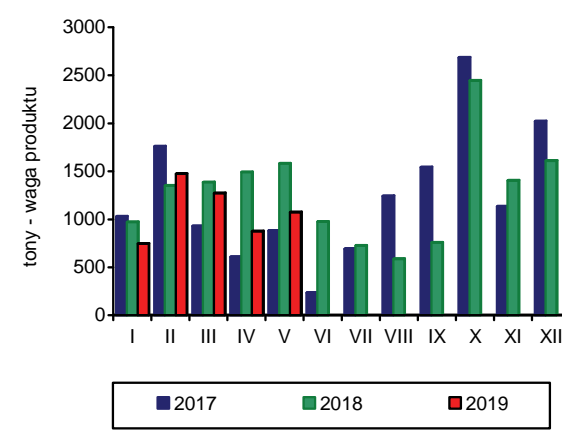
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

**Krzysztof
Hryszko**

W okresie styczeń-maj 2019 r. połowy ryb na Morzu Bałtyckim wyniosły 105,3 tys. t i były o 1,1% mniejsze niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W największym stopniu ograniczono wyładunki śledzi (18,9% do 21,7 tys. t), pod wpływem zmniejszenia kwot połowowych dostępnych w br. dla polskich armatorów. Połowy szprotów wyniosły 64,8 tys. t i były wyższe niż przed rokiem o 2,6%, a dorszy 2,7 tys. t, tj. o 7,4% mniej niż w okresie styczeń-maj 2019 r. Znacząco wyższe były połowy storni (o 9,7% do 11,3 tys. t) oraz pozostałych gatunków ryb (o 45,7% do 4,7 tys. t). Bardzo małe w okresie styczeń-maj br. były odłowy troci, które wyniosły zaledwie 14,5 tys. szt wobec 52,6 tys. szt złowionych w analogicznym okresie 2018 r. Wyładunki łososi bałtyckich zmniejszono o 8,7% do 5,0 tys. szt.

Podaż produktów rybnych ze średnich i dużych zakładów przetwórczych (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła w okresie styczeń-kwiecień 2019 r. 172,0 tys. t i była o 2,5% większa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wyraźnie zmniejszyła się produkcja mrożonych filetów z ryb morskich (o 11,0% do 9,6 tys. t), a w mniejszym stopniu całych ryb morskich mrożonych (o 2,8% do 15,2 tys. t) oraz świeżych i chłodzonych filetów z ryb morskich (o 2,3% do 22,1 tys. t). Wolumen produkcji pozostałych ważniejszych grup wyrobów był większy niż przed rokiem: ryb wędzonych o 4,1% (26,3 tys. t), a przetworów i konserw o 4,7% (91,1 tys. t). W I kwartale 2019 r. przychody z całokształtu prowadzonej działalności w średnich i dużych zakładach przetwórstwa rybnego zatrudniających ponad 49 osób (46 jednostek, które złożyły sprawozdania) wyniosły 2,81 mld zł. Przychody ze sprzedaży produktów wyniosły 2,51 mld zł, w tym uzyskiwane z eksportu stanowiły 69,6%, a realizowane w kraju 30,4%. Zysk netto przetwórstwa rybnego wyniósł 30,22 mln zł, a dodatni wynik finansowy wykazało 67,4% firm. Rentowność netto wyniosła 1,1%, a płynność bieżąca 1,3%.

W okresie styczeń-kwiecień 2019 r. eksport produktów rybołówstwa wyniósł 213,8 tys. t o wartości 3,49 mld zł i był odpowiednio o 14,0 i 20,9% większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększono wywóz wszystkich głównych grup produktów rybnych - filetów i mięsa z ryb (o 0,9% do 32,8 tys. t), ryb wędzonych (o 10,9% do 20,8 tys. t) oraz przetworów i konserw z ryb (o 2,9% do 52,0 tys. t). W ujęciu gatunkowym największą wartość wywozu miały łososi (1891 mln zł, wzrost o 23,3%), dorsze (249 mln zł, wzrost o 7,8%), śledzie

(205 mln zł, spadek o 5,8%), pstrągi (137 mln zł, wzrost o 38,0%) oraz mintaje (133 mln zł, wzrost o 51,2%). Głównym odbiorcą produktów rybołówstwa były Niemcy (54,5 tys. t o wartości 1668 mln zł). Wolumen importu ryb i owoców morza zwiększył się w analizowanym okresie o 3,1% i wyniósł 211,2 tys. t, natomiast jego wartość wzrosła aż o 17,6% do 3,40 mld zł. Zwiększono przede wszystkim przywóz ryb świeżych i chłodzonych (o 14,7% do 68,7 tys. t), przy podobnym jak przed rokiem imporcie filetów i mięsa z ryb (72,6 tys. t) i niewielkim spadku zapotrzebowania na ryby mrożone (o 2,8% do 40,9 tys. t). W ujęciu gatunkowym łączny import łososi wyniósł w okresie styczeń-kwiecień 2019 r. 58,6 tys. t i był o 17,2% większy niż w roku poprzednim. Przywóz śledzi zmniejszono o 7,5% do 32,2 tys. t, dorszy o 11,2% do 20,3 tys. t, a nieznacznie zwiększono import makreli i mintajów (o ok. 1% do odpowiednio 20,6 i 16,3 tys. t). Ceny zakupu ryb wszystkich głównych gatunków sprowadzanych do Polski były na początku 2019 r. znacząco wyższe niż przed rokiem, a relacje cen importowo-eksportowych wskazują na wyraźne pogorszenie opłacalności produkcji w krajowych przetwórnich.

W okresie styczeń-maj 2019 r. ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów były wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 3,0%, natomiast w relacji maj br. do grudnia ub.r. wzrost cen wyniósł 2,9%, a maj br. do maja ub.r. – 3,8%. Dynamika cen detalicznych, po okresie kilkuletniej stabilizacji, wyraźnie przyspieszyła. Najbardziej podrożały w okresie pięciu miesięcy (w relacji do tego samego okresu roku poprzedniego) ryby mrożone (o 4,8%), ryby i owoce morza solone, suszone i wędzone (o 3,2%) oraz ryby świeże i chłodzone (o 3,1%).

W 2018 r. przeciętne wydatki gospodarstw domowych na zakup ryb i owoców morza wyniosły 109,92 zł/osobę i były o 1,0% wyższe niż rok wcześniej. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na świeże i mrożone owoce morza (o 5,9% do 2,16 zł/osobę rocznie), ryby i owoce morza suszone, wędzone i solone (o 3,6% do 24,12 zł/osobę) oraz ryby świeże i chłodzone (o 2,6% do 23,88 zł/osobę). Nieznacznie więcej niż przed rokiem wydatkowano na produkty z grupy pozostałych przetworów i konserw z ryb (o 1,3% do 37,68 zł/osobę). W 2018 r. gospodarstwa domowe, mniej niż przed rokiem przeznaczały tylko na zakup ryb mrożonych (o 3,7% do 22,08 zł/osobę). Udział wydatków na ryby i owoce morza w wydatkach na żywność ogółem (bez napojów bezalkoholowe) obniżył się z 3,47 do 3,42%.

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łosoś bałtycki
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017 I-XII	69 972	43 672	7 453	11 206	5 187	137 490	44 043	7 383
2018 I-XII	76 018	51 911	6 765	15 306	6 709	156 709	58 022	8 928
2018 V	6 714	5 434	879	1 989	1 398	16 414	6 808	1 240
VI	679	1 695	779	806	714	4 673	724	55
VII	250	2 030	255	583	579	3 697	2 098	149
VIII	333	1 417	65	550	799	3 164	926	88
IX	1 076	2 769	786	564	507	5 702	1 192	292
X	2 036	5 735	856	609	549	9 785	15	4
XI	4 440	7 342	537	1 216	292	13 827	58	3
XII	3 971	4 150	522	664	63	9 370	385	2 891
2019 ^a I	7 892	2 989	308	1 519	398	13 106	1 001	179
II	11 090	3 437	202	3 087	499	18 315	1 344	272
III	17 733	5 827	613	2 384	937	27 494	4 175	1 443
IV	16 242	5 481	851	2 061	1 519	26 154	4 879	2 764
V	11 892	3 973	772	2 261	1 318	20 216	3 129	315
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{V\ 2019}{V\ 2018}$	177,1	73,1	87,8	113,7	94,3	123,2	46,0	25,4
$\frac{I-V\ 2019}{I-V\ 2018}$	102,6	81,1	92,6	109,7	145,7	98,9	27,6	91,3

^a dane nieostateczne, stan bazy na dzień 01.07.2019 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MGMIŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2018 I-XII	75 458	68 627	92 730	255 841	106 380	17 104	18 727	492 656
2018 IV	5 575	8 997	5 951	19 639	7 456	1 523	1 625	40 162
V	5 256	4 759	6 004	18 874	7 398	1 243	1 528	34 893
VI	5 851	3 842	6 485	18 915	6 786	1 255	1 356	35 093
VII	5 645	4 014	6 340	16 756	7 296	1 076	1 072	32 754
VIII	6 836	3 594	6 622	19 836	7 865	1 353	1 325	36 887
IX	7 406	3 868	8 315	20 821	8 176	1 354	1 388	40 410
X	8 524	6 214	9 546	25 354	10 407	1 691	1 758	49 638
XI	6 816	6 363	9 869	25 311	10 817	1 436	1 935	48 356
XII	6 533	6 225	10 970	22 995	10 869	1 098	1 476	46 723
2019 I	5 035	6 527	7 194	22 881	9 171	1 185	1 849	41 642
II	5 271	8 330	6 980	22 036	8 776	1 499	1 884	42 617
III	5 114	6 777	7 987	23 866	9 306	1 507	1 862	43 744
IV	6 658	6 711	8 362	22 287	8 859	1 339	1 752	44 018
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{IV\ 2019}{IV\ 2018}$	119,4	74,6	140,5	113,5	118,8	87,9	107,8	109,6
$\frac{I-IV\ 2019}{I-IV\ 2018}$	97,7	95,3	106,8	104,7	98,2	83,8	106,6	102,5

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017 I-XII	478,2	140,1	87,7	54,6	81,7	576,8	194,4	109,3	44,3	180,3
2018 ^c I-XII	507,8	149,0	97,1	58,8	79,6	599,2	206,4	107,7	43,1	194,3
2018 ^c IV	50,2	12,2	8,5	4,2	9,4	43,3	14,8	8,3	2,9	13,7
V	44,6	11,8	7,9	4,4	8,6	40,7	12,1	7,0	3,5	14,2
VI	37,5	12,1	7,9	4,0	7,1	39,6	12,8	7,3	2,8	13,5
VII	32,5	10,7	6,9	4,0	7,4	40,5	11,4	6,8	3,6	15,2
VIII	30,7	11,9	7,6	4,3	3,1	46,4	16,0	6,5	3,4	17,5
IX	32,0	11,6	8,6	4,4	2,4	49,4	16,6	8,4	3,5	17,4
X	41,7	14,0	9,1	6,0	3,6	64,4	21,4	11,4	3,9	22,6
XI	49,9	13,4	8,6	5,9	8,6	62,7	24,9	10,4	4,5	17,7
XII	51,4	13,0	8,0	7,0	12,4	50,6	18,1	7,9	3,3	16,4
2019 ^c I	57,2	13,4	8,4	4,9	18,2	52,8	19,3	10,0	3,5	16,1
II	51,8	12,7	7,5	4,7	12,0	53,6	19,4	9,7	3,7	17,4
III	50,8	13,1	8,7	5,7	4,2	53,2	18,1	10,9	4,4	16,9
IV	54,0	12,9	8,2	5,5	3,5	51,6	15,8	10,3	4,0	18,3
Wskaźnik zmian (%)										
IV 2019 IV 2018	107,5	105,2	96,0	129,3	37,0	119,1	107,0	124,0	140,3	133,5
I-IV 2019 I-IV 2018	114,0	102,9	100,9	110,9	115,6	103,1	99,1	97,2	108,2	114,7

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności, ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017 I-XII	6,41	5,39	5,00	5,33	5,11	7,26	5,97	12,86	27,04	15,93
2018 ^a I-XII	5,06	4,74	5,44	6,44	5,49	7,75	7,26	12,87	26,02	15,44
2018 ^a IV	4,84	4,49	5,05	5,46	5,46	7,34	6,53	11,62	28,07	14,16
V	4,66	3,82	5,29	5,69	5,29	8,04	7,00	12,05	29,66	15,37
VI	4,61	4,05	5,39	5,53	5,58	8,83	8,66	12,40	27,37	15,93
VII	4,97	4,57	5,28	5,53	5,45	8,34	8,57	13,10	25,33	12,83
VIII	4,93	3,58	5,35	7,07	6,10	8,31	8,35	13,27	25,34	16,11
IX	4,93	4,40	5,27	6,74	5,61	8,22	7,81	14,10	25,87	17,17
X	5,27	5,57	5,21	6,27	5,63	7,51	8,16	13,80	25,86	15,66
XI	5,54	5,53	6,22	7,02	5,86	7,71	7,21	13,87	25,20	15,78
XII	5,10	5,08	6,30	6,95	6,40	8,98	7,20	14,00	25,08	21,23
2019 ^a I	5,64	4,83	6,45	6,80	6,66	9,08	8,90	13,53	26,37	15,60
II	5,24	5,19	6,55	6,75	6,94	9,23	9,82	14,15	25,65	16,76
III	5,07	4,73	6,62	6,85	5,25	8,87	7,78	14,27	29,70	17,14
IV	5,18	4,73	6,28	7,12	7,01	9,60	9,07	13,72	30,03	16,16
Wskaźnik zmian (%)										
IV 2019 IV 2018	107,0	105,3	124,4	130,4	128,4	130,8	138,9	118,1	107,0	114,1
I-IV 2019 I-IV 2018	105,4	109,2	125,0	115,7	114,8	135,0	147,1	119,8	108,1	102,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Makrela mrożona 03035410 ^b	Filety z łososi 03048100 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Wietnam
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	5,33	20,18
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	5,74	24,20
2017 I-XII	11,43	24,67	23,89	23,68	64,45	53,57	115,21	6,57	28,54
2018 ^a I-XII	10,84	28,45	22,53	26,66	63,74	62,15	82,99	5,69	26,74
2018 ^a IV	10,93	28,07	19,61	25,64	55,77	57,56	116,14	5,76	26,84
V	10,15	26,23	21,13	26,24	57,54	59,05	107,74	5,64	26,75
VI	10,41	24,98	22,80	26,36	67,56	70,07	103,37	6,52	28,39
VII	10,78	31,75	27,50	27,24	67,43	68,63	87,00	7,16	27,62
VIII	11,00	31,57	24,82	25,36	66,64	68,31	64,50	6,17	26,20
IX	10,90	30,00	26,18	29,08	66,53	65,17	65,24	6,23	27,59
X	11,17	28,44	30,81	28,07	66,82	64,72	63,69	6,24	26,75
XI	10,78	28,69	24,05	27,65	67,13	66,16	65,37	7,58	27,39
XII	11,98	28,79	20,95	29,51	69,75	65,59	58,01	7,77	26,64
2019 ^a I	11,18	28,96	22,64	29,67	66,52	64,75	61,56	7,54	27,60
II	10,88	28,73	21,73	27,93	66,14	67,71	61,35	7,70	29,27
III	10,83	32,16	22,85	28,23	65,95	63,24	56,65	7,61	-*
IV	10,27	29,03	24,52	30,27	67,70	64,78	63,94	7,59	-*
Wskaźnik zmian (%)									
IV 2019 IV 2018	94,0	103,4	125,0	118,1	121,4	112,5	55,1	131,8	x
I-IV 2019 I-IV 2018	101,1	105,7	112,5	113,9	114,0	117,0	60,3	139,5	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej, * błąd w danych (w trakcie weryfikacji)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy	Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi		
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2018 I-XII	12,93	-	13,95	59%	16,05	66%	20,02	-	10,86	83%	10,89	68%
2018 V	12,94	-	14,12	59%	15,75	65%	19,98	-	11,35	87%	10,92	68%
VI	13,24	-	14,08	60%	15,77	65%	19,98	-	11,15	85%	10,84	68%
VII	13,26	-	14,08	59%	15,85	65%	20,01	-	11,13	86%	10,85	68%
VIII	13,41	-	14,12	59%	15,86	66%	20,39	-	11,03	84%	10,83	68%
IX	13,31	-	14,03	59%	16,40	68%	20,44	-	11,04	84%	10,83	68%
X	13,27	-	13,89	58%	16,41	68%	20,59	-	10,92	83%	10,75	67%
XI	12,37	-	13,96	59%	16,40	68%	20,53	-	10,42	80%	10,70	67%
XII	12,42	-	14,02	58%	16,31	67%	20,55	-	10,49	80%	10,80	68%
2019 I	12,36	-	14,12	58%	16,33	66%	21,35	-	10,43	-	10,70	67%
II	12,28	-	14,04	58%	16,30	65%	21,38	-	10,39	-	10,78	67%
III	12,18	-	14,15	57%	16,39	65%	21,24	-	10,43	-	10,86	68%
IV	12,13	-	15,03	60%	16,39	65%	21,32	-	10,39	-	10,75	67%
V	12,13	-	14,90	61%	17,32	69%	21,95	-	10,42	-	10,80	67%
Wskaźnik zmian (%)												
V 2019 V 2018	93,7	x	105,5	x	110,0	x	109,9	x	91,8	x	98,9	x
I-V 2019 I-V 2018	95,6	x	104,3	x	104,0	x	109,7	x	96,1	x	97,8	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

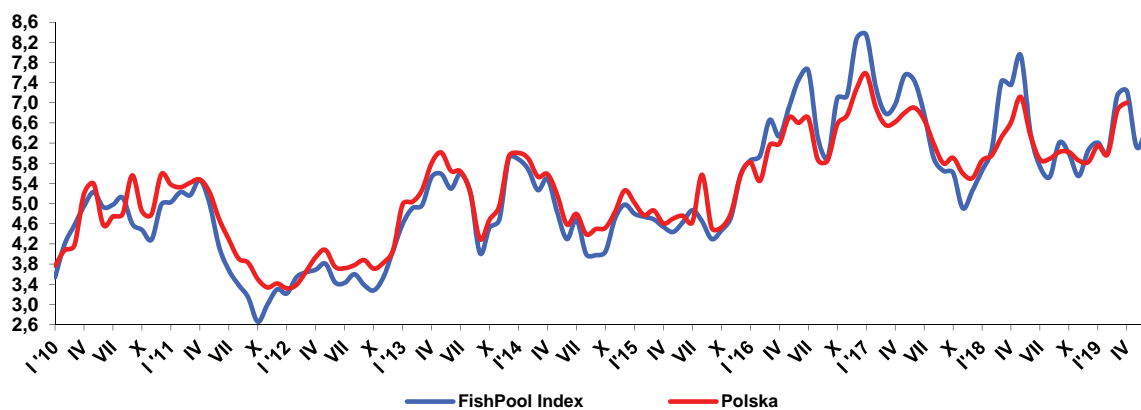
Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom. ^a	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2018I-XII	24,35	32,75	101,00	33,67	16,38	26,58	30,31	33,76	16,01	15,44	23,72
2018 V	24,29	32,76	100,60	33,21	16,28	26,58	30,56	33,65	15,99	-	23,77
VI	24,27	32,73	101,10	33,28	16,21	26,71	30,69	33,94	15,94	-	23,60
VII	24,22	32,87	100,40	33,73	16,24	26,68	30,63	34,00	16,00	-	23,97
VIII	24,18	32,98	101,10	33,76	16,29	26,58	30,31	33,82	16,01	-	23,80
IX	24,21	32,93	101,50	34,00	16,38	26,35	30,00	34,18	15,84	-	23,72
X	24,25	32,88	101,90	33,84	16,47	26,77	30,06	33,88	16,08	-	23,81
XI	24,29	33,08	101,80	33,98	16,81	26,61	29,88	34,00	16,09	16,65	23,55
XII	24,25	33,09	101,20	33,96	17,17	26,84	29,81	33,82	15,94	14,85	24,03
2019 I	24,90	33,71	102,20	34,02	17,51	27,81	30,00	33,88	16,04	15,66	24,23
II	25,04	33,94	101,60	34,34	17,54	28,10	30,44	33,82	16,09	15,57	24,16
III	25,04	34,22	101,80	34,39	17,71	28,13	30,19	33,88	16,01	-	24,81
IV	25,23	34,32	101,60	34,61	17,90	28,52	30,19	33,88	16,07	-	25,08
V	25,16	34,58	101,70	34,83	18,04	28,74	30,25	34,24	16,15	-	24,46
Wskaźnik zmian (%)											
$\frac{V\ 2019}{V\ 2018}$	103,6	105,6	101,1	104,9	110,8	x	99,0	101,8	101,0	x	102,9
$\frac{I-V\ 2019}{I-V\ 2018}$	102,4	105,1	101,3	102,8	109,6	x	99,2	101,4	100,1	103,2	103,9

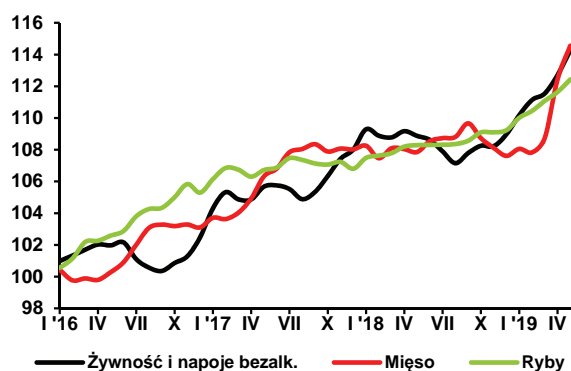
^a od 2019 r. filet rybny w sosie pomidorowym

Źródło: Dane GUS.

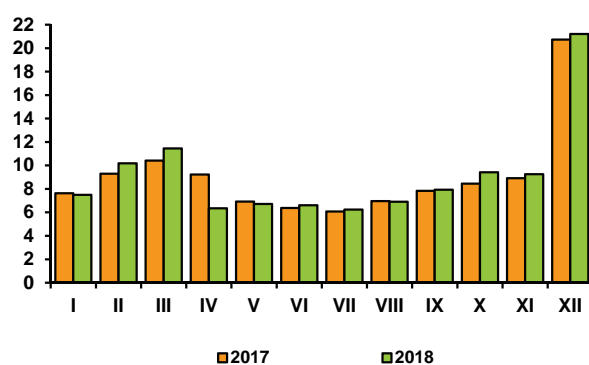
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie Fish Pool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

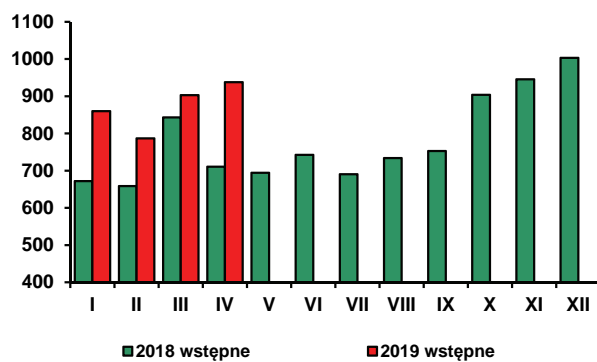
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2015=100)

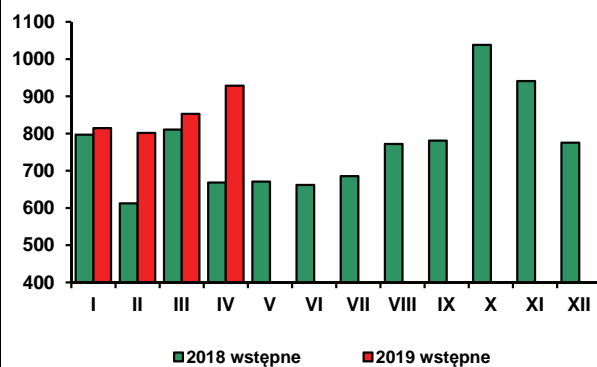
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1 – Fish Pool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

**Krystyna
Świetlik**

W maju 2019 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,2%, a w stosunku do analogicznego miesiąca 2018 r. o 2,4%. Największy wpływ na wzrost inflacji miały wyższe ceny żywności i paliw. **W maju 2019 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 1,4%**, w tym żywności o 1,5%, a napojów bezalkoholowych o 0,5%. Spośród artykułów żywnościowych najbardziej podrożały warzywa (o 4,2%), artykuły mięsne (o 1,9%) oraz owoce (o 1,8%) i tłuszcze jadalne (o 1,7%). W grupie warzyw znacząco, bo o 26,9% zwiększyły się ceny ziemniaków. Wzrostowi cen marchwi i buraków o 15-16% oraz kapusty i cebuli odpowiednio o 11,1% i 7,8% towarzyszył spadek cen pomidorów o 13,4%, warzywa kalafiorowatych o 8,7% i sałaty o 6,7%. Istotnie, bo o 4,1% wzrosły ceny mięsa wieprzowego, przy wzroście cen mięsa drobiowego o 0,3% i wołowego o 0,2% oraz przetworów mięsnych i wędlin o 1,5%. O wzroście cen owoców zadecydowały głównie wyższe ceny owoców cytrusowych (o 8,5%) i jabłek (o 3,3%). Ceny bananów obniżyły się o 5,6%. Podrożały wszystkie rodzaje tłuszczów, w tym masło i pozostałe tłuszcze zwierzęce po 2,3%, margaryny o 1,4%, a oleje roślinne o 0,4%. W maju br. za jaja konsumenci płacili średnio o 1,4% więcej niż przed miesiącem, a za cukier o 1,2% więcej. Ceny dżemów, marmolady i miodu podniosły się o 1,0%, przy stabilizacji cen wyrobów cukierniczych i niewielkiej obniżce cen czekolady (o 0,5%). Ceny ryb i owoców morza wzrosły o 0,7%, a pieczywa i produktów zbożowych oraz artykułów mleczarskich po 0,3%. Do wzrostu cen napojów bezalkoholowych przyczyniły się głównie wyższe ceny soków owocowych (o 2,1%), kakao i czekolady w proszku (o 2,0%) oraz soków warzywnych i owocowo-warzywnych (o 1,4%). Droższe niż przed miesiącem były w maju br. także wody mineralne i źródlane (o 0,7%) i herbata (o 0,5%), przy niezmiennych cenach kawy.

W maju 2019 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 5,0% wyższe niż w analogicznym miesiącu przed rokiem. Wzrost cen towarów żywnościowych wyniósł 3,4%, a napojów bezalkoholowych 1,3%. Podrożała większość monitorowanych przez GUS grup produktów spożywczych. Najbardziej, bo o 22,6% zwiększyły się ceny warzyw, w tym ziemniaków ponad 2,3-krotnie, a warzyw świeżych o 14,1%. W maju br. za cebulę konsumenci płacili o 66,7% więcej, a za kapustę o 61,1% więcej niż rok wcześniej. Buraki podrożały o 20,9%, marchew o 13,6%, pomidory o 9,9%,

warzywa kalafiorowate o 6,6%, a pozostałe warzywa i grzyby o 15,3%. Tańsze niż rok wcześniej były natomiast ogórki (o 14,8%). Wydatnie, bo o 19,9% podrożał cukier, przy wzroście cen dżemu, miodu, czekolady i wyrobów cukierniczych o 2,9%. Ceny produktów zbożowych wzrosły średnio o 6,4%, a artykułów mięsnych o 6,2%. Istotnie zwiększyły się ceny pieczywa (o 9,8%), mąki pszennej (o 9,2%) i ryżu (o 4,4%). Wzrostowi cen mięsa wieprzowego o 12,1% towarzyszył wzrost cen mięsa drobiowego o 5% i wołowego o 1,8%. Ryby i owoce morza były w maju br. droższe niż przed rokiem o 3,8%, a artykuły mleczarskie o 1,5%, w tym mleko zagęszczone i w proszku o 6,1%, twarogi o 3,1%, a jogurty o 3,0%. Mniej niż przed rokiem konsumenci płacili natomiast za owoce (o 8,0%), jaja (o 7,3%) i tłuszcze jadalne (o 0,4%). Spadek cen owoców był wynikiem niższych cen owoców krajowych, w tym głównie jabłek (o 41,5%). Ceny owoców cytrusowych zwiększyły się o 1,1%, a bananów o 6,0%. Zmiany cen tłuszczów były różnokierunkowe. Wzrosły ceny tłuszczów wieprzowych (o 2,8%), przy spadku cen margaryn (o 1,1%), masła (o 0,4%) i olejów roślinnych (o 0,3%). Wzrost cen napojów bezalkoholowych (o 1,3%) był efektem wzrostu cen kakao i czekolady w proszku o 3,2%, wód mineralnych i źródłanych o 2,6% oraz soków owocowych i warzywnych o 1,1%.

Wysoki wzrost cen warzyw oraz artykułów zbożowych jest efektem ubiegłorocznej suszy oraz rosnących cen paliw i kosztów robocizny. Niekorzystne warunki pogodowe w bieżącym roku (susza na wielu obszarach, ulewne deszcze i gradobicia) wpływają ograniczająco na zbiory warzyw odmian wczesnych i dodatkowo stymulują wzrost ich cen. W kierunku wzrostu cen wieprzowiny oddziałuje spadek krajowej produkcji i podaży żywca wieprzowego oraz wzrost cen tego mięsa na rynkach światowych z uwagi na rozprzestrzenianie się ASF w Chinach i spadek światowej produkcji wieprzowiny. (Chiny są największym światowym producentem wieprzowiny.)

Niezależnie od czynników podażowych, wzrostowi cen żywności w Polsce sprzyja utrzymujący się względnie wysoki poziom popytu wewnętrznego kreowany przez dobrą sytuację na rynku pracy, wzrost płac i dodatkowe wypłaty świadczeń pieniężnych dla emerytów i rencistów.

Z danych GUS wynika, że w maju br. wzrost w skali roku przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 7,7%, a w okresie pięciu miesięcy br. 7,1%. Znaczący wzrost płac, dobra sytuacja na rynku pracy i wypłaty transferów socjalnych wpłynęły na poprawę nastrojów konsumentów. W maju br. wskaźniki koniunktury GUS dotyczące bieżącej i oczekiwanej zmiany sytuacji finansowej gospodarstw domowych w horyzoncie roku osiągnęły najwyższe poziomy w historii badań. Można przypuszczać, że optymizm i poprawa sytuacji dochodowej konsument-

tów będą silnym wsparciem dla konsumpcji prywatnej i popytu na żywność w najbliższych miesiącach.

Według metodologii Eurostatu (HICP) w maju 2019 r., w porównaniu z miesiącem poprzednim, w UE-28 i w strefie euro ceny żywności wzrosły po 0,5%. W porównaniu z analogicznym miesiącem 2018 r. były one w UE-28 przeciętnie o 1,8% wyższe, a w strefie euro o 1,1% wyższe. Najwyższy ich wzrost odnotowano w Rumunii (o 6,7%), Bułgarii (o 5,3%) i na Węgrzech (o 5,1%). W Polsce (według metodologii HICP) w maju br. żywność podrożała w skali roku o 4,9%.

Według FAO w maju 2019 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 1,2%, po wzroście o 1,6% w kwietniu br. Wzrosły ceny trzech, spośród pięciu monitorowanych grup produktów spożywczych, w tym produktów mlecznych

o 5,2%, zbóż o 1,3% i mięsa o 0,2%. Obniżyły się natomiast ceny cukru (o 2,9%) i olejów roślinnych (o 1,0%). Do wzrostu cen zbóż przyczyniły się niekorzystne prognozy zbiorów w USA. Wzrost cen mięsa był konsekwencją rosnących cen wieprzowiny w Azji Wschodniej, a wzrost cen produktów mlecznych – zwiększonego światowego popytu, zwłaszcza na sery. O spadku cen cukru zdecydowała wysoka podaż eksportowa cukru z Indii, największego światowego producenta. Spadek cen olejów dotyczył głównie oleju słonecznikowego i rzepakowego.

W maju 2019 r. światowe ceny żywności były przeciętnie o 1,9% niższe niż przed rokiem. Zmalały ceny olejów roślinnych (o 15,4%) i zbóż (o 6,0%), a wzrosły ceny produktów mlecznych (o 5,1%), mięsa (o 0,9%) i cukru (o 3,2%).

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2019 r.

Wyszczególnienie	V 2019			I-V 2019
	IV 2019=100	V 2018=100	XII 2018=100	I-V 2018=100
O G Ó Ł E M	100,2	102,4	101,9	101,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,4	105,0	104,9	102,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,5	101,4	101,2	101,3
Odzież i obuwie	99,9	98,1	100,1	97,5
Mieszkanie	100,1	101,5	100,4	101,0
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	101,6	100,3	101,0
w tym nośniki energii	99,9	99,2	97,8	98,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	101,1	100,7	100,9
Zdrowie	100,5	103,1	101,4	102,8
Transport	98,4	101,7	100,6	102,9
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	101,3	104,1	103,3	106,1
Łączność	99,6	97,4	102,2	97,2
Rekreacja i kultura	99,5	102,9	101,5	101,9
Edukacja	100,0	103,0	100,6	103,1
Restauracje i hotele	100,7	104,1	102,2	103,6
Inne towary i usługi	99,1	101,2	100,2	100,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w maju 2019 r.

Wyszczególnienie	V 2019			I-V 2019
	IV 2019=100	V 2018=100	XII 2018=100	I-V 2018=100
Żywność (bez napojów)	101,5	105,4	105,3	102,9
Pieczywo i produkty zbożowe	100,3	106,4	102,6	105,8
Pieczywo	100,3	109,8	102,5	109,4
Ryż	101,1	104,4	105,0	102,2
Makarony i produkty makaronowe	99,3	101,9	100,8	102,4
Mięso i przetwory	101,9	106,2	106,4	102,2
Mięso wieprzowe	104,1	112,1	113,2	102,6
Mięso wołowe	100,2	101,8	100,9	101,2
Mięso drobiowe	100,3	105,0	107,4	101,9
Przetwory mięsne i wędliny	101,5	104,6	103,9	102,3
Ryby i owoce morza	100,7	103,8	102,9	103,0
Mleko, sery i jaja	100,5	100,2	100,3	99,2
Artykuły mleczarskie	100,3	101,5	100,9	101,1
Mleko	100,3	99,1	99,9	98,8
Twarogi	100,2	103,1	102,1	102,7
Sery dojrzewające i topione	100,6	100,8	100,3	100,5
Jaja	101,4	92,7	96,3	88,9
Oleje i tłuszcze	101,7	99,6	98,9	100,5
Masło	102,3	99,6	95,7	101,5
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	102,3	102,8	103,4	99,3
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	101,4	98,9	103,7	99,7
Oleje roślinne	100,4	99,7	101,4	99,2
Owoce	101,8	92,0	110,2	88,5
Jabłka	103,3	58,5	107,7	59,8
Owoce cytrusowe	108,5	101,1	117,7	97,4
Banany	94,4	106,0	119,0	95,8
Warzywa	104,2	122,6	115,7	115,8
Ziemniaki	126,9	233,5	187,5	188,7
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,1	104,7	103,4	103,7
Cukier	101,2	119,9	117,3	107,8
Napoje bezalkoholowe	100,5	101,3	100,8	101,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8	100,1	99,8	99,4	100,4	100,9	101,0	100,5
	2018	101,2	99,6	99,9	100,4	99,7	99,8	99,3	99,3	100,6	100,4	100,0	100,7
	2019	101,1	100,9	100,4	101,0	101,4							
Pieczywo i produkty zbożowe	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3	100,1	100,5	100,3	100,1	100,3	100,3	100,2
	2018	100,7	100,4	100,2	100,3	100,1	100,2	100,3	100,3	100,7	101,0	100,8	100,4
	2019	100,6	100,7	100,3	100,6	100,3							
Mięso	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3	100,5	101,0	100,2	100,3	99,6	100,2	100,0
	2018	100,2	99,3	100,6	99,9	99,8	100,6	100,2	100,1	100,8	99,1	99,4	99,5
	2019	100,4	100,2	100,8	103,4	101,9							
Ryby i owoce morza	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4	100,1	100,6	99,9	99,8	99,9	100,2	99,6
	2018	100,6	100,1	100,1	100,4	100,1	100,0	100,0	100,0	100,2	100,3	100,0	100,1
	2019	100,7	100,4	100,6	100,5	100,7							
Mleko, sery, jaja	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3	100,1	100,5	100,7	100,7	101,3	104,9	100,9
	2018	100,1	99,1	99,5	99,7	99,6	99,7	100,0	100,1	100,1	100,2	99,9	99,9
	2019	100,3	100,0	99,8	99,7	100,5							
Oleje i tłuszcze	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7	100,5	104,0	105,0	103,5	101,9	101,0	97,5
	2018	99,2	98,1	99,5	100,4	100,6	101,9	101,4	100,3	100,0	99,9	99,5	97,8
	2019	101,6	99,2	99,0	97,5	101,7							
Owoce	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8	100,8	99,1	96,0	99,0	102,5	99,8	100,4
	2018	106,9	102,5	98,9	99,9	98,4	97,5	94,7	94,5	98,4	97,0	96,2	103,1
	2019	104,4	102,2	101,5	100,0	101,8							
Warzywa	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4	98,2	92,5	91,9	102,4	106,7	103,1	106,6
	2018	104,5	98,4	99,4	102,7	99,1	96,9	94,9	95,4	103,8	106,2	102,3	106,9
	2019	103,1	105,3	100,1	102,2	104,2							
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7	99,9	100,6	100,1	99,1	99,6	99,3	98,6
	2018	100,3	98,7	99,4	100,6	99,9	100,1	100,4	100,2	100,2	100,5	99,8	100,1
	2019	101,5	100,7	100,4	100,6	100,1							
Cukier	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2	99,4	99,4	97,8	97,1	98,2	94,2	94,5
	2018	96,5	91,1	97,3	97,7	96,9	98,2	96,9	103,8	101,1	100,8	98,0	103,6
	2019	105,1	107,0	102,2	100,9	101,2							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2
	2018	100,3	99,8	99,9	100,5	100,2	100,1	99,8	100,0	100,2	100,4	100,0	100,0
	2019	99,8	100,4	100,3	101,1	100,2							
III. Średnia płaca ^a	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9
	2018	92,3	100,2	106,2	99,1	97,0	103,2	99,5	99,4	99,9	103,1	100,9	106,2
	2019	93,5	100,4	104,3	100,4	97,5							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7	103,7	104,4	104,3	105,0	105,8	106,0	105,4
	2018	104,8	103,4	103,7	104,1	103,0	102,7	102,2	102,1	102,3	101,8	100,7	100,9
	2019	100,8	102,1	102,6	103,3	105,0							
Pieczywo i produkty zbożowe	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7	101,8	102,3	102,6	102,6	102,5	102,7	102,9
	2018	103,2	103,4	103,3	103,6	103,4	103,5	103,3	103,3	103,9	104,6	105,2	105,4
	2019	105,3	105,6	105,8	106,1	106,4							
Mięso	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9	105,8	105,7	104,8	104,9	104,6	104,6	104,8
	2018	104,3	103,7	103,9	103,0	101,5	101,6	100,8	100,7	101,2	100,8	100,0	99,6
	2019	99,8	100,4	100,6	104,1	106,2							
Ryby i owoce morza	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0	103,9	103,6	103,0	102,7	102,0	101,4	101,4
	2018	101,3	100,8	101,0	101,8	101,5	101,4	100,8	100,9	101,3	101,9	101,8	102,3
	2019	102,3	102,6	103,0	103,2	103,8							
Mleko, sery, jaja	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6	104,9	105,4	105,9	106,6	107,1	111,5	111,4
	2018	110,3	108,7	107,9	107,9	107,2	106,7	106,2	105,5	104,9	103,8	98,9	97,9
	2019	98,2	99,0	99,3	99,3	100,2							
Oleje i tłuszcze	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3	112,8	116,9	121,5	123,9	123,2	121,9	117,5
	2018	114,3	111,3	110,7	113,3	111,1	112,7	110,0	105,1	101,7	99,7	98,2	98,5
	2019	100,9	102,0	101,5	98,6	99,6							
Owoce	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1	106,2	106,6	105,3	107,9	114,4	116,3	113,3
	2018	112,6	112,7	110,9	111,5	103,8	100,4	96,2	94,7	94,1	89,0	85,7	88,0
	2019	86,6	86,3	88,7	88,9	92,0							
Warzywa	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8	98,0	101,6	100,8	105,2	107,6	108,0	104,9
	2018	102,7	95,1	99,8	102,3	104,1	102,5	104,8	108,6	110,2	110,0	109,4	110,1
	2019	108,1	115,8	116,6	116,0	122,6							
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8	103,9	104,1	103,4	101,3	100,4	99,7	98,5
	2018	98,4	97,4	97,1	97,4	96,7	96,9	96,2	96,6	97,5	98,4	98,8	100,1
	2019	101,5	103,5	104,5	104,5	104,7							
Cukier	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8	112,4	111,5	103,3	95,7	92,7	87,3	82,3
	2018	79,2	71,9	69,9	68,6	66,4	65,6	63,9	97,8	70,6	72,5	75,4	82,7
	2019	90,1	105,9	111,2	114,8	119,9							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1
	2018	101,9	101,4	101,3	101,6	101,7	102,0	102,0	102,0	101,9	101,8	101,3	101,1
	2019	100,7	101,2	101,7	102,2	102,4							
III. Średnia płaca ^a	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3
	2018	107,3	106,8	106,7	107,8	107,0	107,5	107,2	106,8	106,7	107,6	107,7	106,1
	2019	107,5	107,6	105,7	107,1	107,7							

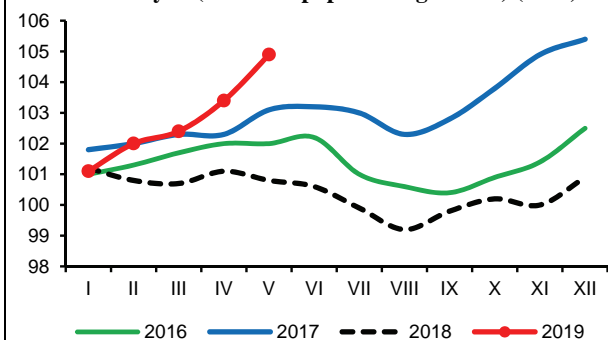
^aprzeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

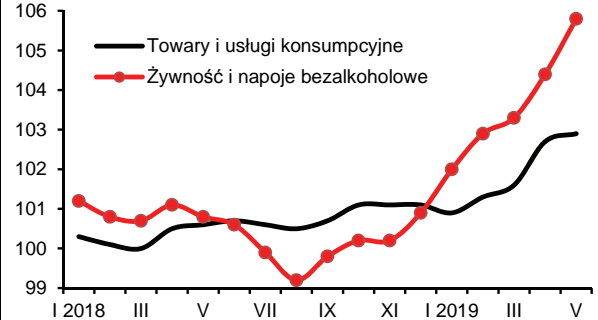
Wyszczególnienie a – 2018 r. b – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,83	3,81	3,83	3,83	3,83	3,81	3,77	3,77	3,85	3,81	3,79	3,80
	b	3,82	3,85	3,87	3,89	3,97							
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,33	2,34	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,41	2,47	2,53	2,56
	b	2,59	2,62	2,62	2,63	2,65							
Makaron „Lubella” – 400 g	a	3,94	3,93	3,96	3,96	3,94	3,93	3,99	4,01	4,00	4,03	4,05	4,06
	b	4,09	4,10	4,16	4,20	4,22							
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,53	2,49	2,44	2,46	2,47	2,47	2,52	2,53	2,52	2,51	2,54	2,51
	b	2,62	2,64	2,68	2,66	2,72							
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	28,15	28,21	28,30	28,34	28,20	28,46	28,48	28,54	28,54	28,44	28,56	28,50
	b	28,62	28,42	28,49	28,62	28,70							
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	33,69	33,72	33,50	33,89	33,50	33,41	33,53	33,61	33,92	33,80	33,57	33,79
	b	34,17	33,69	33,77	33,96	34,15							
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – 1 kg	a	17,12	16,47	17,00	17,07	16,87	17,14	16,94	17,00	17,42	17,32	17,14	17,16
	b	17,33	16,81	16,92	19,06	20,01							
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,12	7,16	7,32	7,26	7,13	7,67	7,57	7,59	7,68	7,24	7,14	6,92
	b	6,85	7,05	7,49	7,63	7,61							
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	26,35	26,41	26,29	26,42	26,56	26,64	26,70	26,99	26,82	26,84	27,10	26,91
	b	27,00	26,89	27,15	27,73	28,22							
Kiełbasa, na wagę – 1kg	a	18,32	18,36	18,32	18,27	18,30	18,32	18,41	18,37	18,50	18,55	18,50	18,42
	b	18,52	18,60	18,59	18,95	19,33							
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	24,63	24,61	24,40	24,54	24,29	24,27	24,22	24,18	24,21	24,25	24,29	24,25
	b	24,90	25,04	25,04	25,23	25,16							
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,78	2,77	2,76	2,75	2,75	2,74	2,74	2,72	2,72	2,73	2,71	2,71
	b	2,71	2,71	2,66	2,68	2,68							
Jogurt naturalny – 400 g	a	2,60	2,59	2,60	2,59	2,58	2,59	2,59	2,60	2,61	2,62	2,64	2,64
	b	2,64	2,65	2,69	2,68	2,65							
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,44	13,36	13,39	13,50	13,53	13,48	13,42	13,38	13,55	13,38	13,36	13,32
	b	13,48	13,57	13,65	13,63	13,59							
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	21,21	20,75	20,69	20,65	20,48	20,42	20,39	20,22	20,51	21,02	20,95	20,99
	b	21,00	20,99	20,94	20,77	21,17							
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5 l	a	6,83	6,78	6,76	6,81	6,83	6,86	6,86	6,90	6,92	6,93	6,89	6,85
	b	6,93	6,91	6,90	6,87	6,94							
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,74	0,71	0,69	0,70	0,66	0,66	0,65	0,65	0,64	0,64	0,64	0,63
	b	0,66	0,65	0,65	0,64	0,63							
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	6,35	5,95	5,91	5,91	5,99	6,47	6,64	6,66	6,63	6,68	6,60	6,54
	b	6,48	6,33	6,19	6,00	5,97							
Margaryna do smarowania pieczywa – 400 g	a	3,80	3,71	3,73	3,77	3,82	3,75	3,86	3,82	3,78	3,76	3,75	3,59
	b	3,71	3,72	3,73	3,75	3,76							
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,06	6,06	6,10	6,13	6,10	6,11	6,04	6,04	6,01	6,08	6,01	5,95
	b	6,01	6,10	6,24	6,09	6,16							
Słonina – 1 kg	a	6,08	6,05	6,05	6,05	6,01	6,02	5,95	5,99	6,05	6,04	6,03	5,98
	b	5,98	5,95	5,87	6,17	6,38							
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,76	1,70	1,74	1,73	1,72	1,72	1,71	1,72	1,71	1,68	1,68	1,68
	b	1,67	1,67	1,63	1,66	1,68							
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,52	2,28	2,21	2,15	2,08	2,03	1,97	2,04	2,07	2,09	2,05	2,13
	b	2,25	2,41	2,47	2,51	2,53							
Jabłka – 1 kg	a	3,61	3,71	3,81	3,91	4,01	4,03	3,99	3,27	2,71	2,38	2,17	2,17
	b	2,20	2,27	2,26	2,25	2,32							

Źródło: Dane GUS.

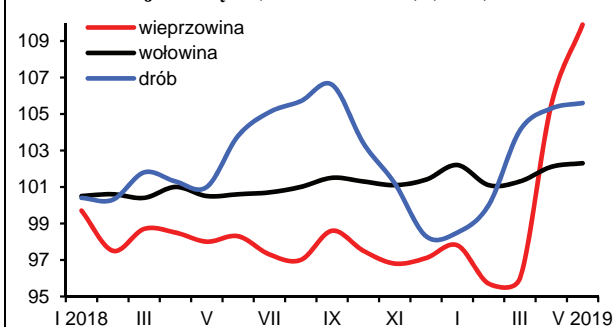
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów bezalkoholowych (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

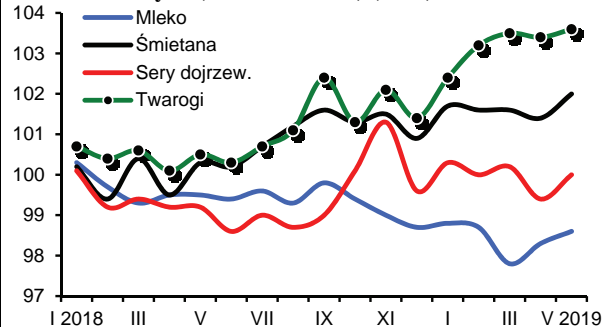
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2017=100) (w %)

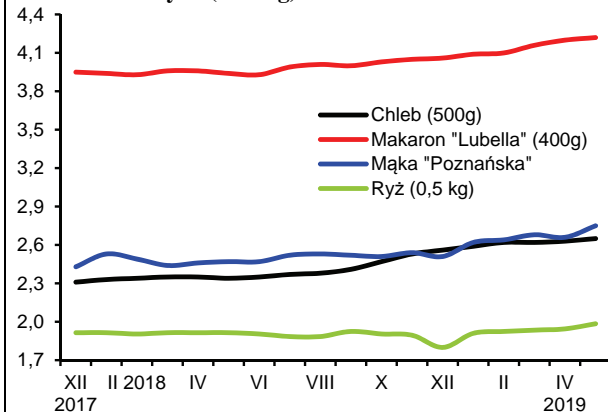
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2017 = 100) (w %)

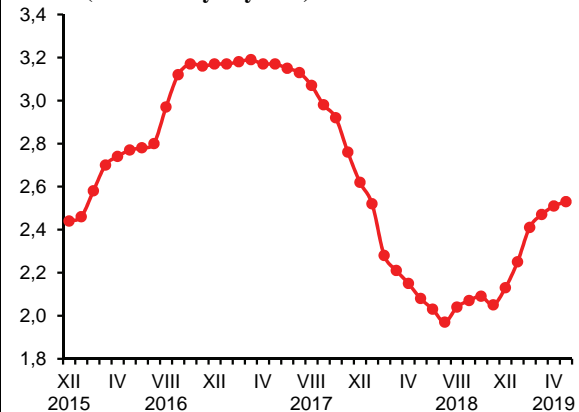
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych wybranych produktów mlecznych (XII 2017 = 100) (w %)

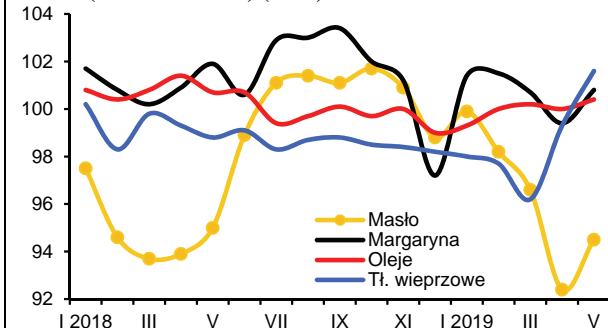
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

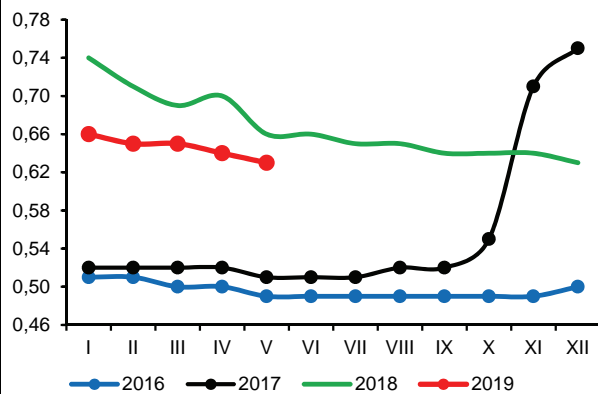
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych wybranych tłuszczów (XII 2017 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Od połowy 2017 r. obserwowany jest systematyczny wzrost cen detalicznych na krajowym rynku środków produkcji dla rolnictwa. W maju 2019 r. również obserwowano podwyżki cen, przy czym tempo wzrostu cen było wolniejsze niż w poprzednich miesiącach br. Tempo wzrostu cen w maju br. było również zdecydowanie wolniejsze niż rok wcześniej, tj. w maju 2018 r. W maju br. w porównaniu z miesiącem poprzednim najbardziej wzrosły ceny bezpośrednich nośników energii. W mniejszym stopniu podrożały materiały budowlane, maszyny rolnicze i środki ochrony roślin. Zmiany cen na rynku nawozów mineralnych, w związku ze słabnącym popytem, były stosunkowo niewielkie. Środki produkcji dla rolnictwa były w maju 2019 r. wyraźnie droższe w porównaniu z majem 2018 r., przy czym najbardziej w relacji rocznej podrożały nawozy mineralne oraz maszyny rolnicze. Stosunkowo niewielkie podwyżki cen dotyczyły natomiast środków ochrony roślin.

Od września 2018 r. na krajowym rynku nawozów mineralnych obserwowane były systematyczne wyraźne podwyżki cen. W maju br., na skutek m.in. słabnącego popytu, tendencja wzrostowa została zahamowana, a ceny w porównaniu z poprzednim miesiącem nie zmieniły się istotnie. Dla porównania w kwietniu br. nawozy mineralne podrożały w ujęciu miesięcznym średnio o 0,9%. Pod wpływem obserwowanego we wcześniejszych miesiącach br. oraz w ostatnim kwartale 2018 r. wyraźnego wzrostu cen nawozów, ich ceny w maju br. były średnio o 10,0% wyższe niż rok wcześniej. Najbardziej w relacji rocznej podniosły się ceny saletraku (o 13,1%), fosforanu amonu (o 12,7%) oraz mocznika (o 12,3%). Relatywnie najmniej podrożały w tym czasie superfosfaty.

W kolejnych miesiącach br. popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, będzie prawdopodobnie jeszcze maleć, co powinno sprzyjać posezonom obniżkom cen. Przypuszcza się jednak, że tempo spadku cen na krajowym rynku, z uwagi na obserwowane od kilkunastu miesięcy stopniowe podwyżki cen nawozów w handlu międzynarodowym, będzie raczej niewielkie. W ciągu ostatnich 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym wzrosły średnio o około 9%¹.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen skupu pszenicy w maju br. były dla producentów rolnych nieco gorsze w porównaniu z poprzednim miesiącem. Średnio na zakup 1 kg czystego składnika nawozu należało w maju br. przeznaczyć równowartość 4,8 kg pszenicy, tj. o 0,1 kg więcej niż w miesiącu poprzednim, ale o 0,3 kg mniej niż rok wcześniej, tj. w maju 2018 r. Relacje cen nawozów do cen skupu żywca wieprzowego były natomiast lepsze niż miesiąc wcześniej. Były również bardziej korzystne dla rolników niż przed rokiem. Średnio na zakup 1 dt czystego składnika nawozu mineralnego należało przeznaczyć równowartość 64 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg mniej niż w marcu br. oraz o 13 kg mniej niż rok wcześniej.

W maju br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, odnotowano podwyżki cen detalicznych nośników energii. Wzrost cen wyniósł średnio 0,5% i był zdecydowanie mniejszy niż miesiąc wcześniej. Podrożał przede wszystkim gaz ziemny LPG oraz paliwa ropopochodne za wyjątkiem oleju napędowego, którego cena nie zmieniła się. Nieznacznie potaniały z kolei paliwa stałe. Ceny bezpośrednich nośników energii były w maju 2019 r. średnio o 1,4% wyższe niż rok wcześniej. Podwyżki cen w tym okresie dotyczyły przede wszystkim paliw ropopochodnych i gazu ziemnego. Najbardziej w relacji rocznej podrożał gaz propan-butan LPG. Tańsza niż rok wcześniej była natomiast energia elektryczna.

W pierwszym kwartale 2019 r. na rynku maszyn rolniczych obserwowano comiesięczny wzrost cen. W kolejnych miesiącach br. tempo wzrostu cen było jednak wyraźnie wolniejsze. W maju br. średnie podwyżki cen, w porównaniu z poprzednim miesiącem, wyniosły niespełna 0,3%. Wzrost cen dotyczył m.in. pras zwijających i przyczep samowytadowczych. W ciągu 12 miesięcy wzrost cen wyniósł średnio 7,0%. Najbardziej w tym okresie podrożały przyczepy, owijarki do bel, pługi oraz rozsiewacze nawozów. Podwyżki cen sprzętu rolniczego związane są m.in. ze wzrostem cen stali, która stanowi dość istotny składnik kosztów produkcji, zwłaszcza w przypadku maszyn do uprawy i przygotowania gleby.

Od lipca 2017 r. systematycznie drożeją materiały budowlane, przy czym od kilku miesięcy tempo wzrostu cen stopniowo maleje. W maju br. ceny wzrosły przeciętnie o 0,3%. W ciągu ostatnich 12 miesięcy materiały budowlane podrożały średnio o 5,8%. Najbardziej w tym okresie podwyższono ceny płyt OSB, cegieł, cementu oraz wapna hydratyzowanego.

Środki ochrony roślin podrożały w maju br. średnio o 0,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Wzrost cen środków ochrony roślin w ciągu 12 miesięcy był stosunkowo niewielki. W mniejszym stopniu w relacji rocznej podrożały jedynie nośniki energii. Środki ochrony roślin podrożały w ciągu 12 ostatnich miesięcy o 2,3%. Warto jednak podkreślić, że roczna dynamika cen stopniowo się zwiększa. Dla porównania w styczniu br. ceny środków ochrony roślin były o 1,8% wyższe niż rok wcześniej.

1. Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.

Arkadiusz
Zalewski

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny (zł)		Dynamika cen (%)				Relacje 1 kg NPK do:	
		V 2019	V 2019 IV 2019	V 2019 XII 2018	V 2019 V 2018	I-V 2019 I-V 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Saletrzak 28%N	1 dt	122,72	100,0	109,1	113,1	110,0	5,55	0,75	
Saletra amonowa 34%N	1 dt	136,24	99,8	107,2	109,6	106,6	5,07	0,69	
Mocznik 46%N	1 dt	163,32	100,0	106,7	112,3	109,2	4,49	0,61	
Superfosfat granulowany 20% P ₂ O ₅	1 dt	90,60	99,5	105,3	106,1	104,2	5,73	0,78	
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	1 dt	161,92	100,0	103,4	107,5	107,0	5,12	0,69	
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	219,08	100,3	105,2	112,7	110,8	4,33	0,59	
Sól potasowa 60% K ₂ O	1 dt	166,20	100,3	105,5	108,4	106,6	3,51	0,48	
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	186,16	100,3	104,0	110,4	109,0	4,21	0,57	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)		Dynamika cen (%)				Relacje środków ochrony do:	
		V 2019	V 2019 IV 2019	V 2019 XII 2018	V 2019 V 2018	I-V 2019 I-V 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Mospilan 20 SP	80 g	45,43	100,1	99,8	100,3	100,7	57,49	7,79	
Dursban 480 EC	1 l	49,09	100,0	100,2	101,2	101,1	62,12	8,42	
Decis Mega 50 EW	250 ml	39,04	100,2	102,2	104,1	104,7	49,41	6,70	
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	44,32	99,9	101,3	104,3	104,7	56,09	7,60	
Gwarant 500 SC	1 l	52,69	100,4	99,4	100,0	99,7	66,68	9,04	
Miedzian 50 WP	1,5 kg	67,22	99,9	100,9	100,5	100,9	85,07	11,53	
Roundup	1 l	39,10	100,3	101,7	103,3	103,5	49,48	6,71	
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	88,22	100,1	101,8	103,8	103,6	111,64	15,13	
Fusilade Forte	1 l	134,01	99,2	97,1	97,8	99,4	169,59	22,99	
Chwastox Extra 300 SL	1 l	21,58	101,3	104,5	107,7	106,8	27,31	3,70	
Środek gryzoniobójczy	1 kg	35,07	100,7	102,4	102,1	100,4	44,38	6,02	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)		Dynamika cen (%)				Relacje nośników energii do:	
		V 2019	V 2019 IV 2019	V 2019 XII 2018	V 2019 V 2018	I-V 2019 I-V 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg	
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	902,39	99,3	97,9	100,7	100,5	1141,98	154,78	
Ekogroszek	1 t	876,14	99,7	99,0	100,2	100,5	1108,76	150,28	
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,24	101,7	106,9	104,2	105,6	6,63	0,90	
Olej napędowy	1 l	5,21	100,0	100,4	104,2	111,3	6,59	0,89	
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,49	101,7	105,1	104,2	110,1	4,42	0,60	
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,26	102,3	93,8	105,1	107,6	2,86	0,39	
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,40	99,9	100,9	101,9	101,6	42,27	5,73	
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	12,95	100,2	99,8	99,8	100,0	16,39	2,22	
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,60	100,0	92,3	92,3	90,8	0,76	0,10	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje materiałów budowlanych do:	
			V 2019	V 2019 IV 2019	V 2019 XII 2018	V 2019 V 2018	I-V 2019 I-V 2018	pszenicy kg
Cement	50 kg	23,38	101,4	105,0	109,0	108,3	29,59	4,01
Wapno	1 t	661,75	101,1	103,7	108,1	106,9	837,45	113,51
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	181,75	100,2	100,5	102,1	103,3	230,01	31,17
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3934,38	100,0	100,5	102,9	104,8	4978,97	674,85
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	15,38	99,8	103,1	107,0	107,6	19,46	2,64
Dwuteownik grubo	1 t	3878,81	100,1	101,7	104,9	106,2	4908,64	665,32
Blacha dachowa	1 m ²	32,17	99,8	101,9	106,1	106,4	40,71	5,52
Tynk „Atlas”	25 kg	53,50	100,6	103,2	105,1	105,9	67,70	9,18
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,28	100,8	104,1	108,5	107,9	1,62	0,22
Okno z PCV 2 skrzydłowe	1 szt.	791,05	100,2	103,5	106,9	106,6	1001,08	135,69
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	764,77	100,5	101,5	102,7	102,2	967,82	131,18
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	90,24	100,0	101,5	109,3	112,0	114,20	15,48
Okno drewniane	1 szt.	2102,00	99,7	102,2	105,7	106,7	2660,09	360,55
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1728,36	99,6	100,7	102,6	103,5	2187,24	296,46

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

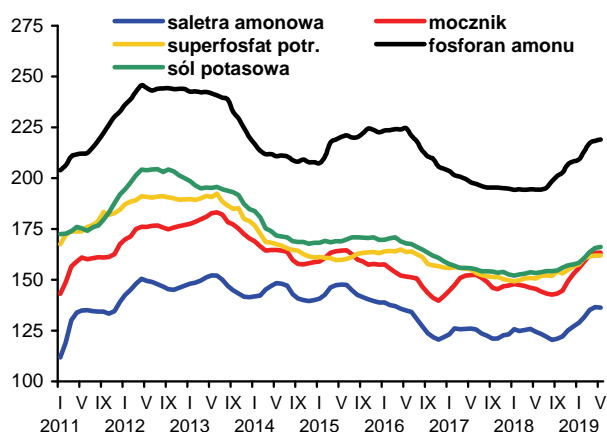
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje środków mechanizacji do:	
		V 2019	V 2019 IV 2019	V 2019 XII 2018	V 2019 V 2018	I-V 2019 I-V 2018	pszenicy dt
Kombajn zbożowy TC-4.90	502733,8	100,0	101,2	103,0	102,6	6362,11	862,32
Kombajn do ziemniaków	96428,2	100,1	102,6	105,8	106,3	1220,30	165,40
Samochód dostawczy	112173,5	100,1	105,2	102,6	102,1	1419,56	192,41
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	64665,8	99,8	101,4	107,2	110,1	818,35	110,92
Siewnik 25 redlic	20577,8	100,3	101,8	102,8	103,9	260,41	35,30
Ciągnik 90 kW	240232,7	100,4	102,8	106,7	106,2	3040,15	412,06
Przyczepa do ciągnika samowładowca	45718,1	101,1	106,0	112,9	111,5	578,56	78,42
Kopaczka elewatorowa	18178,5	101,0	102,6	107,1	107,8	230,05	31,18
Zestaw uprawowo-siewny	59202,8	100,1	104,1	105,2	103,7	749,21	101,55
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	9375,4	100,2	104,2	108,4	108,5	118,65	16,08
Zgrabiarka 1-karuzelowa	15021,1	100,7	104,8	108,8	108,7	190,09	25,77
Prasa zwijająca, stałokomorowa	69096,9	101,6	103,2	105,5	103,4	874,42	118,52
Owijarka do bel	12118,0	99,7	104,2	112,2	109,6	153,35	20,79
Opryskiwacz 400 l	6872,8	100,2	103,0	105,3	106,3	86,98	11,79
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	9576,4	99,5	102,8	107,3	109,1	121,19	16,43
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	16719,4	100,2	103,0	105,3	105,8	211,58	28,68
Plug 4-skibowy	15045,1	99,6	102,9	110,0	110,8	190,40	25,81
Pielniko-obsypnik 3-rzędowy	1346,6	100,7	106,0	109,0	108,4	17,04	2,31
Glebożyzarka	6467,0	100,1	102,1	104,4	105,0	81,84	11,09
Rozsiewacz nawozów zawieszany	6899,3	99,9	102,7	109,3	109,6	87,31	11,83
Dojarka 1- lub 2-konwiowa ^a	7809,1	100,0	104,0	105,0	107,0	98,82	58,00

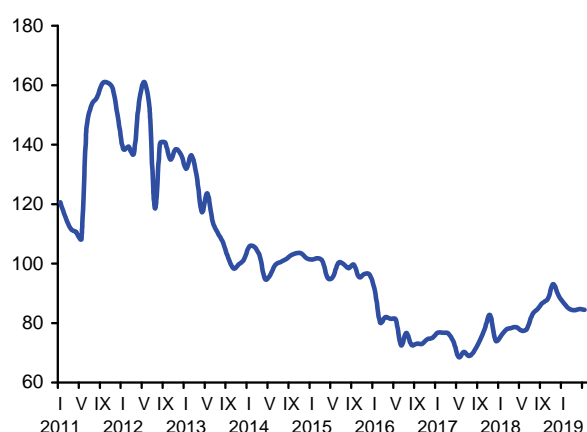
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

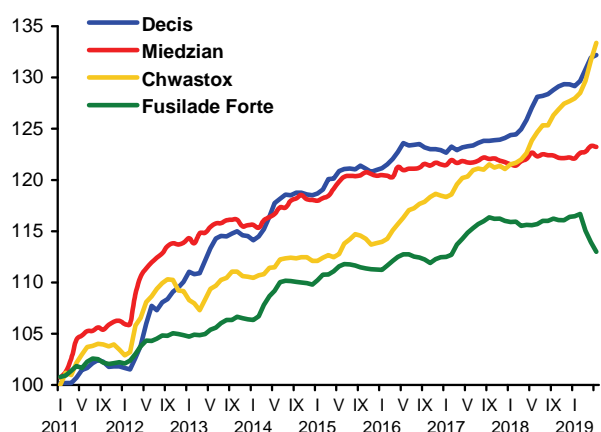
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

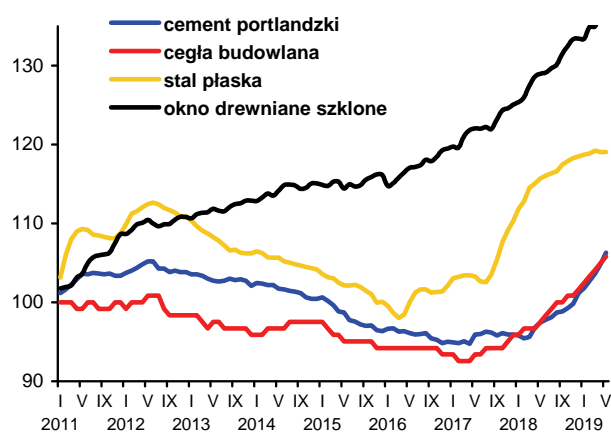
Rys. 2. Dynamika cen nawozów mineralnych w handlu światowym (2010=100)

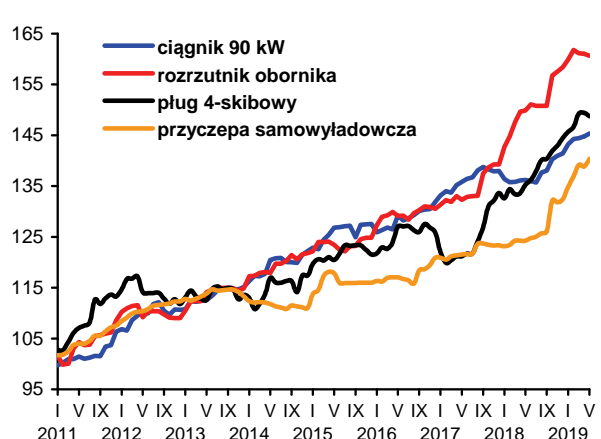
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce (lewa oś) oraz światowe ceny ropy naftowej (prawa oś)

